

Trøndersk Natur

Årgang 33 Nr. 2 - 2006

TROND
HAUGSKOTT 96

Norsk Ornitologisk Forening
avd. Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

NORSK ORNITOLOGISK FORENING (NOF)

avd. Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

NOF avd. Nord-Trøndelag
Postboks 219, 7651 Verdal

Hjemmeside på Internett:
<http://www.nofnt.no>

Kontingent 2005: Betales til konto: 4358 5021661

Senior: 100,-, junior (u. 18 år): 50,-,

Familiemedlem (uten Trøndersk Natur): 30,-.

Styremedlemmer 2006:

Leder: Halvor Sørhuus. Tlf: 74071472 / 41640626,

Nestleder: Per Ivar Nicolaisen, Ogdalsveien 172,
7700 Steinkjer, nicolaisen@ogndal.net

Kasserer: Morten Vang. Tlf: 72830770 / 90867453

Sekretær: Erlend Moen. Tlf: 74167357

Styremedlem: Inge Hafstad. Tlf: 90664724

Varamedlem: Bjørn Fuldseth. Tlf: 92254322

Varamedlem: Einar Hugnes. Tlf: 74801621

Landsstyreprerentant

Inge Hafstad. Tlf: 906 64 724

Komiteer, utvalg, prosjekter, kontaktpersoner

LRSK/Nord-Trøndelag: Per Inge Værnesbranden.
Tlf.: 74 82 55 38 / 456 19 219

Fuglevakta: Halvor Sørhuus. Tlf: 74071472 / 41640626

Hekkefugltaksering: Magne Husby. Tlf: 74056318

NT ringmerkingsgruppe: Knut Krogstad. Tlf: 74826559

Ørin fuglestasjon: Inge Hafstad. Tlf: 90664724

Lokallag (leder/kontaktperson)

Verdal lokallag: Postboks 219, 7651 Verdal.

Terje Kolaas, tlf: 908 36 246, www.nofnt.no/verdal

Stjørdal lokallag: Postboks 68, 7501 Stjørdal
Børge Wahl. Tlf: 41419549, www.nofnt.no/stjordal

Snåsa lokallag: v/Pål Mølnevik, Gran, 7760 Snåsa.
Tlf: 74151405

Steinkjer lokallag: v/Per Ivar Nicolaisen, Ogdalsveien 172,
7716 Steinkjer. Tlf: 92646443, www.nofnt.no/steinkjer

NOF avd. Sør-Trøndelag
Postboks 139, 7401 Trondheim

Hjemmeside på Internett:
<http://home.no.net/nofst/>

Kontingent 2005: Betales til konto: 0530 3257227

Senior: 150,-, junior (u. 26 år): 50,-, pensj. 120,-.

Familiemedlem (uten Trøndersk Natur): 75,-.

Styremedlemmer 2006:

Leder: Lorentz Noteng. Tlf: 91106808, lonot@online.no

Nestleder: Nils Røv. Tlf: 73522402, nils.rov@nina.no

Kasserer: Andreas Winnem, andreas.winnem@gmail.com

Sekretær: Edvin Thesen. Tlf: 90794535
edvinthesen@hotmail.com

Medlemsansvarlig: Stig Wahlberg, stigwah@online.no

Bibliotekssansvarlig: Rolf B. Sandven. Tlf: 73978519
sandven@bygg.ntnu.no

Landsstyreprerentant

Hans M. Høiby. Tlf: 72486367 / 47606470

Komiteer, utvalg, prosjekter, kontaktpersoner

LRSK/Sør-Trøndelag: Kjetil Aa. Solbakken.
Saupstadringen 67A, 7078 Saupstad. Tlf: 97623593

Fuglevakta: Otto Frengen. Tlf: (P) 72553893 / (A) 73592294

Hekkefugltaksering: Geir Rudolfson. Tlf: 92226833

Åkerriksekontakt: Ola Nordsteien. Tlf: 95055159

Lokalnavnkontakt: Jon Peter Stav. Tlf: 72553675

ST ringmerkingsgruppe: Edvin Thesen. Tlf: 90794535.
E-post: edvinthesen@hotmail.com

Titran ornitologiske stasjon: Kjetil Aa. Solbakken (se over)

Stavsengan ringmerkingsstasjon: Einar Sæter. Tlf: 90942053

Lokallag (leder/kontaktperson)

Fosen lokallag: v/Geir Melum, Skavdalen, 7160 Bjugn,
Tlf: 72 52 87 04/95 07 39 70, home.c2i.net/hering/fosen

Hemne lokallag: Postboks 31, 7201 Kyrksæterøra.
Atle Karlstrøm. Tlf: 95991965, www.nofhll.no

Orkla lokallag: v/Magnar Klingan, Tamburveien 4, 7320
Fannrem. Tlf: 95055159, home.no.net/nofoll

Trondheim lokallag: Postboks 139, 7401 Trondheim. Line
Kristin Larsen. Tlf: 97643455, home.no.net/nofthl

TRØNDERSK NATUR Nr. 2 - 2006 Årgang 33

Tidsskrift for Norsk Ornitologisk Forening (NOF), avd. Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag.

Redaktør: Trond Haugskott, Bekkasinv. 9, 7082 Kattem. Tlf.: 72 84 99 40 / 909 48 572.

E-post: trhaugs@online.no. Hjemmeside: www.haugskott.com

Tips til forfattere: Artikler og innlegg til TN sendes til redaktørens adresse, og kan leveres enten via e-post eller på CD. Bilder, tegninger, kart o.l. må leveres separat, og ved scanning må de ha en oppløsning på minst 230 dpi. Hvis det er noe du lurer på - kontakt redaktøren.

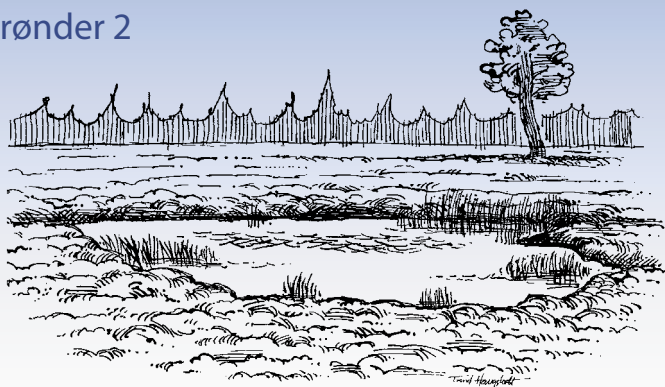
Manusfrist: TN utkommer med to hefter pr. år. Frist for innlevering av manus er hhv. innen 31. mai og 30. november.

Adresseforandringer o.l.: TN sendes ut til medlemmene av NOF avd. Nord-Trøndelag og NOF avd. Sør-Trøndelag på grunnlag av medlemslistene fra foreningene. Endring av adresse, etterlysning av manglende blad o.l. må derfor rettes til respektive fylkesforening.

Opplag for dette nummeret: 600 eks.

INNHold

- 4 Sklinna - fugleøya lengst ut i havet
- 21 Fugler i Sør-Trøndelag 2002
- 38 Hilsen fra utflytta reservetrønder 2
- 41 Spesielle observasjoner

Alle tegninger ved Trond Haugskott
Foto foregående side: Stig A. Haugskott

Sklinna

Fugleøya lengst ut i havet

Torgeir Nygård, Kjell Einvik & Nils Røv

Sklinna er Nord-Trøndelags viktigste sjøfugllokalitet, og er av internasjonal betydning for enkeltarter som toppskarv og som et sjøfuglsamfunn. Landets, og kanskje verdens største toppskarvkoloni finner man her. På Sklinna finnes også fylkets eneste registrerte hekkeområde for lunde, alke, lomvi og stormfugler. Nord-Trøndelags største storskarvkoni og fylkets viktigste hekkeområde for teist ligger også her.

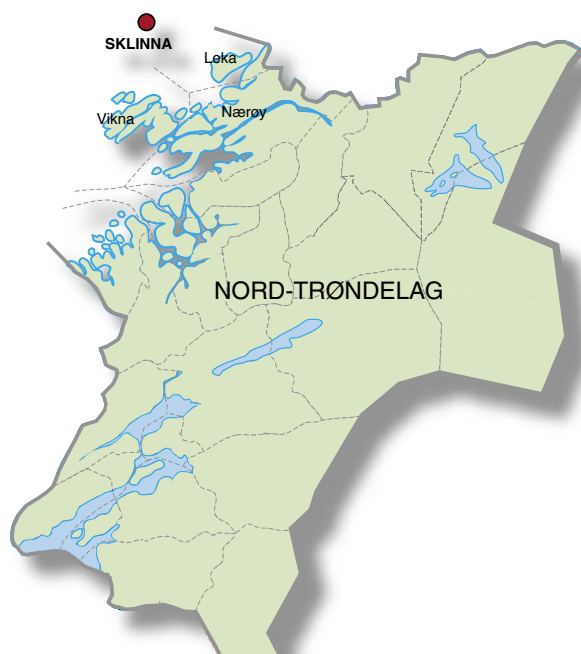
Lokalbefolkningen i Vikna og Leka har i all tid kjent til at det hekker godt om sjøfugl i Sklinna, og at det fantes lunde der. Under et besøk i Vikna sommeren 1978 ga den lokale kjentmannen Sverre Ofstad et tips til Torgeir om at vi burde ta en tur utover dit med postbåten til Sklinna, da det han bekjent ikke fantes noen beskrivelse av sjøfuglbestandene der ute. Oppfordringen ble fulgt, og resulterte i den første beskrivelsen av hekkebestandene av de ulike artene der. En grundigere undersøkelse ble gjennomført av Otto Frengen og Nils Røv i 1980 og 1981. Ved etableringen av Det nasjonale overvåknings-programmet for sjøfugl, ble det enighet om at det var et behov for en stasjon mellom Lofoten og Runde, og valget var derfor enkelt, da Sklinna er den eneste sjøfuglkolonien som har et noenlunde komplett artsinventar på strekningen. Etableringen av prøvefeltene for

lunde og toppskarv skjedde i 1980.

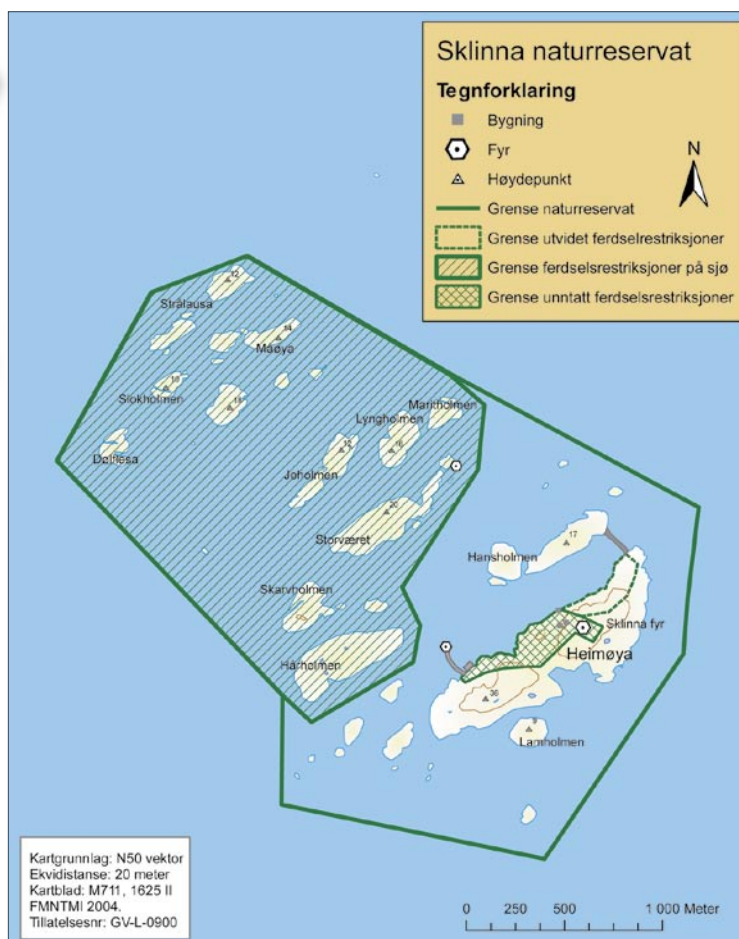
Etter som det ryktes blant fugleinteresserte at det lå et øyvær utenfor kysten av Trøndelag som var litt utenom det vanlige når det gjaldt fugl, har dette trukket til seg besøkende av mange slag, fra profesjonelle fuglefotografer, ivrige amatør-ornitologer og naturelskere av forskjellig slag - og dessverre også folk som ikke er interessert i fuglenes vel.

Det har blitt mange besøk på Sklinna av oss opp igjennom åra, både sommer, høst og vinter. Vi har alltid blitt godt mottatt av fyrbetjeningen, og vi har blitt godt kjent med mange av dem. Prosessen med avbemannning av fyrstasjonene langs kysten har pågått lenge, og sommeren 2004 var det Sklinnas tur. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag lyktes samme år å få i stand en leieavtale med Kystverket, som har gjort det mulig å fortsette overvåkningen og å bedrive forskning. Slik situasjonen er i dag, framstår Sklinna som en av de best undersøkte sjøfugllokalitetene i landet

Øverst: Lundene kommer inn fra havet til Sklinna ved solnedgang. Foto: Torgeir Nygård.

Sklinnas beliggenhet på kysten av Nord-Trøndelag (over) og detaljkart (til høyre, karttegning Fylkesmannen i Nord-Trøndelag).

Opprettelsen av Sklinna naturreservat 19. desember 2003 er en milepæl i naturvernarbeidet i regionen. Veien fram til en endelig verneplan for sjøfugl i Nord-Trøndelag var lang, men det var aldri noen tvil om Sklinnas selvskrevne status innenfor denne planen. Vi føler at vi har bidratt til denne prosessen, og vi har lenge hatt planer om å samle den viktigste kunnskapen om sjøfuglene på Sklinna. Fredningsvedtaket føltes som en naturlig milepæl for å få dette gjort, og dette har fått støtte fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Mange har bidratt med opplysninger ut over det vi selv satt inne med. Trond Haugskott er Sklinnaveteran og har ledet mange fuglekikkere til Sklinna, og har velvilligst stilt alle sine observasjoner til disposisjon. Franz Kutschera, som gikk alt for tidlig bort, var også kilde til mye viten om Sklinnas fuglefauna. Mange er de fyrvoktere som har tatt gjestfritt imot oss gjennom alle år. Vi retter en takk til alle disse, da det aldri har vært noen problemer med å få tilgang til hus, båt og utstyr. Ingen nevnt, ingen glemt, men vi vil allikevel spesielt nevne fyrmester Barset, som innredde fyrmesterens personlige bu slik at vi kunne bo der under våre opphold uten å forstyrre fyrbetjeningen dag og natt.

Arnfinn Holand, Leka ga mange verdifulle opplysninger om Sklinnas historie.

Litt om Sklinnas historie

Innbyggere

Sklinna har vært bosatt i alle fall siden 1500-tallet, men har vært fraflyttet i perioder. Før 1723 var øyene krongods. Etter dette har væreiere til alle tider eid Sklinna. De fastboende på Sklinna ble aldri selveiere. De første beboerne vi har navnet på er værmennene Askjell og Jon som bodde der i 1624. Allerede ni år senere var det 6 værmenn der. I perioden 1771 til 1897 var det 4 fastboende familier. I 1897 flyttet de siste fastboende fra Sklinna.

Jordbruk

Som fiskevær hadde Sklinna et godt ry. De drev også jordbruk. Fra folketellingen i 1875 kan vi finne følgende: I 1875 bodde 26 fastboende personer på Sklinna, samt 7 kyr, 4 kalver, 45 sauer, 6 geiter og 4 griser. Alt landskap bærer preg av tidligere aktivitet. Flotte lyngheier, grasmark og tufter etter tidligere bygninger er vitnesbyrd om fordums aktivitet. Her var små åkerflekker, slåtteeng og beiteområder. Lyngheier dominerer vegetasjonen flere steder. Lyng var glimrende vinterfor for utegående sauer og geiter.

Det er ikke foretatt noen omfattende registrering av jordbrukslandskapet. Mer enn 100

Rorbua ved Heimøystøa slik den sto før den blåste ned. Foto: Torgeir Nygård.

år er gått siden denne virksomheten ble avsluttet, så en må lete for å finne det gamle åkerlandskapet. Sklinna var også egg- og dunvær. På Heimøya ligger også Trøndelags eneste "fuglefjell". I tillegg til dun fra ærfugl kunne de høste store mengder egg og fugl hver vår fra lundefugl og mange andre sjøfugler. Lundefugl var en velsmakende del av kostholdet.

Til brensel måtte de benytte torv og rekvad. Mange steder ser vi dammer og groper med rette kanter etter torvtaking. Sklinna fikk jo også svært mye drivved med sjøen, der øygruppen ligger som et filter for Golfstrømmen.

Vannsituasjonen var vanskelig i fiskeværa. Det ble laget statsbrønner både på Heimøya og Hansholmen.

Fiske

Den viktigste grunnen til at folk slo seg ned der langt ute i havet var nærheten til de gode fiskefeltene. Utover 1800-tallet kom stadig flere på sesongfiske her ute. Like etter århundreskiftet (1900) hadde Sklinna sin storhetstid som fiskevær. Over 100 båter med over 600 mann deltok på vårfisket. I 1911 var det 18 rorbuer og 4-5 naust samt bygningene som tilhørte fyrvesenet.

Da vi startet registreringene i 1978 sto det bare ei rorbu igjen, like nord for Heimøystøa. Bua var da tatt i bruk som hekkeplass for toppskarv! Denne rorbua ble tatt av nyttårsstormen i 1991/92.

Det var både trandamperi og butikk i sesongen. Lokalbåtene hadde faste anløp. Sklinna var en yrende plass med fiskehjeller, brygger, rorbuer, naust, kaier og massevis av båter. Vi kan finne restene etter denne virksomheten: rorbutufter, spor etter der hjellene stod, kaifundamenter, tørnpåler, fortøyningsbolter, åbol, fyrlykter, varder og sjømerker. På Heimøya

fikk den skotske kvekermisjonæren Joseph J. Armistead oppført en fiskarheim i 1907. Den sto på sletta mellom Heimøystøa og vokterboligen (Odd Aardal, Leka, pers. medd.), og ble senere tatt ned og flyttet til Nærøy som ungdomshus.

Sklinna hadde svært dårlige havneforhold. Etter lang tids kamp og arbeid ble moloen fra Heimøya til Hansholmen bygd i årene etter 1925. Da ble Sklinna en betydelig bedre havn. Ytterligere en molo fra Heimøya til Hårholmslua ble ferdig i 1990. Det er to større steinbrudd der massen til de to moloene ble tatt.

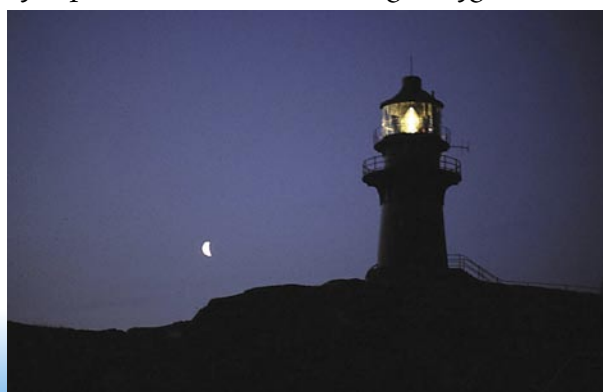
Sklinna fyr

Allerede i 1855 ble Sklinna foreslått som sted for et kystfyr, men tross at saken ble tatt opp igjen flere ganger skjedde det ikke noe før i 1902-03 da det ble bestemt at det skulle bygges en fyrlykt på Sklinna. Sklinna hadde da lenge vært losstasjon for båter som skulle laste trelast i Bindalen. Losvirksomheten varte fra ca. 1770 – 1890. Opptil 2 personer samtidig ble titulert som los. Fyrlykten stod ferdig i 1903, og så endelig i 1909 ble det bestemt at Sklinna skulle få et kystfyr. Fyret på Runde skulle bygges om på den tiden, så det ble bestemt at det øverste tårnet på Runde fyr skulle flyttes til Sklinna. Tårnet ble da plassert på høyeste punktet på Heimøya med et 2.ordens fyrapparat i sylindrisk lyktehus. Da fyret ble satt opp ble fyrlykta som hadde stått der revet. I stedet ble det satt opp to lykter på Bårdskjæret og Hårholmslua som skulle hjelpe til under innseglinga til havna på Sklinna. Samtidig ble det reist en hovedbygning for fyrpersonalet. Reservepersonellbolig, naust, fjøs og låve ble også oppført samme året. Fyrstasjonen ble opprettet i 1910.

Innseiling

Rundt Sklinna har i alle år den farlige fallgarden drønnet med øredøvende brak når storhavet har stått på. Å ta seg opp til Sklinna krevde førsteklasses sjømannskap og mot, noe de som

Fyret på Sklinna er tent. Foto: Torgeir Nygård.

bodde i eller brukte været, utvilsomt måtte være utrustet med. Det er flere mulige innseilinger, men ikke alle er sikre i all slags vær.

Naturgrunnlaget

Sklinna ligger på grensa mellom Nord-Trøndelag og Nordland, og er det nordligste stedet i Trøndelag. Beliggenhetene er 65°13'N, 10°58'Ø, og øyværet tilhører Leka kommune. Det er en øygruppe på 10-15 større øyer og en rekke mindre holmer og skjær, som ligger i et ca 12 km² stort gruntvannsområde. Den største av øyene er Heimøya, som er 1,4 km lang og 400 m på det breieste. På denne øya står Sklinna fyr med tilhørende vokterbolig, uthus, generatorhus og naust. Fyret var bemannet fram til mai 2004, da det ble automatisert. Registreringene av meteorologi blir nå gjort av automatisk utstyr.

Den dominerende vegetasjonen på øyene og de større holmene er røsslynghei. På Heimøya finnes noe gammel dyrka mark i et dalsøkk som deler øya i to. Den har ligget brakk i mange år, og er nå delvis igjengrodd og forsumpet. Vegetasjonen er mange steder påvirket av gjødsling fra sjøfugl. I bakkene hvor det hekker lunde, domineres vegetasjonen ofte av rød jonsokblom, og denne kan også nesten fullstendig dekke andre øyer i år med gode nedbørsforhold. I måse- og skarvekoloniene er det sterkt innslag av nitrofile plantearter som matsyre og skjørbuksurt. På de ytterste skjæra er det lite eller ingen vegetasjon på grunn av sterk eksponering for vind og bølger. Berggrunnen består av harde og sure bergarter. Enkelte steder har vegetasjonen preg av terrengdekkende nedbørsmyr.

På Heimøya og et par andre øyer er det noen bratte skrenter ned mot sjøen. Disse har enkelte steder preg av fuglefjell med hekkende skarv og krykkje. I den grove storsteinura på Heimøya finner lomvi og alke gode reirplasser. Heimøya er forbundet med Hansholmen med en steinmolo, som er en viktig hekkeplass for toppskarv og teist. Den nye moloen i innseglinga fra sørvest er også blitt tett befolka av toppskarv siden den ble bygd i 1990, og har også en god bestand av teist. Havna benyttes som uthavn for mindre fiskebåter, og har en del besøk av fritidsbåter under sommeren.

Sjøfuglbestandenes utvikling

Gjennom Det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl har bestanden av toppskarv, storskarv, lunde og krykkje blitt

Jonsokblommen gjødsles godt av fuglene på Sklinna, og kan gi en fargeprakt utenom det vanlige på enkelte av øyene. Bildet er tatt på Joholmen en julidag i 2004. Foto: Torgeir Nygård.

registrert hvert år, enten i form av totaltelling (skarvene og krykkja) eller ved hjelp av prøvelfelt (lunde). I tillegg har lundebestanden blitt forsøkt totaltalt hver femte år, og en har forsøkt å registrere alle egg av lomvi og alke. En del forskningsresultater har kommet fram gjennom overvåkningsresultatene, og i tillegg har NTNU drevet forskning der i mange år, spesielt på sjøfuglfysiologi. I de siste åra er det også drevet forskning innenfor forurensningsøkologi.

Toppskarv

Bestandsutvikling: Den første biologen som registrerte toppskarvkolonien på Sklinna var Nygård som i 1978 talte 300 individer i hovedkolonien og moloen. Den første totaltelling av reir ble gjort av Otto Frengen og Nils Røv i 1980. Siden den gang har det vært en generell økning i bestanden, men med en betydelig variasjon i antall hekkende par fra år til år, særlig i de seinere åra. I perioden 1980 – 1991 vokste bestanden med 7,5 % pr. år i gjennomsnitt, mens i perioden 1992-2005 har den årlige veksten vært på 8,2 %. Den potensielle hekkebestanden på Sklinna er i dag på nærmere 3000 par. Med en gjennomsnittlig produksjon på 1,2 unger pr. par vil bestanden produsere omkring 3600 flygedyktige unger årlig. Av disse vil ca. 1000 toppskarver

Toppskarven er en karakterart for Sklinna. Her finner den mat, det er godt om hekkeplasser, og den får leve et relativt uforstyrret liv. Foto: Torgeir Nygård.

overleve til de kan rekruttere hekkebestanden i en alder av tre eller fire år. Bestandsøkningen på Sklinna viser at rekrutteringen har vært betydelig større enn antallet voksne skarver som dør i løpet av året.

Hekkeområdene: I 1978 og 1980 hekket toppskarvene i de store steinurene på Heimøya og i moloen mellom Heimøya og Hansholmen. Disse områdene er fortsatt viktige hekkeområder men som følge av den store bestandsøkningen hekker det nå flere hundre par også andre steder både på Heimøya og Hansholmen. Gjennom alle år har det i tillegg hekket et mindre antall skarv på noen av de andre holmene i været. I 1990 ble en ny molo ferdigbygd på Heimøya. Allerede i 1991 ble de to første toppskarvreirene funnet i den nye moloen, og i de åra som fulgte skjedde det en betydelig økning. I 2005 var hekkebestanden der på samme nivå som i hovedkolonien i skarveura. Det er et åpent spørsmål i hvilken grad etablering av den nye hekkeplassen har vært medvirkende til den generelle bestandsøkningen på Sklinna. Men det er utvilsomt at den nye moloen har gitt bedre hekkeforhold for toppskarven.

Overvintring: De fleste toppskarvene fra Sklinna overvintrer i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag.

Jaktens betydning: For tiden (2006) er toppskarven fredet sør for Trondheimsfjorden, men det er grunn til å tro at det skytes en del toppskarv i de fredete områdene, men det ser ikke ut til at jaktdødeligheten i dag har noen særlig betydning for bestandsutviklingen. Jakt på toppskarv kan igjen bli tillatt i hele artens overvintringsområde. Med det betydelige vekstpotensial som Sklinna-skarven har for tiden, er det grunn til å tro at den vil tåle en viss økning i jaktbeskatningen.

Miljøgifter: I perioden 2003-2005 ble betydningen av ulike miljøgifter bl.a. på Sklinna

undersøkt. Det ble funnet overraskende høye nivåer av perfluorerte organiske stoffer (PFAS) i toppskarvblod og –lever, faktisk høyere enn for PCB og DDT. Slike stoffer brukes til bl.a. overflatebehandling av tekstiler og brannsløkking på oljeplattformer, og er først nylig oppdaget som miljøgifter. Den biologiske betydningen av disse stoffene er lite kjent. Det ble også funnet en negativ sammenheng mellom miljøgiftbelastning og eggvolum hos toppskarv på Sklinna, samt signifikante sammenhenger mellom hormonstatus, asymmetri og miljøgiftbelastning hos toppskarvunger. Betydningen av denne er uklar, men kan tolkes som et stressrespons forårsaket av miljøgifter.

Studier av egg og unger: Nils Røv har gjennom mange år målt størrelse på toppskarvegg i forhold til eggrekkefølgen på Sklinna. Det viste seg at det første og siste egget i kullet er relativt lite, uavhengig av hvor mange egg som blir lagt. I 3-kull er det andre egget størst, mens i 4-kull er både egg nr. 2 og nr. 3 større enn de andre. Siste egg i kullet er minst. Dette kan tyde på skarvene investerer minst i det siste egget; at det er et slags reserve-egg. Vanligvis dør nemlig én eller to unger i hvert kull, og den minste ungen overlever sjelden. Det er den ungen som blir klekt sist og av det minste egget. Men dersom det skulle være ekstra gode næringsforhold eller at noen av de andre eggene i kullet ikke klekkes, vil også den minste ungen ofte overleve.

I 1994-95 undersøkte en gruppe zoofysiologer ved NTNU vekst og utvikling hos toppskarvunger på Sklinna. Det viste seg at 5-10 dager gamle unger vokste raskest, mens de ennå var avhengig av å bli varmet av foreldrene. Først i en alder av 15-18 dager kunne de regulere kroppsvarmen selv. Beina på skarvungene ble først utviklet, og var like store som hos voksne skarver

Toppskarvpar i full hekkedrakt. Foto: Torgeir Nygård.

allerede etter 25-30 dager, mens brystmuskler og flygeevne var seinere utviklet. I et hovedfagstudium seinere (Mork 2006) ble det konkludert med at utviklingen av temperaturregulering skjedde uavhengig av mattilgangen hos toppskarvunger.

Storskarv

Bestand: I 2000 hekket cirka 25 000 par storskarv i Norge, derav 8580 par nord for polarsirkelen. Etter en nedgang i hele landet i 1986-87 har bestanden tatt seg opp igjen, og har variert omkring et stabilt nivå gjennom 1990-åra (Røv m.fl. 2005). På Sklinna hekker storskarven på noen av de ytterste, mest eksponerte øyene i nord, hvor Måøya er den største lokaliteten. Nygård talte opp 800 individer i kolonien i 1978. Dette året ble det til og med observert en albino storskarv! På dette grunnlaget ble det antatt at det den gangen hekket omkring 400 par. Året etter foretok Otto Frengen og Nils Røv en flytelling, og talte ca 260 par. I de fleste av åra siden 1980 er antall reir talt opp på land. Fra og med 1987 er dessuten kolonien blitt talt opp årlig ved flytelling. I åra 1980 – 1986 var det ingen signifikant endring i bestanden. I gjennomsnitt hekket 384 par i kolonien, men med betydelig variasjon fra år til år. Fra 1986 til 1987 skjedde det et sammenbrudd i hekkebestanden både på Sklinna og ellers i landet. Siden 1987 har vi hatt en økning i bestanden. I de siste åra (2002 – 2005) har bestanden vært over 1000 hekkende par.

Det er interessant å se at bestandene av storskarv og toppskarv samvarierer i stor grad. Det ser derfor ut som at disse to artene blir styrt av de samme miljøfaktorene, som sikkert er knyttet til næringsforhold som igjen styres av forholdene i havet, så som temperatur og årsklassestyrken til småfiskbestander.

Hekkekoloniene: Tidligere hekket storskarven hovedsakelig på den nordvendte siden av Måøya. Men på slutten av 1980-tallet tok skarvene også i bruk en holme som ligger rett vestafor Måøya. I de seinere åra har kolonien også utvidet seg til vestsiden av Måøya. På Stråløs, en vegetasjonsløs holme mot nordvest, har det alltid hekket noen få par (10-20 reir). Enkelte år har storskarven prøvd å etablere seg på Storværet eller på Lyngholmen, med inntil ca 100 par. Men denne etableringen har ikke vært særlig vellykket. På disse holmene er det trolig en del ferdsl tidlig på sesongen i

Voksen storskarv på hekkeplassen. Foto: Nils Røv.

forbindelse med eggplukking, i en periode storskarven er ekstra sårbar.

Kullstørrelse og ungeproduksjon: Ved besøk i kolonien har vi alltid registrert reirinnholdet i et utvalg reir. Antall egg har i fullagte kull variert mellom 1 og 6. En sjelden gang har vi funnet 7 egg. Gjennomsnittlig kullstørrelse i reir med innhold har vært ca. 3,7 egg. Ungeproduksjonen hos storskarv er vanskelig å registrere. I 1986 la vi ut et prøvefelt med 50 oppmerkede reir på Måøya. Produksjonen inntil ungene var ca. 3 uker gamle var 2,65 unger/par. Da var alle reir der det ble lagt egg tatt med. Men det er alltid en del reir der egg eller unger blir borte. I de reira som inneholdt unger, var det gjennomsnittlige ungetallet 2,9.

Trekk og overvintring: Et mindre antall unger er blitt ringmerket på Sklinna, mens et betydelig antall er merket på nærliggende kolonier på Vikna og i Horsvær-området. Til sammen har disse merkingene gitt ca 130 gjenfunn, som er vist i Norsk Ringemerkingsatals. Resultatene viser at storskarven fra dette området overvintrer langs norskekysten fra Trøndelag og sørover, samt ved kystene av Skagerrak og Kattegat. Noen få trekker ned mot kontinentet, unntaksvis så langt som til Middelhavet. Selv om de fleste storskarvene trekker langs kysten, kan noen fly over land direkte til Østersjøen eller Oslofjorden. Vårtrekket over innlandet er også velkjent.

Lunde

Lundekolonien på Sklinna er den eneste større hekkeforekomsten av denne arten mellom Runde i Møre og Romsdal og Lovund i Nordland. I og med at lunden er avhengig av yngel av nøkkelarter som sild, sil og torskefisk i de frie vannmasser for å få fram unger, er den en god indikator for forekomsten av kommersielt viktige fiskearter. Den kan derfor være i stand til å si oss noe om tilstanden i havet på denne viktige

Lunde på Sklinna. Foto: Kjell Einvik.

kyststrekningen. Overvåkingen skjer ved å telle bestanden i tre utvalgte prøvefelt, som er de samme hvert år. Hvert femte år blir det foretatt totaltelling av bestanden på alle øyene. Dette er et tidkrevende arbeid, men det gir oss "fasiten", og er en kontroll på om prøvefeltene gir en korrekt indeks, og det har de faktisk gjort. Selv om prøvefeltene inneholder bare ca 3. % av totalbestanden, viser det seg at de gir en svært god indeks på bestandsvariasjonene. Dette er sannsynligvis fordi lunden er svært stedtro, og kommer tilbake til samme hullet hvert år. Nye rekrutter til bestanden vil også prøve å etablere seg i de tetteste delene av kolonien.

Som del av Det nasjonale sjøfuglprosjektet ble det gjennomført systematiske studier av lundens næring og reproduksjon på Sklinna i 1981-1983. For å beregne hekkesuksess, ble et utvalg reir merket i rugeperioden og så kontrollert i slutten av ungeperioden. Da ble også ungenes vekst og utvikling undersøkt. Ungenæringen ble studert ved å fange voksne fugler (i mistnett) når de kom flygende inn til kolonien med mat i nebbet.

Byttedyrene (små fisk) ble artsbestemt, veid og målt. På den måten fikk vi et godt bilde av både

Lundene samler seg ofte i små flokker i koloniene utpå kvelden. Foto: Torgeir Nygård.

kvaliteten og kvantiteten av ungenes næring. Resultatene på Sklinna ble sammenliknet med liknende studier på andre deler av kysten, bl.a. Runde og Røst. I 1980-1982 var det nærmest total ungedødelighet i et område fra Lovund til og med Lofoten, noe som ble sett i sammenheng med næringsmangel som følge av sammenbruddet i den atlantiskandiske sildestammen. Likevel var ungeproduksjonen for lundene på Sklinna middels til god i 1981-82. Yngel av torskefisker (mest sei og hyse) dominerte næringen disse åra. Året etter (1983) var et meget godt år for lundefuglene i hele landet, også Sklinna. Det året dominerte sil og sildeyngel i næringsprøvene. Studiene på Sklinna bidro til at vi kunne danne oss et mer fullstendig bilde av de problemene som mange sjøfuglarter hadde i 1970- og 1980-åra. Med områdets "strategiske" plassering på den norske Atlanterhavskysten gjenspeiler forholdene på Sklinna på mange måter det generelle bildet for våre sjøfugler på denne viktige delen av kysten.

Det er bekymringsfullt at bestanden på Sklinna ser ut til å gå sakte men sikkert tilbake. Nedgangen i perioden har i gjennomsnitt vært ca 3 % pr år. Fortsetter denne tendensen, vil bestanden være under 1000 par omkring 2040. Normalt vil omkring 95 % av de voksne lundene overleve fra år til år. Dersom dødeligheten hos de voksne av en eller annen grunn er økt, vil rekrutteringen av ungfugler ikke være tilstrekkelig til å sikre bestanden på lang sikt, selv om ungeproduksjonen er god. Sklinna er en meget godt egnet lokalitet for å studere lundens populasjonsdynamikk.

Lomvi

Lomvien er den arten som har hatt den mest positive utviklingen på Sklinna av samtlige sjøfuglarter. Fra det ble observert fem egg i 1980, har bestanden økt jevnt og trutt, og de siste åra har vi talt nesten 400 egg, de fleste i storsteinsura på Heimøya. En må dessuten anta at vi ikke finner alle eggene.

Bestandsutviklingen er spesielt gledelig i og med at hekkebestanden i de fleste andre sjøfuglkolonier på Norskekysten

Lomvibestanden har økt kraftig på Sklinna de senere åra. Foto: Kjell Einvik.

har gått dramatisk tilbake. På Røst og på Hjelmsøya i Finnmark setter man problemene delvis i sammenheng med predasjon på åpne reirhyller fra havørn, noe den unngår ved å hekke i ur på Sklinna.

Alke

Alkebestanden har ikke hatt den samme utviklingen som lomvibestanden, selv om den har hatt en viss økning. Det meste vi har funnet er 29 egg (2004), men denne arten hekker gjerne enda mer skjult i ur enn lomvien, og er derfor vanskelig å telle. Det er derfor grunn til å anta at den reelle hekkebestanden er større.

Teist

Bestanden av teist er meget betydningsfull. Gode reirplasser bl.a. i den gamle moloen og fraværet av mink er viktig for teisten, men rike fiskeplasser i gruntområdene har også stor betydning. Ved siden av Halten og Bremstein er Sklinna blant landets viktigste enkeltlokaliteter for teist. Teisten hekker på flere steder på øyene, men de viktigste koloniene er gammelmoloen, nymoloen og slippen.

Også i mursprekkene ved havna hekker det flere par teist, og her er de lette å observere og fotografere, da disse fuglene er vant til trafikk. Det er vanskelig å få gode tall på teisten, da reirene er så godt skjult. I 1980 ble hekkebestanden anslått til 2-300 par. Den 31.05.1984 ble det talt 430 individer på sjøen, og hvis en antar at maken ligger på egg, burde dette gi like mange hekkende par. Muligens hadde ikke alle fuglene lagt seg opp ennå, men på den annen side kunne det også være at det befant seg fugl utpå sjøen. Et estimat på 400 par synes derfor rimelig.

Teister på Sklinna. Foto: Kjell Einvik.

*Alken hekker i ur på Sklinna, i hovedsak på Heimøya
Foto: Kjell Einvik.*

Ærfugl

Ærfuglen har gått jevnt og sikkert tilbake over tid, uvisst av hvilken grunn. Det ble registrert 51 reir bare på Heimøya under merking 1.06.83. Under lundetellinga i 2005 ble det registrert 36 reir på Heimøya og Hansholmen totalt og 14 reir på Hårholmen. Totalbestanden er i dag trolig under 100 par, mot anslått ca 200 par i 1980. Over 1000 hanner ble registrert i Hortavær og Sklinna i mai 2000 (FKu), trolig en vesentlig andel mytefugl fra et større område. I juni 1980 ble det registrert 935 mytende hanner bare i Sklinna. Dette er sannsynligvis fugl som hekker andre steder.

Under en helikoptertelling av ærfugl 24. juli 1985 ble det talt 1176 mytende hanner ved Sklinnaflesene, men bare 86 i Sklinna (Nils Røv, Torgeir Nygård, Arne Follestad).

På 1980-tallet fanger vi en god del ærfuglhunner på reir for å ta mål av de ulike kroppsdelene som del av en landsomfattende studie av ærfuglens biometri. Fuglene ble også ringmerket. Resultatene viste at Sklinna kan betraktes som en typelokalitet for den vestnorske bestanden som hekker mellom Rogaland og Troms. Lenger nord er fuglene større. Det er også ærfuglene på Skagerrak-kysten, som tilhører Østersjøbestanden, men som er morfologisk ulik de nord-norske. I vinterhalvåret får kysten av Trøndelag og Helgeland besøk av ærfugl fra Østersjøen. Dette kom klart fram ved undersøkelser av oljedrepte ærfugl i forbindelse med havariet av den greske båten Deifvos på Helgelandskysten i januar 1981. Mange av de omkomne ærfuglhannene hadde gulaktige nebb og var betydelig større enn de andre. Oppfølgende studier viste typiske mål for Østersjø-ærfugl. Det

Nils Røv fanger ærfuglhunn på reir for å ta biometri.
Foto: Torgeir Nygård.

kan også nevnes at det samtidig ble funnet en god del ærfugl fra Svalbard. Disse var mindre og hannene hadde kraftig gulfargete nebb. Vinters tid kan vi anta at det finnes ærfugl fra flere ulike populasjoner også på Sklinna.

Krykkje

Denne lille måkefuglen har hatt en ganske dramatisk tilbakegang på Sklinna i en årrekke. Den har hekka på flere steder på øyene, bl.a. på Skarholmen, men som oftest hekker den bare på Heimøya. Her har den de siste åra lagt de fleste reirene mellom nordre og midtre ura, mange av dem i en gammel jernleider, og noen i berget mellom nordre og søndre ura. Enkelte ganger har noen par lagt reirene i en liten bergvegg ovenfor en liten dam på søndre del av øya, som vi derfor kaller "Krykkjedammen". Dette er imidlertid en ustabil koloni. Hva den kraftige tilbakegangen på Sklinna skyldes, er det vanskelig å si noe sikkert om. I løpet av perioden har koloniene på Rørvik hamn og på Sør-Gjæslingan økt kraftig, men vi vet ikke om det er noen utveksling mellom disse.

Sildemåke

Rundt 1980 var det en hekkebestand av sildemåse på 15-20 par på Sklinna, de fleste på Storræret. Alt tyder på at de fleste av sildemåkene

Krykkja har vært i tilbakegang på Sklinna.
Foto: Torgeir Nygård.

her tilhører underarten Nordlig sildemåke *Larus fuscus fuscus*, som er oppført på den norske rødlista som direkte truet. I likhet med mange andre av hekkekoloniene til denne arten langs kysten av Midt- og Nord-Norge har bestanden gått tilbake. Det er antatt at dette har sammenheng med næringsmangel i 1970- og 1980-åra bl.a. som følge av sammenbruddet i den atlantiskandiske sildestammen. I de seinere åra er det registrert en viss positiv utvikling i noen områder. Den nordlige sildemåken overvintrer i Øst-Afrika. Det kan derfor tenkes at noe av årsakene til tilbakegangen også kan finnes der. Enkelte lysere individer av underartene *intermedius* og *graellsii* er også observert på Sklinna.

Sildemåke i flukt. Foto: Torgeir Nygård.

Gråmåke og svartbak

Disse artene dominerer blant måkene, og i et antall av flere hundre par av hver art. Det har forekommet en del eggsanking opp igjennom åra, men bestanden synes allikevel å ha holdt seg ganske stabil. De hekker gjerne i blandete kolonier, men også i ganske separerte. Svartbaken

Et svartbakpar holder vakt. Foto: Torgeir Nygård.

har en tendens til å hekke på de mest eksponerte stedene, eksempelvis er kolonien lengst sørvest på Heimøya en ganske ren svartbakkoloni, mens den midt overfor det nye steinbruddet i hovedsak består av gråmåke.

Havsvale og stormsvale

Disse fuglene er spesielle ved at de nesten bare er aktive ved land om natta, og da fra august og utover høsten. De er svært dårlige til beins, så dette er sikkert en tilpasning mot predatorer. De er nødt til å hekke såpass seint på året, da det er for lyst midtsommers. Hannene velger en bergsprekk eller ei hule, der de lager en merkelig surrende lyd som skal tiltrekke hunnen. De svermer rundt omkring i mørket, og ved å spille av denne lokkelyden fra en kassettspiller kan en lure mange til å gå i et tynt nett (mistnett) spent opp bak lydkilden. På denne måten er det opp igjennom åra blitt fanget 42 havsvaler og 18 stormsvaler. Dette har gitt mange interessante data, for gjenfangstprosenten er stor. Av de havsvalene vi har merka på Sklinna er seks blitt kontrollert på Hernyken på Røst, fra seks dager til to år etterpå, en er blitt kontrollert på Runde i Møre og Romsdal året etter, en to år etter på Kråkenes fyr i Sogn og Fjordane. Vi har også kontrollert fugler som er merka andre steder, slik som den første havsvala vi noen gang fanga som var merka ni dager før på Runde, og vi har fått en gjenfangst av en fugl merka på Hernyken.

Den mest spesielle gjenfangsten er vel den av en stormsvale som vi merka på Sklinna 16. august 1989, som ble kontrollert den 22. juli 1990 på Sule Skerry utenfor Ytre Hebridene i Skottland! Dette er ett av to utenlandsfunn for stormsvale merka i Norge i det hele!

Svært lite er kjent omkring hekkeforekomsten av disse små stormfuglene i Norge, og vi bestemte oss derfor for å undersøke om de virkelig hekka på Sklinna slik som vi trodde. Tidligere var arten påvist hekkende bare på Røst og på Bleiksøya i Troms. I perioden 14-17 august 1989 satte vi på en 1,5 grams radiosender på stjerten av to

Havsvale fanget på Sklinna. Foto: Torgeir Nygård.

Stormsvale fanget på Sklinna. Foto: Torgeir Nygård.

havsvaler og en stormsvale fanga i nett. En av disse ble lokalisert ved hjelp av peileutstyr til en sprekke i veimuren opp fra kaia til fyret. Den ga lyd fra seg, og vi hørte den bevege seg, men den var for langt inn til å bli observert. Den 9. august året etter ble et mistnett satt opp foran sprekken i muren der vi hadde hørt den året før. Klokka halv fire om natta hang den samme fuglen som vi hadde radiomerka året før i nettet! Radiosenderen var mista, som forventa, men ringen avslørte dens identitet. Det er derfor hevet over enhver rimelig tvil at havsvala hekker på Sklinna. Vi har ingen tilsvarende indikasjoner for stormsvale, men de fleste fuglene vi fanger av begge arter har velutvikla rugeflekk, uten at dette er et bevis i seg sjøl.

Havørn

Denne arten er sannsynligvis nyetablert på Sklinna, selv om den sikkert har vært her lenge før øyværet ble befolket. Fjær ble funnet allerede ved første besøk i 1978, og pyntet reir ble funnet første gang i 1985. Første påviste hekking var i 1990, og siden den gang har det vært jevn og god produksjon, med en eller to unger nesten hvert år. Ungene er blitt ringmerket, men det har ikke gitt noen gjenfangster ennå. De siste åra har reproduksjonen vært lav, og i 2005 ble en voksen hunn funnet død med splintret overnebb på

Havørnunge på reiret på Sklinna, mai 2004, tatt i forbindelse med ringmerking. Foto: Torgeir Nygård.

Heimøya i juni. Vi vurderte skaden til sannsynligvis å være forårsaket av geværskudd, da det var vanskelig å forestille seg at en slik skade kunne oppstå på noen annen måte. I samme tidsrom var det også begått hærverk på båt og skilting på Sklinna.

Sklinnas betydning som sjøfugllokalitet

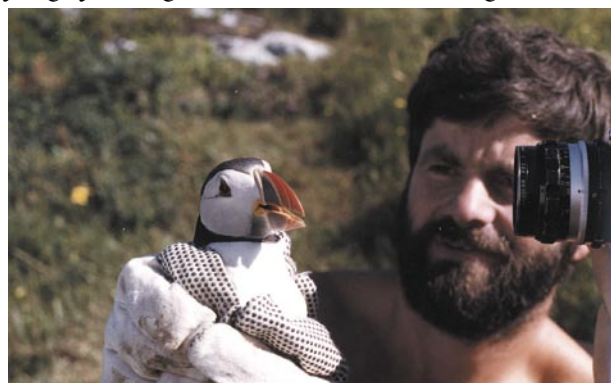
Sjøfuglbestandene

Sklinna er den eneste sjøfuglkolonien mellom Runde og Lofoten som har en noenlunde "komplett" sammensetning av sjøfugler, som innbefatter alt fra måser og terner til skarver, alkefugler og ærfugl. Den relativt begrensede utstrekningen gjør at det er ikke plass til hundretusener av fugler slik som på Røst, men allikevel gir Sklinna rom for forekomster som er ganske unike. Sklinna er Trøndelags klart største sjøfuglkoloni, og for enkelte arter så er den også av nasjonal og internasjonal betydning. Toppskarvbestanden her har vokst til å bli landets, og kanskje verdens største hekkelokalitet. Storskarvkolonien er også blant de store i landet. Bestanden av teist er meget betydningsfull, noe som sikkert skyldes fraværet av mink. Bare bestanden på Froan i Sør-Trøndelag og Bremstein på Helgeland kan måle seg i størrelse i denne regionen. Bestanden av lomvi har vist en betydelig vekst, i en periode der de fleste andre kolonier i landet har hatt kraftig tilbakegang. Enten skyldes dette svært stor overlevelse, ellers må det skyldes innvandring fra andre kolonier.

Forskning

Sklinna er et av de beste stedene en kan tenke seg for sjøfuglforskning. Her hekker fuglene rett

En noe motvillig lunde blir behørig registrert og fotografert, august 1988. Foto: Trond Haugskott.

utenfor døra, og her fins det hus å være i, strøm, telefon, dusj, radio og TV. Studenter og ansatte ved NTNU i Trondheim har benyttet denne muligheten i mange år, og det har blitt produsert mye vitenskap basert på forskningen på Sklinna, spesielt når det gjelder fysiologisk forskning på sjøfugl og økotoksikologi. At Sklinna nå er vernet gjør området ekstra verdifullt for forskningen, sammen med områdets ekstremt isolerte beliggenhet. Her kan sjøfuglbestandene utvikle seg fritt uten forstyrrelse eller inngrep i naturen, men det setter også ekstra krav til de forskerne som får tillatelse til å gjennomføre sine studier i området. De er en privilegert gruppe som må vise ekstra aktsomhet i sjøfuglkoloniene og samarbeide nært med forvaltningsmyndighetene.

Det blir mer og mer tydelig at lange tidsserier er nødvendige for å forstå endringene i naturen, spesielt de som foregår over lang tid. Sjøfuglbestandene er helt prisgitt forholdene i havet. Temperatur- og næringsforhold er bestemmende for hvor sterke de ulike årsklassene av forskjellige fiskearter blir. Disse svingningene kan svinge med lange tidsperioder. Økt kaldvannsutstrømming til Atlanterhavet vest for Grønland senker sjøtemperaturen, men det trenger ikke å gi seg utslag på Norskekysten før flere år senere. Gjennom en systematisk og møysommelig datainnsamling gjennom mange år kan en litt etter litt sette sammen meteorologiske, fysisk/kjemiske og biologiske data til et puslespill som en etter hvert får biter nok til å forstå. Vi håper å bidra til dette gjennom fortsatte undersøkelser på Sklinna.

Observasjoner av fugl og pattedyr

Kartleggingen av sjøfuglbestandene på Sklinna i 1978 og i 1980 danner basis for vurderingen av

Det speides etter fugl! Foto: Kjell Einvik.

utviklingen av bestandene. Overvåkningsarbeidet på Sklinna har vært knyttet til bestemte arter og er hovedoppgavet på disse turene. Tiden tillater ikke en full kartlegging hvert år. I tilknytning til de årlige tellingene har vi også notert observasjoner av andre arter. Vi tror at vi i løpet av de 25 år registreringene har pågått har fått en god oversikt over fuglefaunaen der ute.

De aller fleste sommerobservasjoner er gjort av forfatterne i perioden fra slutten av mai til og med august. Det samme gjelder vinterregistreringen i 1984. Hovedregistreringen foregår normalt i første halvdel av juni. Observasjoner i august er knyttet til arbeid med stormsvale og havsvale. Enkelte observasjoner kan være gjort av personer som har deltatt på en eller flere av turene til Sklinna. Disse er i tilfelle angitt.

Grundigere forskningsprosjekt har vært gjennomført av NINA og NTNU i juni og juli. Disse prosjektene har gitt forskere og studenter anledning til å være på Sklinna over lengre tid, ofte flere uker i strekk. Registreringer gjort i forbindelse med dette arbeidet er også lagt inn.

For øvrig har amatørornitologer gjennomført mange observasjonsturer til Sklinna. Trond Haugskott har ledet slike turer nærmest årlig i perioden 1991-2002. Med unntak av 1992, da turen gikk i slutten av mai, har disse registreringene konsentrert seg om høsttrekket i perioden 20.09 – 15.10. Disse observasjonene er alle godkjent av LRSK/NSKF. I tillegg har vi fått tilgang til data fra andre fuglefolk som har vært på Sklinna.

Franz Kutschera har gjennomført en del registreringer på oppdrag fra Fylkesmannen. I hovedsak har dette vært totaltelling av enkeltarter som grågås og ærfugl, men som også her har medført en del tilleggsobservasjoner.

Observatører:

Artslista er basert på registreringer av følgende observatører (forkortelser i parentes):

Trond Haugskott (THa), Trond Sørhuus (TSø), Halvor Sørhuus (HSø), Frode Jacobsen (FJa), Morten Vang (MVa), Magne Myklebust (MMy), Einar Sæther (ESæ), Terje Gimnes (TGi), Per Inge Værnesbranden (PIV), Franz Kutschera (FKu), Georg Bangjord (GBa), Geir Rudolfsen (GRu), Jan Eivind Østnes (JEV), Arnold Hamstad (AHa).

Mange har vært med og hjulpet til under registreringene opp igjennom årene, heriblant Ole Martin Dahle, Ulla Falkdalen, Steinar Garstad, Svein-Håkon Lorentzen, Tor Egil Kaspersen, Kjartan Knutsen, Bertil Nyheim, Paul Harald Pedersen, Lars Røv, Otto Sandnes, Asbjørn Thingstad, Kjartan Trana og Bjørnar Wiseth.

Dersom ingen observatør er angitt er observasjonen gjort av forfatterne.

Koder

A = voksenfugl sett i hekketida i egnet habitat

B = mulig hekking

C = sannsynlig hekking

D = påvist hekking

T = trekk-/tilfeldig observasjon (v=vår, s=sommer, h=høst, vi=vinter, å=hele året)

Juv. = ungfugl, ad. = voksenfugl

+++ = tallrik

++ = regelmessig, men fåtallig

+ = sporadisk/sjelden

(+) = usikker status

I alt er det påvist 30 hekkende arter (D-kode), 5 er sannsynlig hekkende (C-kode), en er mulig hekkende, mens 17 er sett i hekketida i egnet habitat. I alt 111 arter er observert på trekk eller tilfeldig (hvorav to er usikre). Til sammen utgjør dette 164 arter totalt, og Sklinna er på den måten en av de heteste stedene for de som er ute etter å observere sjeldenheter i fylket!

Arbeidslaget oppsummerer resultatene fra ei økt. Fra venstre: Nils Røv, Kjell Einvik og Torgeir Nygård.

Artsliste

Fugl

Smålom (T, v, h)++

Storlom (T, h)+

Islom (T, h)++ Regelmessig forbi Sklinna i lite antall i slutten av september – midten av oktober (THa).

Gulnebbblom (T, h)++ Regelmessig forbi Sklinna i lite antall i slutten av september – midten av oktober (THa).

Dykker ubestemt (T, h)+

Havhest (A)++ Enkeltindivider observeres årlig i juni. 6 ind. på bakken i lundekolonien på Heimøya 4.06.85 (hekkeatferd), men hittil ingen etablering. Regelmessig i større antall på høsten, bl.a. min. 200 ind. 26.09.01 (THa, GBa, FKU, Gru).

Havhest på land på Heimøya. Foto: Kjell Einvik.

Storlire (T, h)+ Ett ind. 26.09.95. Første funn i Trøndelag (MVa).

Grålire (T, h)+(+) 1-2 individer observert år om annet i august/september i perioden 1984-2002, maks. 5 ind. (THa m.fl.).

Havsvale (D)++ I alt 34 individer ble fanget i mistnett 1984-90, ytterlige 30 mellom 1995-2001. Påvist hekkende 17.08.89. Samme individ kontrollert 09.08.90. Usikker bestandsstørrelse, men neppe svært stor (under 50 par?).

Stormsvale (C)++ I alt 18 individer fanget i mistnett 1987-90, også tilsammen 4 ind. september 1995 og -96. Sannsynlig hekkende, men antageligvis færre enn havsvala.

Havsule (A)+++ Observeres sjelden om sommeren. 4 ind. 23.06.94 (JEØ). Økende antall i august. Om høsten meget tallrik, opptil flere hundre ind. sett samtidig. (THa, FKU). I følge fyrbetjeningen skulle den ha gjort hekkeforsøk i 1978, men denne observasjonen må betraktes som usikker. Et individ skal også ha holdt til i toppskarvkolonien tidlig på våren i 1981

Storskarv (D)+++ Godt etablert i kolonien på Stråløs og Måøya. Nyetablert subkoloni fra 2002 på Storværet. Bestanden er økende, men varierer noe, og dette kan muligens skyldes variasjoner i den nærliggende kolonien på Sklinnaflaesene. Maksimumstall er 1242 par i 2002..

Toppskarv (D)+++ Hovedkolonien er på Heimøya og Hansholmen, men mange småkolonier fins rundt omkring på holmene. Sterkt og jevnt økende bestand fra 435 par i 1980 til 3124 par i 2003.

Gråhegre (T, s, h)++

Kortnebbgås (T, v, h)++(+)

Tundragås (T, h)+ Underart *flavirostris*, 6 ind. 22.09.00, 7 ind. 25.09.00 (THa, PIV, FKU)

Grågås (D)++(+)+ Vanlig hekkefugl. 100 ind., storparten kull, registrert august 1986 (FKU). Dette indikerer en hekkebestand på ca 20 par. Stabil bestand.

Kanadagås (T)+ 1 ind. 18.08.88 (FKU).

Kvitkinngås (T, v, h)+++ Observeres regelmessig på trekket, om høsten i tildels meget store flokker.

Grågås hekker på Sklinna. Foto: Nils Røv.

Ringgås (T, h)+ Observert på høsttrekket, bl.a. en juv. Sklinna 21.09.01 (THa, GBa, FKU, Gru), 50 ind. 22.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy), 2 flokker tils. 200 ind. 27.09.00 (FKU).

Gravand (T)+ Obs. 10.06.95 (JEØ).

Brunnakke (A)++

Krikkand (A)++

Stokkand (D)++ Sjelden hekkefugl, reir m 9 egg funnet på Heimøya 8.06.05. Ellers få sommerobservasjoner, 1 hann 21.05.86, 1 ind. juni 95 (JEØ), men flere høstobservasjoner (THa m. fl.).

Stjertand (T, h)+ 3 ind. trakk forbi Sklinna 3.10.99. (THa, ESæ, TGi).

Ærfugl (D)+++ Vanlig hekkefugl, minkende bestand.

Havelle (T, å)++(+)

Svartand (T, v, h)++

Sjørørre (T, v, h)++

Kvinand (T, s)++(+)

Siland (C)++ Vanlig, sannsynlig hekkende, obs., bl.a. 2 par 21.05.86.

Havørn (D)++ Første gang registrert med vellykket hekking i 1990, men er blitt registrert siden første besøk i 1978. I følge fyrbetjeningen hekket havørna år om annet også før dette.

Hønsehauk (T)+ Funn av vinge av ung hønsehauk ved lundekolonien 9.06.93, 1 juv 9.10.93 (PIV).

Fjellvåk (T)+1 ind. 31.05.83.

Tårnfalk (T)++(+)

Aftenfalk (T)+ En 1K Sklinna 2.10.96. Det andre funn i N-Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy).

Dvergfallk (T, h)++

(Lerkefallk) (T)+ 1 usikker observasjon 31.05.90.

Jaktfallk (T, å)++ Enkeltindivid observert år om annet, både sommer og vinter.

Vandrefalk (A)++ Enkeltindivid observeres regelmessig, oftest ungfugler, men av og til utfargete individer. Hovedbytte for jaktfallk og vandrefalk synes å være lunde.

Vannrikse (T, h)+ Ett ind. funnet nylig drept 27.09.96. (THa, FJa, MVa, MMy), ett ind. 1.10.99. (ESæ), ett ind. 24.09.00. (THa).

Sothøne (T)+ 1 ind. Hansholmen 4.06.02.

Tjeld (D)++ Vanlig hekkefugl. Observert inntil 3 reir årlig. Bestanden anslås nå til ca. 10 par (15 par i 1980).

Sandlo (A, T, h)++

Heilo (A)++

Tundralo (T, h)++

Vipe (T, h)++

Polarsnipe (T, h)+

Sandløper (T, h)++(+)

Dvergsnipe (T, h)+

Fjæreplytt (T, v, h, vi)+++

Myrsnipe (C)++ Observeres regelmessig men fåtallig om høsten (THa m. fl.). Trolig hekkende år om annet. Observasjoner. 3 ind. 21.05.86, 1 ind. 11.08.88, 2 ind. 15.08.89, Ett par ind. Hårholmen 10.06.05.

Brushane (T, h)+(+) **Kvartbekkasin** (T, h)+(+) Enkeltindivid observert nesten årlig på høsten, bl.a. 7.10.91 og ett ind. 27.09.02 (THa, FKU)

Enkeltbekkasin (D)++ Vanlig, men fåtallig, hekkefugl. **Dobbeltbekkasin** (T)+ 3 ind. 18.05.92 (AHa)

Lappspove (T, h)+ **Småspove** (T, s)+ **Storspove** (T)++ **Sotsnipe** (T)+ 1 ind. 12.08.88 (THa), 1 ind 22.09.00 (FKU).

Rødstilk (A)++ **Strandsnipe** (A)+ **Steinvender** (D)++ Vanlig, men fåtallig, hekkefugl. Overvintrer. Observasjoner: bl.a. 3 ind. 27.07.78, 10 par 22.06.80, 6 ind. 8.02.84, 4 ind. 31.05.84, 10 ind. 22.08.84, 4 ind. 21.08.85, 10 ind. 21.05.86, 1 par m 3 unger på Måøya 13.06.95, 1 ind. Heimøya 28.05.97, 2 ind. Ørnholmen 8.06.04. 61 ind. 5.10.91 (Tha). Hekkebestanden ble estimert til 10 par i 1980.

Polarsvømmesnipe (T, h)+ Observasjoner på trekket: Ett ind. (1K) 26.09.95. Dette er det første funnet i Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy). 2 ind. 6.10.99. (THa, ESa, TGi).

Svømmesnipe (T, h)+ Uregelmessig observert på trekket: 6 ind. 21.08.85, 3 ind. 11.08.88, 15 ind. 12.08.88.

Polarjo (T, v)++ Enkeltindivider observeres regelmessig på trekket, bl.a. 9 ind. 4.06.85.

Tyvjo (D)++ Minkende bestand i perioden. Registrert 15-20 ind. 1978, 8 par i 1980, 5 par i 1990, 4 par i 1994 og 1995, 2 par i 2000 og 1 par i 2003.

Fjelljo (T, h)+ 2 juv. 7.10.91. (THa), 1+1 juv. 27.09.96. (THa, FJa, MVa, MMy), 2 ind. 22.09.00 (FKU).

Storjo (T, s, h)++ Enkeltindivider observeres regelmessig men fåtallig, både sommer og høst. Observasjoner: 1-2 ind. 27.07.78, 1 ind. 30.05.89, 1 ind. 25.05.04. 1 ind. 20. og 24.06.94 (JEØ). 2 ind. 27.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy).

Dvergmåke (T)+ 1 juv. i havna 21.08.85, 1 ind. (2K?) Sklinna 23.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Sabinemåke (T, v)+ 1 ind. (juv.) 9., 10 og 13.10.97. (THa, FJa, MVa)

Rosenmåke (T)+ Ett individ i full voksendrakt 21.05 1981. Den holdt til i krykkjekolonien, og inviterte til parring med andre krykkjer.

Hettemåke (T, h)+ **Fiskemåke** (D)++ Vanlig, men fåtallig hekkefugl. Minkende bestand. Det ble registrert 25 par i 1980, 32 par i 1984, 11 par 30.05.88, 8 par 1.06.89. De senere år er det registrert 3-5 individer i hekketida.

Sildemåke (D)++ Underarten er sannsynligvis *fuscus*, men enkelte individer har vært såpass lyse at det kan være snakk om underarten *intermedius*. Tidligere vanlig hekkefugl, spesielt på Heimøya og Storsværet. 10-15 par 27.07.78, 25 par i 1980, 20 par 30.05.88. De senere år kun enkeltindivid uten påvist hekking. Underart *gracilis*: 2 ind. 12.06.94 (JEØ).

Grønlandsmåke (T)+ 1 ind. (1K) 13.10.97. (THa, FJa, MVa).

Polarmåke (T)+(+) Enkeltindivider observeres uregelmessig, bl.a. 1 ind. (2K) 30.05.92 (THa, TSø, HSø). 1 ind. (1K) 13.10.97. (THa, FJa, MVa). 1 ind. (2K) 10.06.94 (JEØ).

Gråmåke (D)+++ Dominerende måkeart på Sklinna. Stabil hekkebestand, 180 par ble talt i 1980. Det ble registrert 673 ind. 30.05.88.

Rosenmåke sammen med krykkje på Sklinna
21.05.1981. Foto: Nils Røv.

Svartbak (D)+++ Nesten like tallrik som gråmåke. Stabil hekkebestand, 150 par i 1980. Registrert bl.a. 550 ind. 30.05.88.

Krykkje (D)+++ Minkende bestand. I 1980 var det 163 reir, i 1983 77 reir, mens det etter år 2000 bare har vært talt rundt 20 reir årlig.

Makrellterne (D)+ Fåtalig og uregelmessig. 1 ind. 20.06.94 (JEØ). To reir funnet 21.06.80.

Rødnebbterne (D)+++ Vanlig hekkefugl, enkelte år tallrik, andre år spredte enkeltindivider uten hekking. Det ble registrert bl.a. 90 par i 1980, 100 par + unger 10.08.90, 80 par syd på Heimøya, innenfor Lamholmen og 3 par på Hansholmen og 20 par på Storsværet 10.06.92, 200 par på Hansholmen 15.06.94.

Lomvi (D)+++ Voksende hekkebestand. Hovedkolonien ligger i skarveura på Heimøya, men arten finnes også hekkende på Måøya i mindre antall i storskarv-kolonien. Den var svært fåtallig i 1980, men bestanden har vokst jevnt og trutt. Maksimaltall: 391 egg ($\approx$ hekkende par) 8.06.0.

Alke (D)++(+) Fåtalig i 1980. Voksende hekkebestand. Hovedkolonien ligger i skarveura på Heimøya, men arten hekker også på Måøya og Hansholmen. Maksimaltall 29 egg ($\approx$ hekkende par) 8.06.04, men det er sikkert langt flere, da eggene kan være vanskelig å finne etter som de som regel ligger i ur eller bergsprekker..

Teist (D)+++ Stabil bestand. Det ble registrert bl.a. 453 ind. 22.06.80, 430 ind. på sjøen 31.05.84, 320 ind. ved nymoloen 14.06.00, 300 ind. ved nymoloen 15.07.03.

Alkekonge (T, vi)++(+) Vintergjest. Observert fra begynnelsen av oktober og utover. 20 ind. 8.2.84, 130 ind. 9.2.84

Lunde (D)+++ Hovedkoloni på Heimøya, men finnes også på flere småøyer. Totaltelling hvert 5. år. Minkende bestand fra 5067 par i 1990 til 3456 par i 2005.

Tamdue (T)+ 2 brevduer med britisk ring fanget 29.06.94 (JEØ).

Ringdue (T, s, h)+

Turteldue (T)+ 1 ind. (juv.) 5.10.91 (THa), 1 ind. (juv.) 26-29.09.96 (THa, FJa, MVa, MMy).

Gjøk (T)+ 1 ind. 29.05.84. 1 ind. 5.06.94 (JEØ)

Jordugle (T, s, h)+(+) Uregelmessig og fåtalig. 1 ind. (fyrbetj. pers. medd.) mai 1983. 1 ind., død, 3.07.86. Ugle sp. obs av anleggsfolka 27.05.90. 1 ind. 18.05.92 (AHa). 1-2 ind. observert sept./okt. flere år (THa)

Tårnseiler (T, s, h)+

Flaggspett (T, h)+ 1 ind. 21.08.85. Observasjoner på høsten: Opptil 4 ind. Sklinna 30.09.-7.10.99. (THa, ESa, TGi). 1 ind. (juv.) 22. og 24.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU)

Sanglerke (A)+ 1-2 syngende ind. 2.-5.06.94 (JEØ), Noen få obs. på høsten (THa).

Sibirpiplerke, Sklinna 22.9.00. Første funn i Trøndelag. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Sandsvale (T)+
Låvesvale (A)+
Taksvale (A)+
Tartarpiplerke (T)+ 1 ind. 9.10.91 og 3 ind. dagen etter. Første funn i N-Trøndelag. (THa). 1 ind. 4.10.99 (THa, ESæ, TGi).
Sibirpiplerke (T)+ 1 ind. 21.09.00, 2 ind. dagen etter. Første funn i Trøndelag. (THa, PIV, FKU).
Trepplerke (T)+(+) Fåttallig og uregelmessig, seine obs.: Ett ind. 26. og 30.09.93, ett ind. 30.09-1.10.96, ett ind. 3-4.10.99 (THa m.fl.).
Heipplerke (D)+++ Vanlig hekkefugl.
Lappplerke (T)+ 1 ind. ved tjern Heimøya 10.06.98 (Kjartan Trana). 1 ind. 9.10.91 (THa).
Skjærpiplerke (D)+++ Vanlig hekkefugl.
Gulerle (T)+ Flere obs. i midten av august 1988, 1 hann 28.05.92. (THa).
(Sitronerle) (T)+ 1 ind., høyst sannsynlig denne art, over Heimøya 21.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).
Linerle (D)++ Vanlig, men fåttallig hekkefugl.
Sidensvans (T)+ 3 ind. 28.06.04 (J.B.T. Aarnes, J. Aasen).
Gjerdsmett (D, T, s, h)++ Reir funnet inne i en taukveil i naustet 4.06.02. Regelmessig på høsttrekket (THa). 1 ind. ved gml. steinbruddet 13.06.00, 1 ind. 5.06.01.
Jernspurv (T, h)+
Rødstrupe (T, v, h)++
Nattergal (T)+ 1 ind. 10.10.91. (THa).
Blåstrupe (T)+ 2 ind. 24.09.00, ett ind. fram til 27.09. (THa, PIV, FKU).
Svartrødstjert: (A)+ Uregelmessig og fåttallig: 2 ind. 29.05.84, 1 ind. 30.05.88. 1 hunnfarget ind. 30.05.92 (THa, TSø, HSø m.fl.). 1 ad. hann 17.06.94 (JEØ). 1 hunnfarget ind. 28.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy).
Rødstjert (T, s, h)++ Regelmessig i lite antall på høsten; 1 hann 9.10.91, 1 hunn 2. - 3.10.96, 1 ind. 12. og 14.10.97, opp til 15 ind. 21. - 28.09.00 (THa). Sommerobservasjon: 1 hunn 7.06.94 (JEØ).
Buskskvett (T)+(+)
Steinskvett (D)++ Vanlig, men fåttallig hekkefugl på Heimøya og flere av holmene.

En steinskvett markerer reviret sitt fra en stein. Foto: Torgeir Nygård.

Ringtrost (T)+(+) 1 ind. 5.06.01. 1-2 obs. de fleste høstene (THa).
Svarttrost (A)++ 1 par i hovedkolonien for lunde 21.05.86, ikke påvist hekking. Obs. i varierende antall på høsten (THa).
Gråtrost (A)++
Måltrost (A)++ Uregelmessig og fåttallig om sommeren. 1 ind. 22.06.80, 1 ind. 29.05.84, 1 ind. 28.05.97. Regelmessig på høsttrekket, nevnes kan: 50-100 ind. 9-10.10.91, 70+ ind. 30.09.93 (THa).
Rødvingetrost (C)+++ Trolig hekkende år om annet. Vanlig på høsttrekket, enkelte år meget tallrik. 2000-2500 ind. 9.10.91 (THa).
Starrsanger (T)+ 1 ind. fanget og ringmerket 27.09.95. Første funn i Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy). Ett ind. sett meget godt i felt 02.10.02 (THa, FKU). Sistnevnte obs. ikke behandlet av NSKE.
Gresshoppesanger (T)+ 1 ind. 10.10.91 (THa).
Sivsanger (T)+ Beskrevet av fyrbetjeningen mai 1983. 1 ind. observert 5.06.01. 1 ind. 30-31.05.92. (THa, TSø, HSø m.fl.).
Gulsanger (T)+ 1 ind. observert i hagen 6.06.02.
Møller (T, s, h)++ 2 ind. 5.06.01. 1-2 ind. sett ved nesten hvert høstopphold (THa).
Tornsanger (B)+(+) 1 par ved husa 31.05.89, ikke påvist hekkende. 1-2 ind. sett nesten hver høst (THa).
Hagesanger (T, s, h)+(+)
Munk (T, s, h)++
Fuglekongesanger (T)+ 1 ind. ringmerket 2.10.99. Første obs. i Trøndelag. 1 ind. ringmerket 4.10.99, holdt seg på Heimøya min. fram t.om. 7.10. (THa, ESæ, TGi).
Gulbrynsanger (T)+ 1 ind. 23.09.93. (THa). 1 ind. 21.09.00, 2 ind. 24.09.00. 1 ind. dagen etter. (THa, PIV, FKU).
Gransanger (T)++ Følgende hadde kjennetegnene til den østlige underarten "tristis": Min. 2 ind. av 9. - 10.10.91. Ett ind. 9.10.97. Ett ind. 21.9.01 (THa m.fl.).
Løvsanger (T, h)++

Starrsanger, Sklinna 27.9.95. Første funn i Trøndelag. Foto: Morten Vang.

Fuglekongesanger fanget og ringmerket på Sklinna 4.10.99. Denne fuglen hadde fremdeles fast tilhold i edelgrana ved fyrstasjonen da vi dro tre dager senere. Foto: Terje Gimnes.

Fuglekonge (T, h)++(+) Regelmessig på høsttrekket, enkelte år tallrik: 50-100 ind. 9-10.10.91, 100+ ind. 24-25.09.00. (THa, PIV, FKU).

Gråfluesnapper (T)+

Dvergfluesnapper (T)+ 1 ind. (ant. 1K) 28.09.95. Første funn i N-Trøndelag (THa, FJa, MVa, MMy).

Svarthvit fluesnapper (T, h)+

Stjertmeis (T, h)+ 11 ind. 15.10.00 og hele 55 ind. 18.10.00 (FKU).

Svartmeis (T)+ 2-3 ind. 14.10.97 (THa, FJa, MVa)

Blåmeis (T)+ 2 ind. 30.9.-6.10.99 (THa, ESæ, TGi).

Trekryper (T)+ 1 ind. 6.10.91 (THa). 1 ind. 21.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Varsler (T)+ 1 ind. 4.10.92 (PIV).

Kråke (D)++ Vanlig hekkfugl. Overvintrer. Inntil 5 hekkende par, de fleste på naboøyer/holmer.

Ravn (D)++ 1 par hekker årvisst på Heimøya. Overvintrer.

Stær (D)++ Årviss hekkfugl. 3-4 hekkende par, hovedsakelig ved husa i fuglekasser.

Rosenstær (T)+ 1 ind. (ad.) 21-22.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Bokfink (A, h)+

Bjørkefink (T, h)++

Grønnfink (T, h)+

Grønnsisik (T, s)+

Dompap (T)+

Bergirisk (C)++ Vanlig, men fåtallig. Sannsynlig hekkende.

Gråsisik (T)++

Dvergfluesnapper, Sklinna 28.9.95. Første funn i Nord-Trøndelag. Foto: Morten Vang.

Rosenstær, Sklinna 22.9.01. Foto: Georg Bangjord.

Brunsisik (T)+

Polarsisik (T, h)+(+) En ad. 5. og 10.10.91. 5 ind. (1 ad. + 4 juv.) 27-28.09.95. 2 ad. 3.10.96. Ett ind. 12. og 14.10.97. Alle viste karakterene til den storvokste underarten *hornemanni*. (THa m.fl.).

Korsnebb sp. (T)+

Rosenfink (T)+ 1 ind. (ant. 1K) 21-27.08.95. (THa, FJa, MVa, MMy).

Lappspurv (T, h)+(+) 1-2 ind. sett de fleste høstene, men opptil 10+ ind. 23-28.09.00 (THa, PIV, FKU).

Snøspurv (T, v, h)++(+) 1-2 ind.

Gulspurv (T)+

Hortulan (T)+1 ind. (1K) 29.09.93. 2. funn i N-Trøndelag. (THa).

Dvergspurv (T)+ 1 ind. i lappspurvflokk 27.09.00 (FKU).

Sivspurv (T, v, h)++

Pattedyr

Havert: 18 ind. 8.02.84, 12 ind. 3.07.86, 7 ind. 12.08.88, 2 ind. obs. juni 96, 5 ind. 7.06.05. Kaster unger i Sklinna om høsten. Ca 20 unger ble kasta hvert år i 1960-åra.

Steinkobbe: 1 ind. 5.10.92 (PIV), 3 ind. 7.06.05.

Spekkhogger: 4 ind. 3.06.83, min. ett ind. 5.10.99 (THa, ESæ, TGi). 5 ind. 17.07.03.

Hvalross: 1 hann 11-14.01.95 (fyrvokter Otto Sund m.fl.).

Oter: Spor sett av fyrvokter Rolf Sæther vinter 2002, Sett flere ganger 21-28.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy). Det er tvilsomt om det er en reproduserende bestand på Sklinna.

Så vidt en vet, finnes det ikke smågnagere eller spissmus på Sklinna. Det er heller ikke observert krypdyr eller amfibier

Ravnunger i reiret på sørvestsida av Heimøya.

Foto: Nils Røv.

Trusler mot fuglelivet

Forstyrrelser

Enkelte år har storskarven prøvd å etablere på andre, mer beskyttede holmer enn de ytterste. Til tross for at dette burde være gunstig, har det ikke vært særlig vellykket. Det kan være at de er blitt forstyrret av eggplukkere. Skarvene skal ikke være lenge borte fra reiret før stormåsen forgriper seg på reirinnholdet. Mulighetene til eggsanking er blitt mindre etter at ferdselsforbud er trådt i kraft i forbindelse med fredningen, men en er avhengig av at dette blir respektert. Overlevende fugle-fotografer er en annen gruppe som kan fristes til å trå over streken. Ferdelsforbudssonen begrenser trafikken til området mellom nymoloen og fyret, og blir dette overholdt, skulle det gå bra med å ha turister og besøkende her.

Ulovligheter

Funnet av en død, sannsynligvis skutt, voksen havørn våren 2005 viser at det fortsatt er noen som ikke respekterer lover og regler. Det er vanskelig å drive oppsyn på Sklinna på grunn av de lange avstandene til land, og dagens hurtig-gående fritidsbåter er i stand til å nå Sklinna fra fastlandet på en time i godvær. Etter at fyret ble avbemannet er mulighetene for å oppdage ulovligheter blitt enda mindre enn før. Vi har ofte merka når vi har kommet til Sklinna i slutten av mai - begynnelsen av juni at det har vært lite måsegg. Vi har pålitelige rapporter om tjuvsanking, og uten et påpasselig og effektivt oppsyn vil dette sikkert også forekomme i framtida, spesielt nå som fyret er avbemannet.

Oljesøl

Utvinning av olje på sokkelen utgjør en konstant risiko. De nærmeste utvinningsblokkene på Sklinnabanken (Nordland IV) ligger ikke mer enn 30-40 km fra Sklinna, og strøm og framherskende vindretninger vil kunne føre olje fra et utslipp derfra inn til Sklinna på under et døgn under ugunstige værforhold. Oljetransport til kontinentet fra den planlagte virksomheten i Barentshavet kan utgjøre en framtidig trussel, og tidligere har vi hatt søl fra frakteskip som har sluppet ut olje. I januar 1981 slapp frakteskipet Deifovos ut 5000 liter tungolje utenfor Sør-Helgeland, og anslagsvis 20 tusen sjøfugler mistet livet. Det ble antatt at omlag 10 tusen ærfugl mistet livet, og at hekkebestanden ble redusert til

Toppskarv i fiskegarn. Foto Torgeir Nygård.

ca halvparten i skadeområdet. Skadepotensialet er størst om et oljesøl skulle komme inn mot Sklinna midt i hekketida, men det vil kunne gjøre stor skade til alle tider av året, da det alltid er fugl på sjøen her.

Fiskeredskaper

En finner stadig fugl, spesielt skarv, som har viklet seg inn i monofilamentgarn og omkommet. Det er rike fiskebanker rundt Sklinna, så dette må en nok regne med vil skje også i framtida, spesielt med de artene som dykker relativt dypt, så som skarv, lomvi og alke.

Miljøgifter

Miljøgiftene er blitt et globalt fenomen, da de spres med havstrømmer, luft og nedbør over hele kloden. Det er påvist en hel rekke miljøgifter i mange arter på Sklinna, og det er blitt gjort særlig grundige studier på toppskarv. Her er det påvist at de toppskarveggene som har høyest miljøgiftinnhold har lavere volum enn andre, og det er også påvist sammenhenger mellom miljøgiftinnhold og hormonstatus hos toppskarvunger. Dette tyder på at det er et visst miljøstress forårsaket av miljøgifter på Sklinna. I 2003 og 2004 ble det påvist en helt ny stoffgruppe, PFAS, som er fluorerte organiske forbindelser i blod og lever hos toppskarv, i til dels betydelige konsentrasjoner. Dette er en stoffgruppe vi enda kjenner lite til de biologiske effektene av.

Litteratur

Det foreligger en lang rekke publikasjoner fra de vitenskapelige undersøkelsene på Sklinna. Det henvises til rapporten for en detaljert oversikt.

Denne artikkelen er et utdrag av rapporten:

Sklinna. Fugleøya lengst ut i havet.

Nygård, T., Einvik, K. & Røv, N. 2006.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Steinkjer.

Fugler i Sør-Trøndelag 2002

Meddelelse nr. 27 fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomité for fugl (LRSK) i Sør-Trøndelag

Kjetil Aa. Solbakken, Magne Myklebust, Einar Sæter og Morten Venås

LRSK takker de som har bidratt med opplysninger til denne årsrapporten.

Komiteens sammensetning og arbeid

LRSKs sammensetning har vært uendret siden publiseringen av vår årsrapport for 2001 (Solbakken m.fl. 2005). Sammensetningen er som følger: Kjetil Aa. Solbakken (sekretær), Magne Myklebust, Einar Sæter og Morten Venås.

Generelle råd

Som vanlig er det ønskelig at observatørene for hver registrering husker å angi art, antall, sted, kommune, dato og observatører som et minimum. Vi anbefaler på det sterkeste at man bruker LRSKs Excel-baserte rapportmal som kan lases ned fra vår hjemmeside. I tillegg til rene observasjoner tar vi også gjerne i mot kommentarer om de enkelte artene, eller mer generelle kommentarer for det aktuelle rapportår. Når det gjelder beskrivelser av arter i tabell 1 ønskes disse innrapportert med dokumentasjon eller beskrivelse så raskt som mulig etter observasjonen. Det er ingen grunn til å vente til årets utgang eller senere når observasjonen kun har blitt et fjernt minne med å fylle ut beskrivelsesskjemaet. Digitale bilder ønskes innsendt i originalt format. På denne måten sikrer vi at dokumentasjon av best mulig kvalitet blir bevart i LRSKs arkiv for ettertiden, og er tilgjengelig når vi skal publisere rapporter. Forskjellen på en LRSK-rapport og for eksempel en nettside med fugleobservasjoner, er at LRSK kvalitetssikrer

observasjonsmaterialet før det publiseres i årsrapporten. Med unntak av arter på NSKF's lister er alle observasjoner i denne rapporten å betrakte som godkjent av LRSK selv om ikke alle er understøttet av dokumentasjon eller beskrivelse. Observasjoner av arter som ikke står på tabell 1 kan underkjennes dersom momenter ved observasjonen tilsier det. Dersom observasjonen er innsendt til LRSK vil vi ta kontakt med observatøren før slike observasjoner underkjennes. LRSK supplerer i noen grad innsendte observasjoner med troverdige observasjoner fra ulike nettsider. Det er ønskelig at alle saker som skal til NSKF sendes via LRSK, slik at vi kan ha oversikt over hva som er innsendt og også vurdere om rapporten er fullstendig med hensyn på datointervall, observatører m.m.

LRSK på nettet

LRSK har en egen side under NOF Sør-Trøndelags nettsider. Adressen er: <http://home.no.net/nofst/lrskst.html>. Her finner du blant annet oppdatert rapportliste, vårt Excel-baserte rapportskjema og beskrivelsesskjema for arter i tabell 1. LRSK produserer med ujevne mellomrom nyhetsbrev som publiseres her. De som ønsker å motta våre nyhetsbrev på e-post kan gi beskjed til sekretæren om dette.

Endringer i rapportlistene

Primærfokus for rapportering av artsforhold til LRSK-ST er pr. i dag angitt i tabellene 1 til 3. Disse tabellene er bare endret noe siden sist publikasjon (Solbakken m.fl. 2005). På tabell 1 er det presisert at alle hybridkombinasjoner skal beskrives. Det er svært ønskelig at slike fugler dokumenteres, da de ellers kan være vanskelige å få godkjent.

Bilde øverst: Hvitstrupespurv Follo Camping, Orkdal
14. juli 2002. Foto: Morten Vang.

Mange hybrider skal behandles av NSKF, men noe er overlatt til LRSK. Følgende arter/artsforhold er flyttet fra tabell 1 til tabell 2: Havlire, mandarinand hann, sædgås og rosenfink. Hubro og bergand er tatt inn på liste 2. Noen justeringer er også gjort i tabell 3. Når det gjelder rødliste-arter kan den nye rødlisten lastes ned fra Artsdatabankens nettside: <http://www.artsdatabanken.no>

LRSK i Sør-Trøndelag vil understreke at alle opplysninger som vi mottar blir registrert og lagt inn i en samleoversikt for hvert år. Til årsrapportene vil det imidlertid av ulike årsaker ikke være praktisk å publisere all denne informasjonen. Vårt første budskap er derfor at rapportørene må fortsette å sende oss opplysningene selv om vi ikke alltid publiserer dem i årsrapportene! Også i denne årsrapporten er en hel del materiale utelatt av plasshen-

Tabell 1. Observasjoner av følgende arter/underarter skal behandles av LRSK/Sør-Trøndelag og skal dokumenteres (beskrivelse e.l.). Listen gjelder fra og med 2003. I tillegg kreves det beskrivelse av arter/underarter som er nye for fylket eller for arter som skal godkjennes av NSKF.

Stormsvale	Lerkefalk	Snøugle	Myrsanger
Dvergsvane	Myrrikse	Slagugle	Hauksanger (kun feltobs.)
Snøgås	Dobbeltbekkasin*	Dvergfluesnapper	Gulbrynsanger
Tundragås ua <i>flavirostris</i>	Fjellmyrløper	Trelerke	Tartarpiplerke
Dverggås	Avosett	Lappugle	Lappiplerke
Ringgås ua <i>bernicla</i>	Polarjo juv.	Nattravn	Linerle ua <i>yarrellii</i>
Mandarinand hunn	Dvergmåke	Isfugl	Gulerle ua <i>flava</i>
Snadderand hunn	Sildemåke ua <i>graellsii</i> **	Nattergal	Tornskate
Taffeland	Splitterne	Svartrødstjert	Svartkråke
Stellerand	Svartterne	Svartstrupe	Hortulan
Vepsevåk	Polarlomvi	Rødvinge ua <i>coburni</i>	Vierspurv
Musvåk	Skogdue	Gresshoppesanger	Dvergspurv
Sivhauk	Turteldue	Rørsanger	Alle hybrider

* Gjelder kun observasjoner utenom hekkeområdene. ** Kun dokumenterte fugler behandles.

Tabell 2. Observasjoner av bl.a. følgende arter/underarter skal rapporteres til LRSK/Sør-Trøndelag. Beskrivelse er vanligvis ikke påkrevd for disse artene.

Gulnebbblom	Praktærfugl	Sivhøne	Duetrost
Dvergdykker	Lappfiskand	Storjo	Hauksanger rm.
Toppdykker	Temmincksnipe	Fjelljo	Møller
Havsvale	Kvartbekkasin	Polarjo ad.	Bøksanger
Havlire	Dobbeltbekkasin	Polarmåke	Lappmeis
Grålire	Boltit	Grønlandsmåke	Varsler
Knoppsvane	Dverglo	Tyrkerdue	Nøttekråke
Stripegås	Svarthalespove	Haukugle	Pilfink
Tundragås ua <i>albifrons</i>	Svømmesnipe	Hornugle	Stillits
Sædgås	Myrhauk	Hubro	Tornirisk
Ringgås ua <i>brotta</i>	Fiskeørn	Hærfugl	Polarsisik
Hvitkinngås	Jaktfalk	Vendehals	Brunsisik ¹
Mandarinand hann	Vandrefalk	Hvitryggspett	Båndkorsnebb
Knekkand	Fasan	Dvergspett	Rosenfink
Skjeand	Vaktel	Grønnspekk	Konglebit
Stjertand	Vannrikse	Gråspett	Kjernebiter
Snadderand hann	Åkerrikse	Fjellerke	
Bergand	Sothøne	Vintererle	

¹Bare innfangede fugler publiseres.

syn, men de er altså tatt vare på i vår database, det gjelder spesielt mer vanlige arter.

Nye arter for fylket og nasjonale sjeldenheter i 2002

Nye arter for fylket i 2002 var bonapartesnipe, mongolpiplerke, trostesanger, brunsanger, rødhodevarsler og hvitstrupespurv. En observasjon av kalkunkondor er satt på E-listen av NSKF. Andre nasjonale sjeldenheter i Sør-Trøndelag i 2002 var hybrid toppand x bergand, brilleand, polarsvømmesnipe, elvesanger, busksanger, rosenstær og hybrid pilfink x gråspurv. En egretthege fra 2001, en blåråke fra 1978 og en svarthode-/brunhodespurv fra 1997 er også godkjent siden sist rapport.

Tabell 3. I tillegg til tabell 1 og 2 er det ønskelig at observatørene sender inn følgende forhold:

1. Generelt gjelder at LRSK ønsker alle observasjoner av vanlige eller uvanlige arter fra uvanlige lokaliteter, sene/tidlige observasjoner, uvanlige antall og vinterfunn av arter som normalt trekker.
2. Innlandsfunn av alle arter som anses som vanligvis marint tilknyttet, f.eks. havørn, storskarv og ærfugl.
3. Hekkefunn av spettmeis, stjertmeis, kornkråke og kaie på nye lokaliteter.
4. Funn av arktiske vadefuglarter utenom trekkperioden juli-oktober, f.eks. av tundralo, dvergsnipe, myrsnipe, tundrasnipe, sotsnipe m.fl.
5. Funn med hekkeindikasjoner av rødlistearter.

Forkortelser og tegnforklaring

For å begrense størrelsen på årsrapporten er det benyttet en del forkortelser, og det er unnlatt å føre opp kommunenavn for de lokaliteter som det foreligger mange registreringer fra. Disse lokalitetene er listet opp nedenfor. Kommunene Agdenes, Bjugn, Frøya, Melhus, Orkdal, Trondheim og Ørland er i årsrapporten forkortet til hhv. A., B., F., M., O., T. og Ø.

Brekstadjæra, Ørland
Buvika, Skaun
Eidsvatnet, Bjugn
Garten, Ørland
Gaulosen, T., Trondheim
Gaulosen, M., Melhus
Gjæsingen, Frøya
Gjølmesøren, Orkdal
Grande, Ørland
Grandefjæra, Ørland
Grilstadjæra, Trondheim
Hovsfjæra, Ørland

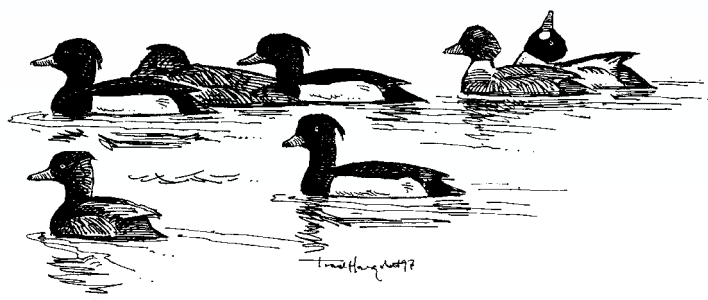
Hoøya, Ørland
Jonsvatnet, Trondheim
Kjervågsund, Titran, Frøya
Krokstadøra, Snillfjord
Kråkvåg, Ørland
Leangenbukta, Trondheim
Leinøra, Trondheim
Låen, Selbu
Malvik, Malvik
Nedre Leirfoss, Trondheim
Nes, Bjugn
Nidarø, Trondheim

Ranheimsfjæra, Trondheim
Slettstjønn, Rennebu
Stavsengan, Trondheim/Melhus
Storfosna, Ørland
Sula, Frøya
Tarva, Bjugn
Titran, Frøya
Uthaug, Ørland
Valsneset, Bjugn
Volløya, Trondheim
Øysand, Melhus

Ad. = voksen (adultus)
Subad. = nesten fullt utfarget voksendrakt
Juv. = individ i første flyvedyktige fjærdrakt (juvenilis)
1K = individ i første kalenderår
2K = individ i andre kalenderår
3K = individ i tredje kalenderår
F = hunn (female)
FF = hunnfarget
M = hann (male)
nm = nautiske mil
pt = på trekk (etterfulgt av himmelretning)
sy. = syngende
rm. = fuglen ble ringmerket
ua = underart
* = en stjerne bak dato betyr at funnet er belagt med dokumentasjon som for eksempel foto, lydopptak, video eller lignende. Dette angis bare for arter i tabell 1.
< > = første siffer angir antall funn av arten innen fylket til og med 1970 og andre siffer angir antall funn i perioden 1971-2002 (inkludert omtalte funn). Tall er vanligvis bare angitt for arter med færre enn 20 funn i fylket, og er ikke gjort for NSKF-arter.

Mandarinand hann Nidarø 4. april 2002. Foto: Morten Vang.

Registreringer fra 2002 og nye registreringer fra tidligere år

Der årstall ikke er angitt er observasjonene fra 2002. Der det foreligger supplerende registreringer fra tidligere år er disse angitt med fullt årstall på slutten av den aktuelle artspresentasjonen.

Knoppsvane *Cygnus olor*

Det er vanskelig å vurdere antall individer, men funnene i Bjugn, Ørland og Agdenes betraktes som samme individ. LRSK betrakter forekomsten i 2002 til å omfatte syv individer. **Alle funn:** 1 ad. Straumen og Botnen, Rissa 16.1-3.2 (GBA, MVE, ESÆ). 2 ad. Straumen og Botnen, Rissa 26.2-16.3 (GBA, TON, MVE). 1 ad. Solemsvatnet, B. 12.4 (GDY, MVE). 1 ad. Brekkvatnet, B. 15.4 (GDY). 1 ad. Hovsfjæra 22.4 (GDY). 1 ad. Litjvatnet, A. 27.4-16.9 (ETH, BAA). 1 ad. Mosjøen, Tydal 7.6 (TRE). 2 ind. Osen camping, Osen 15.6 (EMO). 1 ad. Garbergøyan, Selbu 29.9 (GBA).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Store antall: 90 ad. og 13 juv. Gaulosen, T. 23.2 (DOB). 67 ad. og 12 juv. Valmovatnet, Titran 9.3 (KAS, ETH, BES). 31 ad. og 5 juv. Gaulosen, T. 17.3 (KAS, BES). **Sommerfunn:** 2 ind. Svean, Klæbu 26.5 (OAF). 1 ad. Håsjøen, Røros 3.6 (BGS, GRU, A.Moksnes, E.Røskaff). **Hekkefunn:** 1 par m/ 3 juv. Lensvika, A. juni (HMH).

Sædgås *Anser fabalis*

Årets vårforekomst i Gaulosen-området er vanskelig å vurdere, men dreier seg om to-fire individer, hvorav minst ett ind. viste karakterene til underarten *fabalis*, mens ett ind. er angitt å vise karakterene til underarten *rossicus*. Denne underarten skal enn så lenge rapporteres til NSKE, men nevnes her likevel for oversiktens skyld. Kun ett funn utenfor Gaulosen-området i 2002. **Alle funn:** 1 ind. Øysand 14.2 (ESP). 1 ind. Grande 6.4 (AWI). 2 ind. Øysand 27.4 (TON). 1 ind. Gaulosen, M. 3.5 (TKR, EKK). 1 ind. (*fabalis*) Gaulosen, M. 5.5 (HHV, ONO, Jon Aasen). 1 ind. (*fabalis*) Gaulosen, T. 8.5 (HHV, SPR). 1 ind. (*fabalis*) Øysand 10.5 (ESP). 1 ind. (*rossicus*) Øysand 10.5 (ESP). 1 ind. (*fabalis*) Gaulosen, M. 13.5 (SPR). 2 ind. Gaulosen, M. 18.5 (AWI). 1 ind. Gaulosen, T. 17.9 (ESÆ).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Første vårfunn: 1 ind. Grande 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 26 ind. pt N Nedre Leirfoss 3.4 (KAS, BES). 90 ind. pt N Nedre Leirfoss 3.4 (ETH). **Sommerfunn:** 1 ind. Været, B. 15.6 (HER). **Tidlig høstfunn:** 2 ind. Grønningsbukta, Rissa 7.9 (OFR). 4 ind. Allmenningen, Selbu 8.9 (GBA). **Raste plasser innland:** 67 ind. Storøya, Selbu 25.9 (TRE). 210 ind. Storøya, Selbu 27.9 (TRE). 300 ind. Storøya, Selbu 3.10 (TRE).

Tundragås *Anser albifrons*

Ut fra innrapporterte funn er det vanskelig å vurdere om mer enn ett ind. ble registrert på Gaulosen i mai. Utenfor Gaulosen ble sju ind. registrert i 2002. **Alle funn:** 1 ind. Fuglem, Selbu 28.4 (GBA). 1 ind. (*albifrons*) Gaulosen, T. 8.5 (HHV, SPR). 1 ind. Øysand 10.5 (ESP). 1 ind. Øysand 13.-14.5 (SPR, ESP, AWI). 1 2K Gaulosen, T. 19.5 (ESÆ, TBO). 1 ind. Aunmogjerdet, Fannrem, O. 14.-16.9 (HMH, MMA). 1 ind. Buvika 9.-27.10 (ESP, ØAA, RAA, ESÆ). 3 ad. og 1 juv. (*flavirostris*) Hårstadengan, Selbu 20.-25.10 (GBA).

Grågås *Anser anser*

Vinterfunn: 33 ind. Uthaug 20.1 (ESÆ, MVA). 1 ind. Fjellværøya, Hitra 9.2 (TKR, EKK). **Vårtrekk:** 426 ind. Grande 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 118 ind. Gaulosen, M. 23.4 (DOB). **Innlandsfunn:** 3 ind. Storøya, Selbu 12.4 (GBA). 1 ind. Storøya, Selbu 19.-28.4 (GBA). 65 ind. Storøya, Selbu 22.9 (TRE, KMO). 15 ind. Storøya, Selbu 22.9 (GBA). 17 ind. Storøya, Selbu 25.9 (TRE). 1 ind. Storøya, Selbu 27.9 (TRE). **Høsttrekk:** 2800 ind. Gaulosen, M. 8.9 (AFO). 1500 ind. Gaulosen, T. 10.9 (ESÆ). 2110 ind. Gaulosen, T. 16.9 (DOB). 120 ind. Gjølmessøren 16.9 (GBA). 1800 ind. Gaulosen, T. 17.9 (ESÆ). 880 ind. Gaulosen og Buvika, M. og Skaun 6.10 (AFO).

Stripegås *Anser indicus*

Forekomsten i 2002 betraktes å være av 11 ind. som etter å ha blitt oppdaget på Nordleksa dro inn fjorden til Gaulosen-området. Etter noen dager der dro 10 ind. til Selbu mens ett ind. ble igjen i Gaulosen.

Alle funn: 11 ad. Nordleksa, A. 3.8 (KAS, ETH, MVA, TVA). 9 ind. Gaulosen, M. 25.8 (CKA, Jan Roald Haugland, ØAA, RAA, FSC). 11 ind. Volløya 26.8 (ESP). 4 ad. Volløya 27.8 (MVE). 10 ind. Volløya 27.8 (MMA, MKL). 8 ind. Storøra, Gaulosen, M. 2.9 (HMH, Ørkla lokallag). 7 ind. Volløya 2.9 (ESP). 1 ind. Øysand 2.9 (ESP). 7 ind. Øysand 3.9 (ESP, TAO, Kåre Olsen). 1 ind. Øysand 4.9 (ESP). 1 ind. Gaulosen, T. 7.9 (MVA). 10 ind. Vikaengan, Selbu 8.9 (GBA). 1 ind. Gaulosen, T. 12.9 (ESÆ).

Snøgås *Chen carulescens* <0,6>

Alle funn: 1 ind. mørk fase Rønne, Ø. 17.-27.1* (MVE, ESÆ, AWI, HÅS). Fuglen er den samme som ble sett i 2001 og teller ikke som et nytt funn.

Kanadagås *Branta canadensis*

Nevneverdige funn: 1 ind. (en av de små underartene) Volløya 2. og 26.5 (ESÆ, ØAA, RAA). 320 ind. Gaulosen, M. og T. 24.11 (DOB).

Hybrid kanadagås *Branta canadensis* x tundragås *Anser albifrons*

Alle funnene dreier seg om samme fugl, som også er sett tidligere år.

Alle funn: 1 ind. Græslidammen, Tydal 25.4 (TRE). 1 ind. Setsås, Selbusjøen, Selbu 7. og 22.9 (GBA). 1 ind. Storøya, Selbu 22.9 og 25.10 (GBA).

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Totalt 909 ind. ble sett på vårtrekk langs ytterkysten, mens beskjedne 536 ind. er registrert på tilsvarende høsttrekk. Utover det regulære trekket av arten på kysten er 3 ind. registrert i Selbu og 6 ind. ved Trondheimsfjorden gjennom året. **Vårtrekk ytterkyst:** 78 ind. pt N Gjæsing 28.4 (TBO). 831 ind. Gjæsing 2.5 (DOB, TBO). **Høsttrekk ytterkyst:** 40 ind. Titran 22.9 (ESÆ, MMY, ETH). 43 ind. Titran 25.9 (KAS). 1 ind. Titran 27.9 (MMY, IHA, TBE). 17 ind. Titran 28.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES). 250 ind. Titran 29.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES). 180 ind. Titran 30.9 (ETH, TRØ, BES). 5 ind. Titran 10.10 (TOS, ESÆ, BNY, KAS). **Innlandsfunn:** 1 ind. Fuglem, Selbu 28.4 (GBA). 1 ind. Garbergøyan, Selbu 16.6 (GBA). 1 ind. Storøya, Selbu 27.-29.9 (TRE, GBA). **Funn ved Trondheimsfjorden:** 1 ind. Solhusøra, O. 4.6 (HMH). 3 ind. Storøra, Gaulosen, M. 26.9 (DOB). 1 ind. Gaulosen, T. 3.10 (EHU). 2 ind. Buvika 6.10 (AFO). 1 ind. Buvika 9.-20.10 (ESP, ØAA, RAA).

Ringgås *Branta bernicla*

Arten trekker i et begrenset tidsvindu forbi Trøndelagskysten både vår og høst. Manglende pålandsvind og/eller observasjonsvirksomhet på de rette stedene vil gi et beskjedent resultat lik det i 2002. **Alle funn:** 1 ind. Kobbholman, Tarva, B. 9.5 (HER). 205 ind. pt S. Tarva 7.9 (HER, ASØ, TSØ, Stian Ring).

Gravand *Tadorna tadorna*

Vinterfunn: 1 ind. Straumen, Rissa 16.1 (GBA). **Innlandsfunn:** 3 ind. Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 26.3 (KWO). 2 ind. Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 29.-30.3 (KWO, GBA). 2 ind. Allmenningen, Selbu 30.3 (GBA, KWO). 1 ind. Grenstad, Selbusjøen, Klæbu 9.4 (MVA). 1 par

Stripegås Volløya, Trondheim 27. august 2002.

Foto: Morten Venås.

Grenstad, Selbusjøen, Klæbu 19.4 (MVA). 1 par Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 20.4 (KWO). 1 ad. og 2 juv. Garbergøyan, Selbu 1.9 (GBA). **Uvanlig lokalitet:** 4 ind. Titran 21.9 (KAS m.fl.).

Mandarinand *Aix galericulata*

Alle funn: 1 M Nidarø 2.-7.4* (GBA, KAS, ETH, BES m.fl.). 1 M Gardåa, Oppdal 2.6 (PWB).

Brunnakke *Anas penelope*

Vinterfunn: 5 M Gaulosen, M. og T. 13.1-17.2 (DOB, MMY, ESÆ, THA). 6 ind. Fevåg, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 2 M og 5 FF Fevåg, Rissa 27.2 (GBA). 2 M og 8 F Børse, Skaun 11.3 (ESÆ). 1 FF Lauvøya, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA). **Kysthekk:** F m/ 4 pull Smågevatnet, Hitra 20.6 (KAS, MMY).

Snadderand *Anas strepera*

Det er ikke rart det er få hekkefunn av arten i vårt fylke, det er primært hanner som roter seg så langt nord. Av de 11 ind. som ble registrert i 2002 var det ni hanner og to hunner. **Alle funn:** 1 par og 1 M Grandefjæra v/småbåthavna 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 2 M og 1 F pt NØ Gjæsing 2.5 (DOB, TBO). 1 M Gaulosen, M. 5.5 (HHV, ONO, Jon Aasen). 2 M Gaulosen, M. 7.5 (SPR, TKR, EKK, FSC). 3 M Gaulosen, T. 9.-31.5 (BAA, DOB, ESP, ESÆ m.fl.). 1 M Litjvatnet, A. 1.-3.6 (ETH, ESP, SPR). 2 M Litjvatnet, A. 9.6 (MVE, BFU, AWI).

Krikkand *Anas crecca*

Vinterfunn: 9 ind. Nidarø 5.1 (ESÆ). 1 M og 1 F Straumen, Rissa 16.-18.1 (GBA, ESÆ). 4 ind. Flatnesfjæra, Ø. 20.1 (ESÆ, MVA). 1 M og 2 F Grilstadfjæra 26.1 (BGS). 1 par Orkla v/ Svorkmo, Ø. 27.1 (HMH m.fl.). 1 M og 1 F Nidelva, T. 22.2 (GBA). 2 M og 3 F Grilstadfjæra 3.3 (MVA, ESÆ). 3 F Hansbakkfjæra, T. 3.3 (MVA). 2 ind. Brekstadfjæra 29.12 (ESÆ). **Vårtrekk:** 3 M Storøra, Gaulosen, T. 23.3 (DOB). 3 M 2 F Storøya, Selbu 5.4 (GBA).

Stjertand *Anas acuta*

Alle funn nevnes. **Vinterfunn:** 1 F Buvika 27.1-9.2 (DOB). 6 ind. Fevåg, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 4 M og 5 F Fevåg, Rissa 27.2 (GBA). 1 F Buvika 2.-24.3 (ETH, BAA, BES). 1 M Kråkvåg 14.3 (MVE). 1 F Orkanger havn, Ø. 1.-27.12 (HMH). **Vårtrekk:** 1 par Grande 28.3 (HER). 1 F Storøya, Selbu 5.-7.4 (GBA). 1 M Gjølmesøren 5.4 (ONO). 1 F Grande 6.4 (AWI). 2 M og 1 F Litjvatnet, A. 10.4 (ESÆ). 1 F Hovsfjæra 11.4 (MVE, ESÆ). 1 par Aursunden, Røros 12.4 (TTH). 1 par Innstrand, Ø. 12.4 (MVE, GDY). 1 M Prestbukta, Stadsbygd, Rissa 13.4 (MVE). 1 M Solhusøra, Ø. 13.4 (HMH, ØAA, RAA). 1 F Årsøya, Selbu 14.4 (ESÆ). 1 M Laugen, Skaun 27.-28.4 (KAS, BES). Oppil 3 M og 1 F Øysand 14.-18.5 (AWI, ESP, ESÆ, TON). 2 M Gaulosen, T. 19.5 (TKR, ESÆ, EKK). 1 par Gaulosen, T. 20.5 (ESÆ). 2 M Øysand 20.5 (TON). **Høstfunn:** 1 F Gjølmesøren 23.8 (HMH). 1 FF Garbergøyan, Selbu 1.9 (GBA). 3 1K Gaulosen, T. 12.9 (ESÆ). 4 FF Litjvatnet, A. 15.9 (MVE, SPR). 2 FF Litjvatnet, A. 16.9 (GBA). 1 ind. Garbergøyan, Selbu 22.9 (GBA). 1 M Kråkvåg 8.11 (MVE, GDY, HER, KKO).

Knekkand *Anas querquedula*

Et meget godt år for arten i fylket, med en forekomst som LRSK vurderer til å være 17 individer. **Alle funn:** 2 M Stavsengan 29.4 (ESÆ). 1 M Stavsengan 30.4 (KAS, BES). 1 M Vikavatnet, Ulvøya, Hitra 10.5 (TKR, EKK). 1 M Gaulosen, M. 13.5 (SPR). 2 M Slettestjønn 14.-26.5 (ONO). 1 par og 1 M Gaulosen, T. 16.5 (ESÆ, THA). 2 M Gaulosen, T. 17.5-7.6 (ESÆ, TON, EHU, ETH, BAA, TKR, EKK, ESP). 1 M Eidsvatnet 23.5 (GDY, GME). 2 M og 1 F Litjvatnet, A. 3.6 (ESP, SPR). 1 par Låen 5.-16.6 (KAS, GBA). 1 M Litjvatnet, A. 11.6 (GBA, ATE). 1 M Kleppeshølen, Ler, M. 13.6 (MVE, ONO). 1 M Slettestjønn 14.6 (MVE). 1 M Låen 21.6 (GBA). 1 M og 2 F Litjvatnet, A. 23.6 (KAS, BES, TBE). 1 ind. Stavsengan 29.6 (KAS). 1 M Stavsengan 13.8 (ESÆ).

Skjeand *Anas clypeata*

LRSK vurderer forekomsten i 2002 til å omfatte 14 individer. De to ind. på Stavsengan og Øysand i september betraktes å være de samme. **Alle funn:** 1 par Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 22.4 (KWO). 1 M Eidsvatnet 25.4 (HER, KKO). 1 par Eidsvatnet 1.5 (GME). 1 M Volløya 1.5 (MVE, ESP). 2 par Gaulosen, M. 5.5 (HHV, ONO, Jon Aasen). 1 M Grønningsbukta, Rissa 18.5 (TON). 1 par Slettestjønn

25.-26.5 (KAS, BES, ETH, BAA). 2 M og 1 F Øysand 31.5 (Rolf Woldvik). 1 par Gaulosen, T. 3.6 (ESÆ, TKR, EKK). 1 M Øysand 7.6 (ESP). 2 ind. Stavsengan 17.9 (ESÆ). 2 FF Øysand 19.-24.9 (DOB, MVE).

Toppand *Aythya fuligula*

Vinterfunn: 2 F Nidarø 5.1 (ESÆ). 1 M Straumen, Rissa 18.1 (ESÆ). 9 ind. Tanemsbrua, Klæbu 19.1 (MVA, AIA). 1 F Litjvatnet, A. 17.2-2.3 (ESÆ, GBA, KAS, ETH). 9 M og 15 FF Nidelva, T. 22.2 (GBA). 1 ad. M Straumen, Rissa 26.-27.2 (GBA). 4 ind. Øvre Leirfoss, T. 28.2 (SPR). 7 ind. ml. Øvre og Nedre Leirfoss, T. 28.12 (RJA). **Vårtrekk:** 3 ind. Allmenningen, Selbu 30.3 (GBA, KWO). 2 M og 1 F Tanemsbrua, Klæbu 7.4 (MVA). 1 M og 1 F Ringvedammen, T. 7.5 (SFB). 5 M og 2 F Tufttjernet, Hønsdal, Malvik 10.5 (SFB). **Nevneverdig hekkefunn:** 1 F m/ 3 pull Jonsvatnet 16.8 (GBA).

Bergand *Aythya marila*

Alle funn: 2 F Viggja, Skaun 18.1 (ONO). 1 juv. M Valmovatnet, Titran, 9.3 (KAS, ETH, BES). 1 ad. Brekstadfjæra 11.4 (MVE, ESÆ). 8 ind. Brekkberga, M. 12.-13.4 (KAS, TMO, ØAA m.fl.). 1 F Gjæsing 27.4 (TBO). 2 F Øysand 15.5 (ESP). 1 par Stororkelsjøen, Oppdal 2.6 (PWB). 1 F Buvika 7.8 (ESP). 2 juv. Stororkelsjøen, Oppdal 5.9 (GBA). 1 FF Litjvatnet, A. 4.10 (GBA). 2 juv. Garbergøyan, Selbu 25.10 (GBA).

Hybrid bergand *Aythya marila* x **toppand** *A. fuligula* NSKF

1 M Volløya 28.4 (MVE) (Bunes & Solbakken 2004).

Ærfugl *Somateria molissima*

Innlandsfunn: 9 M og 15 F Stugusjøen, Tydal 5.5 (TRE, KMO). 2 M og 1 F Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 18.5 (KWO). 1 FF Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 26.11 (GBA).

Praktærfugl *Somateria spectabilis*

Alle funn: 8 ad. M og 11 ad. F Garten 13.1 (HER, GDY, GME). 1 2K M og 1 F Brekstad 17.1 (MVE). 2 ad. M og 2 ad. F Garten 17.1 (MVE, GDY). 1 ad. M Hovsfjæra 20.1 (MVA, ESÆ). 1 2K M, 1 ad. M og 2 F Brekstadbukta 27.1 (HER). 1 ad. M Munkholmen, T. 1.2-13.3 (ESÆ). 3 M og 9 F Garten 3.2 (GME, HER). 1 F Kjørsvikbugen, Hemne 1.-17.3 (ELE). 1 ad. M Brekstad 9.3 (GDY, HER). 1 ad. M Uttian, F. 10.3 (KAS, ETH, BES). 3 ad. M og 7 ad. F Storfosna 15.3 (MVE). 4 ad. M og 10 F Garten 24.3 (ESÆ). 2 ad. M og 3 F Garten 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 1 ad. M Garten 14.4 (AWI). 1 ad. F Høøya 27.11 (HER). 4 juv. M og 15 F Bruholmen, Ø. 10.12 (HER). 1 2K M og 2 F Tårnes, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA).

Havelle *Clangula hyemalis*

Trekk innland: 1 M Fuglem, Selbu 5.4 (GBA). 1 par Selbusjøen v/ Brøttem, Klæbu 21.4 (MVA). 1 par Stugusjøen, Tydal 5.5 (TRE, KMO). 13 ind. Stugusjøen, Tydal 17.10 (TRE, Asbjørn Rotvold). **Funn fra hekkeområdene:** 1 par Nævartjønn, Tydal 25.5 (TRE). 1 par Stortjønn, Kjølén, Tydal 30.5 (TRE). 2 par Stororkelsjøen, Oppdal 2.6 (PWB). 1 par hekket Slåbergtjørnin, Oppdal 14.6 (MVE). 1 par Finnsjøen, Oppdal 22.6 (PWB). 1 F Gjetbekkvika, Nesjøen, Tydal

Toppand M og hybrid toppand x bergand M Volløya, Trondheim 28. april 2002. Foto: Morten Venås.

20.7 (TRE). F m/ 3 juv Vesle Orkelsjøen, Oppdal 22.7 (PWB). 1 F Mustjønn, Tydal 31.7 (TRE). 1 F m/ 1 pull Elgsjøen, Tydal 11.8 (TRE, KMO). 1 M Syltjønn, Sylan, Tydal 24.8 (TRE, KMO). 16 ind. Stororkelsjøen, Oppdal 5.9 (GBA).

Svartand *Melanitta nigra*

Store antall: 30 ind. Stugusjøen, Tydal 30.4 (TRE). 700 ind. Grogna, F. 3.5 (DOB, TBO). **Funn fra hekkeområdene:** 1 par Momyrvatnet, Åfjord 17.5 (GDY, HER). 3 par Fundin, Oppdal 2.6 (PWB). 1 par Stororkelsjøen, Oppdal 2.6 (PWB). 2 FF Svarthammaren, Snillfjord 18.7 (OAF). F m/ 6 juv Stororkelsjøen, Oppdal 22.7 (PWB). 3 F m/ 14 juv Fundin, Oppdal 27.7 (PWB). F m/ 5 juv Vesle Orkelsjøen, Oppdal 30.7 (PWB). 1 par Sandtjønn, Tydal 21.7 (TRE). F m/ 2 pull Grønsjøen, Tydal 30.7 (TRE). F m/ 5 pull Stortjønn, Finnsbrekka, Tydal 5.8 (TRE). F Ovlingen, Tydal 7.8 (TRE).

Sjorre *Melanitta fusca*

Stort antall: 132 ind. Lamholmen, Vällersund, B. 2.7 (GBA). **Funn fra hekkeområdene:** F m/ 7 juv Kviknetjønn, Oppdal 22.7 (PWB). F m/ 6 juv Vesle Orkelsjøen, Oppdal 30.7 (PWB). F m/ 6 juv Stororkelsjøen, Oppdal 9.8 (PWB). 5 ind. Åbbårholet, Ridalen, Røros 15.6 (TRE, KMO). 2 F m/ 3 pull Grønsjøen, Tydal 30.7 (TRE). 2 F Mustjønn, Tydal 31.7 (TRE). 1 F m/ 8 pull Ovlingen, Tydal 7.8 (TRE).

Brilleand *Melanitta perspicillata* NSKF

NSKF betrakter årets forekomst i fylket som to forskjellige individer. Midtsandan-fuglen betraktes som samme individ som hadde tilhold på Ørin, Verdal i Nord-Trøndelag 30.4-19.5.2002. Fuglen fra Gaulosen er den samme vår og høst (Bunes & Solbakken 2004). **Alle funn:** 1 ad. M Midtsandan, Malvik 26.4 (MVE, KAS, BES). 1 ad. M Buvika og Gaulosen 14.-25.5 (MKL, THA, MVE, ONO, ESP, ESÆ, KAS, BES). 1 ad. M Gaulosen, M. og T. 19.8-9.9 (ESP, MVE, THA, MVA).

Kvinand *Bucephala clangula*

Store antall: 221 ind. Gaulosen og Brekkberga, Skaun 12.9 (ESÆ). 700 ind. Gaulosen, T. 6.10 (AFO). 450 ind. Gaulosen, T. 7.10 (ØAA, RAA). 660 ind. Gaulosen, T. 9.10 (ESP). 620 ind. Gaulosen, T. 13.10 (AFO). 500 ind. Gaulosen, T. 14.10 (ESÆ). 580 ind. Gaulosen, T. utover høsten (DOB).

Lappfiskand *Mergus albellus*

Årets forekomst er av 4 individer. Hunnene på Gaulosen og Gjølme ble sett samtidig samme dag. **Alle funn:** 1 M Botngård, B. 11.-24.2 (GDY, MVE). 1 M Litjvatnet, A. 30.3-14.4 (ETH, BAA, KAS, BES, ESÆ, GDY, GME). 1 F Gaulosen, T. 3.10-22.12 (EHU, MVA, ESP, ESÆ m.fl.). 1 F Vigorbrua, Gjølme, O. 8.10 (HMH).

Siland *Mergus serrator*

Stort antall: 116 ind. Gaulosen, T. 3.10 (EHU).

Brilleand Øysand, Melhus 5. september 2002.

Foto: Morten Venås.

Laksand *Mergus merganser*

Nevneverdige funn: 5 M og 5 F Vessingsjøen, Tydal 8.2 (TRE, Reinert Aas). 35 ind. Litjvatnet, A. 20.5 (ETH, BAA). 11 M og 1 F Litjvatnet, A. 31.5 (ETH).

Fasan *Phasianus colchicus*

Alle funn: Opp til 4 ind. Nordskog, F. 14.-19.4 (MMY, THA, IHA). Opp til 2 ind. Kverva, F. 18.-19.4 (MMY, KAS). 1 F Espnesdalen, F. 18.4 (MMY). 1 M Nordskog, F. 22.6 (KAS). 1 M Bergli, F. 5.7 (KAS).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Det gode nattsangeråret 2002 ga den sterkeste forekomsten av vaktel i nyere tid. Hele 26 ind. ble registrert i fylket dette året. **Alle funn:** 1 sy. Ler, M. 31.5-7.6 (MVA). 2 sy. Muan, Meldal 3.6-2.7 (ONO, HHV). 1 sy. Prestegårdsjordene, Meldal 6.6 (ONO). 1 sy. Rikstad, Meldal 6.6 (ONO). 3 sy. Svorkmyran, O. 7.6-12.7 (HMH, MMA, ONO). 1 sy. Kvål, Øya Landbruksskole, M. 7.6 (ESP). 1 sy. Skolen v/ Viggja, Skaun 8.-9.6 (HMH). 1 sy. Avløysa, Fillingsnes, F. 9.6 (MMY, ESÆ, ETH). 1 sy. Kleppeshølen, Ler, M. 13.6 (MVE, ONO). 1 sy. Tranmål/Svampan, M. 22.6-7.7 (ONO, Jon Aasen, THA, ESP). 1 sy. Skjærdingstad, M. 23.6-7.7 (ESP, Jon Aasen). 1 sy. Bergsaune, Rissabotn, Rissa 26.6 (KÅS). 1 sy. Smågevatnet, Hitra 2.7 (KAS). 1 sy. Snoen, Meldal 2.7 (ONO). 1 sy. Syrstad, Meldal 2.7 (ONO). 1 sy. Nygård, Støren, Midtre Gauldal ultimo juni til 7.7 (Eivind Nygård via KAS). 1 sy. Fremo, M. 7.7 (ESP). 1 sy. Gravråk, M. 7.7 (ESP). 1 sy. Hevle, Oppdal 14.7 (Kjell Isaksen). 1 sy. Nes 14.7 (HER). 1 sy. Klett, T. 2.8 (MMY). 1 ind. Moslett, Selbu 7.8 (TMØ). 1 sy. Svorkmyran, O. 8.8 (MMA).

Smålom *Gavia stellata*

Store antall: 19 ind. Grilstadfjæra 21.4 (BGS). 17 ind. Gaulosen, T. 25.4 (ESÆ). 30 ind. pt NØ Gjæsingen 2.5 (DOB, TBO). 13 ind. Stugusjøen, Tydal 9.5 (TRE, KMO). **Funn fra hekkeområdene:** LRSK har mottatt observasjoner fra hekkelokaliteter og hekkefunn fra følgende kommuner: Hitra (1), Midtre Gauldal (1) og Tydal (5) (TRE, EHU, KAS).

Storlom *Gavia arctica*

Funn fra hekkeområdene: 1 ind. Eidsvatnet, Hitra 17.5 og 5.6 (MMY, MVE, KAS). 3 ad. Gåvålvatnet, Oppdal 19.5 (PWB). 1 par Austdalsvatnet, søndre, Åfjord 20.5 (IHA). 1 par Lavatnet, Åfjord 20.5 (IHA). 1 par Bekkavatnet, Åfjord 21.5 (IHA). 1 par Langvatnet, Åfjord 21.5 (IHA). 1 par hekket Husdalsvatn, Husdalen, O. 26.5 (MMA). 1 par hekket Søvasskjølen, O. 26.5 (HMH). 1 ind. Søndre Snøfjelltjønn, Oppdal 10.6 (MMY). 1 par Søndre Snøfjelltjønn, Oppdal 13.6 (MMY). 1 par hekket Våvatnet, Snillfjord 20.6-8.7 (KAS, MMY). 2 par Gangåsvatnet, O. 20.6 (KAS). 3 ad. Finnsjøen, Oppdal 22.6 (PWB). 1 par Melkstadvatnet, Hitra 22.6 (MMY, KAS). 1 ind. Røssvatnet, F. 22.6 (MMY). 1 ad. Gauklivatnet, Hitra 2.7 (KAS). 1 par m/ 1 pull Vollavatnet, Hitra 3.7 (KAS). 1 par m/ 1 pull Stranda-vatnet, Hitra 7.7 (KAS). 1 ad. Sætervatnet, Hitra 8.7 (KAS). 1 ad. m/ 1 pull Jonsvatnet 17.8 (GBA). 1 par m/ 1 pull Ovlingen, Tydal 11.7 (TRE, KMO). 1 par m/ 2 pull Langtjønn, Røros 14.7 (Knut Selboe). 1 par m/ 1 pull Østre Langfallsjøen, Tydal 25.7 (TRE). 1 par m/ 1 pull Ramsjøen, Tydal 15.8 (TRE). **Vinterfunn:** 1 ind. Lauvøya, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA). 1 ind. Garten 29.12 (ESÆ, THA, FFA).

Islom *Gavia immer*

Store antall: 5 ind. Garten 24.3 (ESÆ). 10 ind. Valsneset 24.3 (ESÆ). 9 ind. Kråkvåg 11.4 (ESÆ, MVE). **Uvanlig lokalitet:** 2 ind. Rotvollneset, T. 29.9 (TBO).

Gulnebbblom *Gavia adamsii*

Alle funn: 1 ind. Grandefjæra 6.1 (HER, ETO m.fl.). 2 ind. Innstrandfjæra, Ø. 12.1 (HER). 1 ind. Garten 13.1 (HER, GDY, GME). 4 ind. Garten 17.1 (MVE, GDY). 1 ind. Valset, A. 10.2 (DOB). 1 ind. Agdenes fyr, A. 17.2 (HMH). 3 ad. og 2 2K Lyngholmsråsa, Storfosna, Ø. 15.3 (MVE). 2 ind. Valsneset 16.3 (GDY, HÅS). 1 ind. Garten 24.3 (ESÆ). 3 ind. Ulvøya, Hitra 24.3 (TKR, EKK). 1 ind. Uthaug 24.3 (ESÆ). 1 ind. Valsneset 24.3 (ESÆ). 2 ind. Lauvøya, Åfjord 25.3 (THA). 2 ind. Garten 1.4 (KAS, ETH, BAA). 1 ind. Hovsfjæra 11.4 (MVE, ESÆ). 1 ad. Storfosna 11.4 (MVE, ESÆ). 1 2K Hoøya 12.4 (MVE, GDY). 4 ind. Gjæsingen 27.4 (TBO). 12

ind. Grogna, F. 2.5 (DOB, TBO). 1 ind. Måøyen, Roan 2.5 (ETO). 1 ad. Tarva 2.8 (MVE). 2 ind. Titran 12.10 (TOS). 1 ind. Titran 13.10 (TOS). 1 pt S Kjervågsund 25.10 (ETH, BES). 1 ind. Gjæsingen 16.11 (TBO). 1 ind. Bjugnforden, Ø. 27.11 (HER). 1 ind. Byneset, T. 1.12 (DOB). 5 ind. Lauvøya, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

Fra Møre og Romsdal vet vi at arten forsøker å overvintrere så nær hekkeområdene som mulig. Den regelmessige overvintringen gjennom flere år i f. eks. Gammelosen og Straumen kan være en indikasjon på hekking ganske nært. LRSK oppfordrer observatørene til å alliere seg med kart, for å identifisere og oppsøke de nærmeste mulige hekkelokalitene. Artens boblende spill-låt er den enkleste måten å registrere den på i hekketida. Individet fra Frøya sommeren 2002 reagerte momentant på avspilling av dvergdykker-lyd! Når får vi det første hekkefunnet for fylket? **Alle funn:** 1 ind. Gammelosen, O. 4.1-24.3 (ONO, HMH, MMY, THA, ESÆ). Opptil 4 ind. Straumen, Rissa 16.1-27.2 (GBA, MVE, ESÆ, GME). 1 ind. Garten havn 17.1-14.4 (MVE, GDY, GME, HER, ESÆ). 1 ind. Vessøra, Kyrksæterøra, Hemne 1.-17.3 (ELE, AKA). 1 ind. Heia, Titran 9.3 (ETH, KAS). 1 ind. Kobbholman, Tarva, B. 31.3 (HER). 1 sy. Dalsvik, F. 6.-9.6 og 3.7 (KAS, MMY, ETH, ESÆ). 1 ind. Heia, Titran 12.10 (ETH m.fl.). 1 ind. Eidsvatnet 27.10 (GME). 1 ind. Uthaug havn 12.11-29.12 (HER, THA, FFA, TGI). 1 ind. Leinøra 14.11 (ESÆ). 1 ind. Stavne bru, T. 15.11 (MVE). 1 ind. Buvika 16.11 (AWI). 1 ind. Øysand 16.11 (KAS, BES). 2 ind. Ilsvikøra, T. 24.11 (ØAA, Unni Lefsaker, Gunnhild Aas og Fritz Aas). 4 ind. Straumen, Rissa 3.12 (MVE). 1 ind. Gammelosen, O. 27.12 (HMH). 1 ind. Nedre Leirfoss 28.-29.12 (Stein Bjørn, ØAA, SPR).

Toppdykker *Podiceps cristatus*

Alle funn: 1 ind. Viggja, Skaun 2.2 (HMH). 1 ind. Buvika 16.-21.2 (FSC, MMY, THA, ESÆ, ONO). Opptil 3 ind. Gaulosen, T. 11.3-13.4 (ESÆ, DOB, LNO, ESP, ØAA, RAA, KAS). 1 ind. Buvika 17.3-16.4 (TON, KAS, ETH, BES, ESP). 1 ad. m/ 2 juv. Litjvatnet, A. 8.8 (EHU). 1 ind. Gaulosen, T. 12.9 (ESÆ). Funnet fra Agdenes dreier seg ikke om et hekkefunn.

Horndykker *Podiceps auritus*

Funn fra Trondheimsfjorden: 1 ad. Grilstadfjæra 26.1 (BGS). 1 ind. Buvika 8.-16.4 (ESÆ, ESP). 2 ind. Brekkberga, Skaun 16.4 (ESP). 1 par Øysand 20.5-3.6 (ESÆ, TON, ESP). Opptil 4 ind. Øysand 15.9-24.11 (ESP, ESÆ, DOB). **Funn fra hekkeområdene:** 9 ind. Nervik, Selbu 19.4 (GBA). Opptil 3 ind. Låen 21.4-26.7 (TRE, KMO, MVE, KAS, BES). 3 ad. Flønes, Selbu 24.4 (MVE). 1 par Laugen, Skaun 27.4 (KAS, BES). 2 par Reksåsvatnet, M. 28.4 (MVE). 2 ind. Gaustadvatnet, M. 2.5 (ESP). 6 ind. Reksåsvatnet, M. 2.5 (ESP). 5 ind. Reksåsvatnet, M. 7.5 (HMH). 1 ind. Vennatjønn, Malvik 4.6 (PIV). 1 ind. Mosjøen, Tydal 28.6 (TRE, Ingebrikt Saxe Aasen). 1 ind. m/ 2 juv. Langåsvatnet, M. 7.7 (PWB). 1 par m/ 1 juv. Reksåsvatnet, M. 7.7 (PWB). 1 ind. Laugen, Skaun 6.9 (ESP). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Reksåsvatnet, M. 13.-16.6.2001 (ESP).

Havhest *Fulmarus glacialis*

Stort antall: 350 ind. Titran 28.9 (TRØ, BES, IHA, ETH, TBE).

Grålire *Puffinus griseus*

Totalt 63 ind. ble sett i 2002. September er gjerne den beste måneden å se grålirer på i vårt fylke. **Alle funn:** 2 ind. Gjæsingen 22.6 (TBO). 5 ad. Titran 3.9 (MVE, KHE). 1 ind. Frøyabanken 10 nm SV for Halten, F. 11.9 (Kåre Bent Sunde). 11 ind. Frohavet, Gjæsingen 13.9 (DOB). 29 ad. Frohavet, Tarva 13.9 (MVE, SPR). 1 ind. Titran 21.9 (KAS, ETH). 4 ind. Titran 22.9 (ETH, ESÆ). 2 ind. Kjervågsund 24.9 (KAS, MMY). 6 ind. Titran 28.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES). 1 ind. Titran 29.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES). 1 ind. Kjervågsund 30.9 (ETH, TRØ, BES).

Havlire *Puffinus puffinus*

Totalt 34 ind. ble sett i 2002. **Alle funn:** 18 ind. Gjæsingen 22.6 (TBO). 1 ind. Gjæsingen 23.6 (TBO). 9 ind. Frohavet, Tarva 13.9 (MVE, SPR). 4 ind. Frohavet, Gjæsingen 13.9 (DOB). 1 ind. Titran 22.9 (ETH). 1 ind. Titran 23.9 (BES).

Havsvale *Hydrobates pelagicus*

Totalt seks ind. ble sett i 2002. **Alle funn:** 1 ind. rm. Stabben, Titran

Stormsval fanget på Tarva 10. august 2002.

Foto: Morten Venås.

10.8 (ESÆ, KAS). 2 ind. Tarva 10.8 (MVE, GDY, HER, KKO). 1 ind. rm. Tarva 11.8 (MVE, GDY, HER, KKO). 2 ind. rm. Tarva 7.9 (HER, ASØ, TSØ, Stian Ring).

Stormsval *Oceanodroma leucorhoa* <4,11>

Alle funn: 1 ad. rm. Tarva 10.8* (MVE, GDY, HER, KKO).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Innlandsfunn: 1 ad. Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 29.3 (KWO, GBA). 1 ad. Nervik, Selbu 29.3 (GBA). 3 ind. Haltedalen, Holtålen 8.9 (DOB). 1 ind. Støren, Midtre Gauldal 17.9 (BNY, KAS, MVA).

Egretthege *Ardea alba* NSKF

Funn fra tidligere år: 1 ind. Svellingen, F. 22.4.2001 (OFR) (Mjølshes m.fl. 2006). Ett ind. er tidligere godkjent fra Eidsvatnet og Eidsbukta, Bjugn 24.5.2001 (Solbakken m.fl. 2003, Solbakken m.fl. 2005). Dette er de to første funn for fylket.

Gråhege *Ardea cinerea*

Større antall og trekk: 17 ind. pt NV Haltedalen, Holtålen 27.7 (DOB). 122 ind. Gjølmesøren 28.7 (HMH). 90 ind. Gjølmesøren 30.7 (MMA, Maud Martinsen). 44 ind. Litjvatnet, A. 3.8 (TMO). 102 ind. Grønøra, O. 12.8 (GBA). 45 ind. Gaulosen, T. 24.8 (THA). 61 ind. Gjølmesøren 3.10 (TRE).

Vepsevåk *Pernis apivorus*

Alle funn: 1 ad. F Austråtlunden, Ø. 13.8 (MVE, GDY).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Innlandsfunn: 1 ad. Flå, Rennebu 3.1 (GBA). 1 ad. Galåen, Røros 25.3 (KAS, BES). 2 ad. Haugtjørnin, Oppdal 9.8 (PWB). **Stort antall:** 23 ind. Gjæsingen 16.11 (TBO).

Kalkunkondor Beian, Ørland. 3. juni 2002. Fuglen betraktes som rømt fra fangenskap. Foto: Morten Venås.

Kalkunkondor *Cathartes aura* NSKF

1 ad. Beian, Ø. 2.-3.6* (MVE, GDY, HER). Fuglen er trolig den samme som ble sett i Bodø, Nordland 7.6.2002 (Bunes & Solbakken 2004). Det kan også være samme fugl som ble sett i Skåne i Sverige i mai samme år. Arten var ny for både Norge og Sverige i 2002, og begge land valgte å betrakte fuglen som en rømt fangenskapsfugl med tilhørighet i kategorien E (Mjølness m. fl. 2005).

Sivhauk *Circus aeruginosus* <0,18>

Fuglene på Ålberg og Stavsengan var trolig samme fugl, og regnes som samme funn. **Alle funn:** 1 ad. F Ålberg, Byneset, T. 1.5 (KAS, BES). 1 F Stavsengan 1.5 (ESP).

Myrhauk *Circus cyaneus*

Alle funn: 1 FF Norddalen, F. 5.1 (Roger Lyngvær). 1 2K M Bjørndalen, T. 15.4 (ESÆ). 1 F Litjbumyra, Meldal 6.5 (ONO m.fl.). 1 F pt N Brennav, Klæbu 23.5 (MVA, AIA). 1 F Skjørstadsætra, Oppdal 9.7 (PWB). 1 FF Grandefjæra 22.9 (TBO).

Musvåk *Buteo buteo*

Alle funn: 1 ind. Løvøya, Tydal 7.5 (TRE, Knut Selboe, Odd I. Eker). 1 ad. Kvamsbekken, Fannrem, O. 13.8 (HMH). 1 ad. Ulsberg, Rennebu 20.10 (MVE).

Fjellvåk *Buteo lagopus*

Vinter- og tidlige vårfunn: 1 ind. Torgårdsletta, Klæbu 15.2 (MVA). 1 F Storkleppe, Tydal 10.3 (TRE). **Hekkefunn:** LRSK har fått rapport om 15 hekkefunn fra Oppdal og Tydal sommeren 2002 (PWB, TRE, KMO).

Ubestemt våk *Buteo sp.*

Funn fra tidligere år: 1 ind. Aundalen, M. 17.2.2001 (ESP). Fuglen var trolig en fjellvåk.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

Hekkefunn: LRSK har fått rapport om sju hekkefunn fra Oppdal (PWB), og ett hekkefunn fra Tydal (Ingebrigt Kirkvold) sommeren 2002. Av disse var fire mislykket og fire vellykket.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Funn utenom hekkeområdene: 1 ind. Svorksjøen, Meldal 23.5 (ONO). 1 ind. Snoen, Meldal 5.9 (SON). 1 ind. Gaulosen, M. 18.8 (TBO). 1 ind. Stugudal, Tydal 25.8 (IHA, Jon Aasen).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Tidlig vårtrekk: 1 ad. F Kråkvåg 14.3 (MVE). 1 par Storfosna 14.3 (MVE). **Hekkefunn:** LRSK har fått rapport om ett sannsynlig hekkefunn fra Oppdal sommeren 2002 (PWB).

Dvergalk *Falco columbarius*

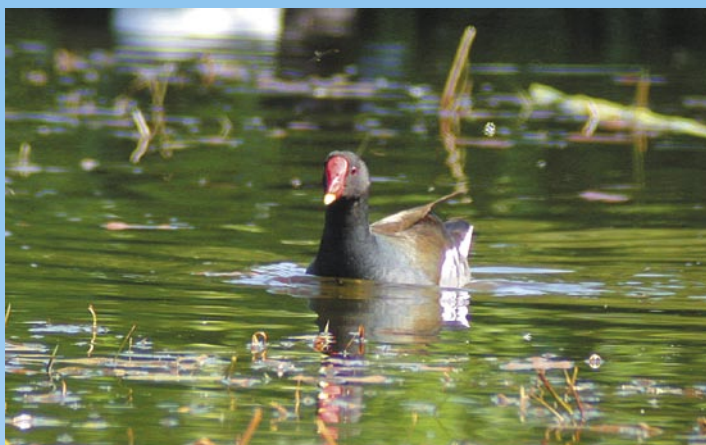
Vinterfunn: 1 ind. Ulvøya, Hitra 9.2 (TKR, EKK). 1 F Valsneset 23.2 (MVE). **Hekkefunn:** LRSK har fått rapport om sju hekkefunn fra Frøya, Skaun og Tydal sommeren 2002 (TRE, KAS, ETH, BAA).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Funn fra hekkeområdene: To hekkefunn er rapportert fra Oppdal (PWB) og tre fra Tydal (Ingebrigt Kirkvold, TRE). De tre parene i Tydal produserte 10 unger. Fra Oppdal kommune er det også registrert enkeltind. ved to andre lokaliteter i hekketida (PWB), mens det foreligger obs. av 2 ind. i Rennebu 6.8 (ØAA, RAA) og 1 ind. i Midtre Gauldal 12.8 (ESP, Linda og Erlend S. Spets). **Øvrige funn:** 1 ind. Samsjøvola, M. 1.3 (EHU). 1 juv. Titran 29.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES). 1 juv. Titran 4.-6.10 (KAS, BES, ETH, TSØ, ESÆ m.fl.). 1 subad. Titran 12.10 (TOS). 1 juv. Titran 19.10 (ESÆ, MMY). 1 juv. Rønne, Ø. 23.10 (HER). 1 juv. Haugen, F. 25.10 (ETH, BES). 1 juv. Titran 25.10 (KAS, ETH, BES). 1 juv. Titran 27.10 (TOS). 1 juv. Titran 4.11 (MMY, ESÆ).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Hekkefunn: 1 par er rapportert hekkende i Ørland kommune 31.7 (MVE, GDY). Innrapportering av hekkefunn til LRSK gir ikke noe godt bilde av artens hekkebestand i fylket. **Øvrige funn:** 1 ind. Allmenningen, Selbu 30.3 (GBA, KWO). 1 ad. Storfosna 11.4 (MVE, ESÆ). 1 ad. Kvisten-Malmmyran, F. 14.4 (MMY, THA, IHA). 1

Sivhøne Ringvedammen 27. mai 2002. Foto: Morten Venås.

ad. Forve, Fannrem, O. 24.4 (HMH). 1 subad. pt. N Volløya 29.4 (ESÆ). 1 2K Gjæsing 5.5 (DOB, TBO). 1 ind. Lavatnet, Åfjord 21.5 (IHA). 1 ind. Renntjønn, Åfjord 22.5 (IHA). 1 F Tøfte, Fannrem, O. 27.5 (HMH). 1 ad. F Gangåsvatnet, O. 2.7 (KAS). 1 ind. Titran 10.8 (ESÆ, KAS). 1 ad. F Grandefjæra 12.8 (MVE, GDY). 1 ad. M Grandefjæra 13.8 (MVE, GDY, KKO). 1 ind. Pipertuva, F. 7.9 (MMY). 1 juv. F Titran 7.9 (KAS, MMY, THA, ESÆ). 1 ad. Gaulosen, M. 10.9 (MVE). 1 juv. Gaulosen, M. 15.9 (TMO). 1 juv. Øysand 17.9 (ESP, MMA). 1 ind. Øysand 22.9 (ESP). 1 juv. F Titran 26.9 (KAS, MMY). 1 juv. Titran 29.9 (ETH, TRØ, IHA, TBE, BES).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Alle funn: 1 ind. Litjvatnet, A. 2.3 (KAS, ETH, BES). 1 ind. Daløya, F. 8.3 (KAS). 2 ind. Øysand 15.9 (ESP, LLA, RJA). 1 ind. Øysand 17.-22.9 (ESP, MMA). 1 ind. Gårdstjønn, Tarva 4.10 (MVE).

Myrrikse *Porzana porzana* <1,13>

Fire funn gjør 2002 til et bra år for arten. **Alle funn:** 1 ind. Låen 4.5 (GBA, Liv Åse Bangjord). 1 sy. Vassbukta, F. 7.6 (KAS, MMY). 1 sy. Slettstjønn 10.-11.6 (ONO, ØRE). 1 sy. Svampan, M. 20.6 (ESP).

Åkerrikse *Crex crex*

Det gode nattsangeråret 2002 ga et år godt over gjennomsnittet for arten, med hele åtte syngende hanner. **Alle funn:** 1 sy. rm. Bustvika, F. 9.-21.6 (ETH, MMY, ESÆ, KAS). 1 sy. Grindal, Rennebu 10.-14.6 (ONO, ØRE, HHV, SON). 1 sy. Svelia, O. 15.-19.6 (ONO). 1 sy. Fagerhaug, Oppdal 21.6 (ONO, SON). 1 sy. Klett, T. 1.-3.7 (MMY). 1 sy. Selbu kirke, Selbu 9.-10.7 (Peder Fiske, Torbjørn Forseth, Ola Ugedal). 1 sy. Hårstadengene, Selbu 18.7 (Grete Hjelmeland). 1 sy. Bostad, Malvik 22.-23.7 (RWI, GBA).

Sivhøne *Gallinula chloropus*

Alle funn: 1 ind. Ringvedammen, T. 5.5-6.9 (TKR, EKK, SFB, ESÆ, ETH m.fl.).

Sothøne *Fulica atra*

Alle funn: 1 ind. Litjvatnet, A. 10.-20.4 (ESÆ, GDY, GME, TKR m.fl.). 1 ind. Kleppeshølen, Ler, M. 16.4 (MVE). 1 ind. Eidsvatnet 1.5 (GME). 1 ind. Låen 4.5-17.8 (GBA, TRE, KMO). 1 ind. Reksåsvatnet, M. 19.5 (KHE). 1 ad. Eidsvatnet 13.8 (MVE, GDY). 1 ind. Litjvatnet, A. 1.-16.9 (GBA). 2 ind. Låen 25.9-6.10 (TRE, GBA). 1 ad. Bornen, Rissa 3.12 (MVE). 1 ind. mellom Øvre og Nedre Leirfoss, T. 28.12 (RJA).

Trane *Grus grus*

Første vårfunn: 2 ind. Storøya, Selbu 1.4 (GBA). 1 ind. Brungmarka, Klæbu 7.4 (MVA). **Store antall:** 382 ind. Ree, Meldal 25.8-12.9 (SON, KIJ, ØRE). 109 ad. og 22 juv. Selbu, Selbu 15.9 (GBA). **Funn fra tidligere år:** 1 par Hangerslettmyra, T. 30.5.2001 (KAS).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Vinterfunn: 1 ind. Valsneset 5.1 (GDY). 17 ind. Fevåg, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 5 ind. Fevåg, Rissa 27.2 (GBA). 1 ind. Lauvøya, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA). **Innlandsfunn:** 1 ind. Bjørkli,

Selbusjøen, Klæbu 4.3 (KWO). 28 ind. Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 28.3 (KWO). 72 ind. Allmenningen, Selbu 29.3 (GBA). 342 ind. Bjørkli, Selbusjøen, Klæbu 29.3 (KWO, GBA). 4 ind. Fikkjen, Selbu 13.4 (TRE). 1 ind. Glåmos, Røros 17.4 (TRE). 6 ind. Svarthølvika, Stugudal, Tydal 9.5 (TRE, KMO).

Dverglo *Charadrius dubius*

Et år med få funn av arten. **Alle funn:** 1 ind. Solhusøra, O. 24.4 (HMH). 1 ind. Gaulosen, T. 25.4 (THA, ESÆ). 2 ind. Gaulosen, M. 9.5 (AWI). 1 par Solhusøra, O. 10.5 (ONO, SON). 1 par utløpet av Songa, Gangåsvatnet, Skaun 20.6-2.7 (KAS). 1 1K Volløya 27.6 (ESÆ).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Tidlig vårtrekk: 1 ind. Heia, Titran 9.3 (KAS, ETH, BES).

Boltit *Charadrius morinellus*

Alle funn: 2 par Slåbergstjønnin, Oppdal 14.6 (MVE). M m/ 3 pull Reinsfjellet, M. 27.6 (EHU).

Heilo *Pluvialis apricaria*

Vinterfunn: 1 ind. Skovgård, T. 8.12 (BGS).

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Tidlig høsttrekk: 1 ad. Gaulosen, T. 9.7 (ESÆ). 2 ind. Gjølmesøren 26.7 (HMH). 1 ind. Gjølmesøren 30.7 (MMA, Maud Martinsen). 1 ind. Grandefjæra nord 15.8 (ESÆ, THA).

Vipe *Vanellus vanellus*

Sent høstfunn: 8 ind. Titran 4.11 (MMY, ESÆ). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Tungvågen, F. 30.12.2001 (Grete Søreng).

Polarsnipe *Calidris canutus*

Nevneverdige lokaliteter: 3 ad. Gaulosen, T. 16.5 (ESÆ). 2 2K Andstein, B. 2.7 (GBA, REI). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Øysand 25.7.2001 (ESP).

Sandløper *Calidris alba*

Kun ett funn i 2002! **Alle funn:** 3 ind. Gaulosen, M. 30.8-4.9 (ØAA, RAA, HMH, ESP, THA).

Dvergsnipe *Calidris minuta*

Sommerfunn: 1 ind. Øysand 7.6 (ESP). **Ferskvannsfunn:** 1 ind. Litjvatnet, A. 12.8 (GBA).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Alle funn: 1 ind. Gaulosen, M. 9.5 (AWI). 1 ind. Volløya 14.5 (MMY). 1 ind. Gjølmesøren 18.5 (MMA). 3 ind. Gaulosen, T. 19.5 (ESÆ). 2 ind. spill. Gjølmesøren 20.5 (HMH). 1 ind. Øysand 20.5 (TON). 13 ind. Øysand 28.5 (KAS, BES, ETH). 5 ind. Nessjøen, Tydal 31.5 (Ingebrikt S. Aasen). 3 ind. Stavsengan 3.6 (MMY). 1 ind. Litjvatnet, A. 11.6 (GBA, ATE). 1 ad. og reir m/ 4 egg Øysand 18.6 (TKR, EKK, FSC). 1 ind. Elgsjøen, Tydal 3.7 (ESP, Rune Spets). 1 ind. Gjetbekkvika, Nesjøen, Tydal 20.7 (TRE). 1 par hekket Sjøsetra, Orkelsjøen, Oppdal 22.7 (PWB). 1 ind. Øysand 7.8 (KAS, ESP, ESÆ m.fl.).

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* **NSKF**

Ny art for fylket. **Alle funn:** 1 ad. Øysand 7.-9.8* (KAS, ESP, ESÆ m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Tundrasnipe *Calidris ferruginea*

Funn fra Trondheimsfjorden: 3 ind. Øysand 10.8 (ESP). 1 1K Øysand 15.8 (ESP). 1 ind. Gjølmesøren 23.8 (HMH). 3 ind. Øysand 26.8 (ESP). 2 ind. Øysand 2.-3.9 (ESP). **Funn fra tidligere år:** 2 ind. Øysand 16.8.2001 (ESP).

Fjæreplytt *Calidris maritima*

Hekkelokalitet: 12 ind. Ålmflåin, Oppdal 5.6 (THA).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Aprilfunn av arten i fylket er sannsynligvis fugler som har overvintret i eller nær Trøndelag. Det regulære vårtrekket går i mai. **Vinterfunn og mulig overvintrende fugl:** 1 ind. Øysand 19.1-9.2 (DOB, LNO). 8 ind. Fevåg, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 13 ind. Fevågbukta,

Rissa 27.2 (GBA). 9 ind. Grandefjæra ved småbåthavna 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 1 ind. Øysand 12.-13.4 (KAS, ESÆ, HMH). **Fra hekkeområdene:** 1 ad. Nesjødammen, Tydal 21.5 (TRE). 1 ad. Gjetbekkvika, Nesjøen, Tydal 29.5 (TRE, Ingebrikt Saxe Aasen). 50 ind. Ålmflåin, Oppdal 5.6 (THA). 1 ind. Espnesdalsstjønn, F. 22.6 (MMY). 3 ind. Lakstjønn, F. 22.6 (KAS). 3 ind. sør av Røssvatnet, F. 22.6 (MMY). 6 ad. Brenna, F. 4.7 (KAS). 1 ad. Pedalen, F. 4.7 (MMY). 5 ind. Røssvassmyran, F. 4.7 (MMY). 1 ad. Malmmyran, F. 6.7 (MMY, KAS). 2 juv. Grønvola, Tydal 27.7 (TRE).

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

Alle funn: 1 ad. Øysand 7.-19.8 (KAS, ESÆ, ESP, THA, MMY).

Brushane *Philomachus pugnax*

Hekkelokalitet: 2 spill. Kjølén, Tydal 30.5 (TRE, Ingebrikt Saxe Aasen, KMO).

Kvartbekkasin *Lymnocyrtus minimus*

Alle funn: 1 ind. Øvre Leirfoss, T. 28.2 (SPR). 1 ind. Daløya, F. 9.3 (KAS, ETH). 1 ind. Kjervågsund 21.9 (MMY, ETH). 1 ind. Titran 3.10 (TSØ). 2 ind. rm. Tarva 4.10 (MVE, GDY, HER). 1 ind. Gjæsingen 5.10 (TBO). 1 ind. Titran 9.10 (KAS, ESÆ, ETH, MMY, BFU). 1 ind. Titran 13.10 (KAS, MMY, ETH m.fl.).

Enkeltebekkasin *Gallinago gallinago*

Vinterfunn: 3 ind. Grønningsbukta, Rissa 18.1 (ESÆ). 1 ind. Øvre Leirfoss, T. 28.2 (SPR). 1 ind. Litjdammen, Titran 9.3 (KAS).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Arten er mye vanligere i deler av fjellregionen i fylket enn hva funnmassen tilsier. **Alle innkomne funn:** 2 ind. i spill Haltdalen, Holtålen 25.5 (DOB). 1 ad. Slåbergstjønnin, Oppdal 14.6 (MVE). 1 spill. ind. Falkhyttvola, Tydal 30.5 (TRE, Ingebrikt Saxe Aasen, KMO).

Svarthalespove *Limosa limosa*

Alle funn: 2 ind. Sauøya, F. 12.5 (ESÆ). 2 ind. Titran 12.5 (Eva Nordskog). 1 ind. Litjvatnet, A. 20.5 (ETH, BAA, MMY). 3 ind. Eidsvatnet 24.5 (GME). 2 ind. Bråleiret, T. 26.6-1.7 (DOB). 1 ind. Hoøya 15.8 (ESÆ, THA).

Lappspove *Limosa lapponica*

Tidlige vårfunn: 1 ind. Brekstadfjæra 24.3 (ESÆ). 6 ind. Brekstadfjæra 1.4 (ETH, KAS, BES, BAA).

Storspove *Numenius arquata*

Vinterfunn: 2 ind. Garten 13.1 (HER, GDY, GME). 1 ind. Garten 20.1 (MVA, ESÆ). 2 ind. Uthaug 20.1 (ESÆ, MVA).

Sotsnipe *Tringa erythropus*

Vårfunn: 1 ad. Titran 6.6 (KAS, MMY). **Høsttrekk:** 1 ind. Gaulosen, T. 27.6 (ESÆ). 3 ad. Øysand 29.6 (KAS, ESÆ). 5 ad. Gaulosen, M. 30.6 (THA). 1 ind. Stavsengan 26.-28.7 (KAS, ETH). 3 ind. Gaulosen, T. 30.7 (ESÆ). 2 ind. Stavsengan 30.7 (KAS, ESÆ, ETH, BES). 4 ind. Stavsengan 1.8 (KAS, SPR, ETH). 2 ind. Stavsengan 3.8 (KAS, ETH, BAA). 1 ind. Gaulosen, T. 5.8 (ESÆ). 1 ind. Gaulosen, T. 8.8 (ESÆ). 7 ind. Litjvatnet, A. 12.8 (GBA). 6 ind. Litjvatnet, A. 19.8 (GBA). 1 ind. Aunegrenda, Holtålen 7.9 (DOB). 5 ind. Storøra, Gaulosen, M. 7.9 (DOB).

Rødstilk *Tringa totanus*

Vinterfunn: 1 ind. Grandefjæra, småbåthavna, 20.1 (MVA, ESÆ). 6 ind. Uthaug havn 20.1 (MVA, ESÆ). **Første vårfunn:** 1 ind. Malvikbukta 5.5 (SFB). **Stort antall:** 112 ind. Gaulosen, T. 19.7 (ESÆ).

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Første vårfunn: 1 ind. Gangåsvatnet, O. 28.4 (ESÆ). **Store antall:** 80 ind. Gaulosen, T. 27.6 (ESÆ). 54 ind. Øysand 29.6 (KAS, ESÆ). 40 ind. Gaulosen, M. 30.6 (THA). 73 ind. Gaulosen, T. 4.7 (ESÆ). 81 ind. Gaulosen, M. 6.7 (THA). 55 ind. Gaulosen, T. 9.7 (ESÆ). **Sene høstfunn:** 1 ind. Gjølmesøren 3.10 (TRE). 1 ind. Storøra, Gaulosen, T. 3.10 (DOB, TBO).

Grønnstilk *Tringa glareola*

Første vårfunn: 1 ind. Låen 9.5 (TRE, KMO). 8 ind. Holtvatna, Midtre Gauldal 10.5 (ESÆ).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Første vårfunn: 1 ind. Hyttbakken, Selbu 5.5 (GBA).

Steinvender *Arenaria interpres*

Funn fra Trondheimsfjorden: 1 1K Gjølmesøren 10.-12.8 (HMH).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

Funn fra hekkeområdene: 9 ind. Slettestjønnen 25.5 (KAS, BES, ETH, BAA). 3 ind. Haltdalen, Holtålen 2.6 (DOB). 1 par tjønn nord for Orkelsjøen, Oppdal 2.6 (PWB). 1 ind. Unndalen, Oppdal 2.6 (PWB). 2 M og 5 F Slåbergstjønnin, Oppdal 14.6 (MVE). 1 par Sankådalsvollen, Tydal 18.7 (TRE). 1 ind. Brokksjøtjønnen, Tydal 11.8 (TRE, KMO). **Kystfunn:** 4 juv. Grandefjæra 1.8 (MVE, GDY). 7 juv. Nordleksa, A. 3.8 (KAS, ETH, MVA, TVA). 1 juv. Øysand 15.8 (ESP).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* NSKF

Alle funn: 1 1K Titran 13.10* (BES, ETH, KAS, MMY) (Bunes & Solbakken 2004).

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

Alle funn: 1 ad. Frohavet, Tarva, 13.9 (MVE). 1 ad. Stabben, Titran 28.9 (ETH, TRØ, BES, IHA, TBE). 1 juv. Kjervågsund 25.10 (KAS, ETH).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus*

Tidlig vårtrekk: 1 ind. pt. NV Gjæsingen 1.5 (DOB, TBO).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

Funn fra hekkeområdene: 3 ind. Råvåtjønn, Tydal 21.5 (TRE). 1 ind. Ålen, Holtålen 25.5 (TKR, EKK). 4 ind. Høgfjellet, Haltdalen, Holtålen 8.6 (DOB). 1 par hekket Slåbergstjønnin, Oppdal 14.6 (MVE). 1 ind. Finnsjøen, Oppdal 22.6 (PWB). 1 ind. Stenfjellet, Tydal 25.6 (TRE). 2 ind. Pilråa, Essand, Tydal 28.6 (TRE). 3 ad. Elgsjøen, Tydal 4.7 (ESP, Rune Spets). 2 ind. Bandaklumpen sør, Sylan, Tydal 16.7 (TRE). 1 par varslet Blåhammåren, Tydal 21.7 (TRE). 1 ind. varslet Falkfangervola, Tydal 21.7 (TRE). 2 par hekket Vesle- vonin, Oppdal 22.7 (PWB). 1 par m/ 1 juv. Hundloken, Grønvola, Tydal 27.7 (TRE). 1 ind. Gardkleppsjøen, Tydal 5.8 (TRE). 1 ind. Lauvundøyen, Tydal 6.8 (TRE). **Trekkobservasjoner:** 1 ind. pt SV Gjæsingen 13.9 (DOB). 1 juv. Gaulosen, M. 9.10 (SPR, HHV).

Storjo *Stercorarius skua*

Alle funn: 5 ind. Titran 21.6 (KAS, MMY). 2 ind. Gjæsingen 22.6 (TBO). 1 ind. Melstein, B. 2.7 (GBA, REI). 1 1K Havmyran, Hitra 27.7 (MVE). 6 ad. Frohavet, Tarva, 13.9 (MVE, SPR). 1 ind. Titran 22.9 (ESÆ, MMY, ETH, KAS).

Hettemåke *Larus ridibundus*

Nevneverdige funn: 88 ind. Grilstadbukta 16.2 (DOB). 36 ind. Nidelva, T. 22.2 (GBA). 9 ind. Glåmos, Røros 17.4 (TRE). 110 ad. Reksåsvatnet, M. 14.5 (MVE).

Fiskemåke *Larus canus*

Større antall vinter: 27 ad. og 1 2K Buvika 3.2 (DOB).

Svømmesniper Leksa, Agdenes 3. august 2002.

Foto: Tore Vang.

Sildemåke *Larus fuscus*

Første vårfunn: 10 ind. Kråkvåg 11.4 (ESÆ, MVE). **Sene høstfunn:** 61 ind. Gjæsingen 5.10 (TBO). 1 ad. *intermedius* Garten 14.10 (SPR, HHV).

Grønlandsmåke *Larus glaucoideus*

Fuglene fra Høvringen og Ladehammeren betraktes å være samme 2K-individ av LRSK. Årets forekomst er derfor syv individer. **Alle funn:** 1 2K Uthaug 1.-17.1 (HER). 1 2K Ladehammeren, T. 6.1 (TBO). 1 2K Høvringen, T. 27.1 (DOB). 1 4K Ranheimsfjæra 3.3 (ESÆ). 1 2K Kjørsvikbugen, Hemne 17.3 (ELE). 1 2K Skybuvatnet, Titran 18.4 (KAS, MMY). 1 2K Volløya 6.-7.5 (ESÆ, SPR, TKR m.fl.). 1 2K Høvringen, T. 19.5 (TBO). 1 ad. Uthaug 10.12 (HER).

Polarmåke *Larus hyperboreus*

Funnene fra Vaskarvika og Garten betraktes som ett og samme ind. av LRSK, det samme gjelder de to funnene fra Hemne. Årets forekomst er derfor ni individer. **Alle funn:** 1 2K Vaskarvika, B. 4.1 (GDY). 1 2K Thamshavn, O. 6.-8.1 (ONO). 1 2K Dyrvika, F. 6.1 (Rune Haugen). 1 2K Garten 13.1 (HER, GDY, GME). 2 ad og 1 2K Mausundvær, F. 10.2 (TMO). 1 2K Vessøra, Hemne 22.2-17.3 (ELE). 1 2K Kyrksæterøra, Hemne 6.4 (ONO, ØRE). 1 2K Midtsand, Malvik 27.4 (CKA, Vegard Langvatn). 1 4K Gjæsingen 15.6 (DOB, TBO).

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Første vårfunn: 2 ind. Gaulosen, T. 19.5 (ESÆ). **Store antall:** 300 ad. Titran 8.-9.6 (ETH, MMY, ESÆ). 1000 ind. i koloni Purk-skjæret, Gjæsingen, juni (DOB, TBO). **2K-fugler:** 14 2K Purk-skjæret, Gjæsingen juni (DOB, TBO).

Terne ub. *Sterna sp.*

1 ind. Vikhamar, Malvik 1.10 (EHU). 1 ind. Titran 4.10 (KAS, BES, ETH, TRØ, ASØ).

Polarlomvi *Uria lomvia* <0,6>

Alle funn: 1 ind. Tarva 20.1 (HER).

Ringdue *Columba palumbus*

Vinterfunn: 8 ind. Hundhamaren, Malvik 1.1-28.2 (Alvilde Johansen). 1 ind. Leangen, T. 9.1 (TKR). 1 ind. Fagerheim, T. 10.1 (TKR). 4 ind. Charlottenlund, nedre, T. 18.2 (Geir Lasse Aune). 1 ind. Singsaker, T. 9.12 (Thomas H. Carlsen). 2 ind. Gløshaugen, T. 12.12 (TKO). 1 1K Viggja, Skaun 22.12 (BGS). 5 ind. Hundhamaren, Malvik 30.12 (Alvilde Johansen). 1 ind. Naustanberga, Malvik 30.12 (SFB).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Alle funn: 4 ind. Leangen, T. 9.-12.1 (TKR). 6 ind. på føring Brøsetv., Strindheim, T. 27.-28.1 (DOB). 4 ind. Orkdal Mølle, O. 27.1 (HMH). 2 ind. Charlottenlund, T. 28.2 (TKR). 1 ind. Titran 18.5 (MVE, MMY). 1 ind. Gjølmesøren 1.6 (MMA). 1 ind. Leksa, A. 2.8 (ASØ, TSØ, HÅS). 2 ind. v/Fannrem stasjon, O. 29.8 (MMA). 1 ind. v/Fannrem stasjon, O. 14.9 (MMA). 2 ind. v/Fannrem stasjon, O. 16.9 (MMA). 1 ad. Tarva 3.10 (MVE). 1 ad. Katttem, T. 8.12 (TON).

Polarsvømmesnipe Titran, Frøya 13. oktober 2002.

Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Alle funn: 1 1K Litvatnet, A. 1.-31.12* (TMO, ESÆ, FFA, THA m.fl.). Vinterfunn av arten er meget uvanlig.

Gjok *Cuculus canorus*

Tidlig vårfunn: 1 sy. Magerøya, Hemne 11.5 (Grete Morken Tønne).

Snøugle *Bubo scandiaca*

Alle funn: 1 ad. F Elgsjøen, Tydal 3.5 (Arne Jørgen Kjøsnes).

Haukugle *Surnia ulula*

Alle funn: 1 ind. Stavådalen, Meldal 16.1 (ONO, SON). 1 ind. Or-tjønndalen, Meldal 30.1 (ONO, SON). 1 ind. Brøttemsåsen, Klæbu 18.10 (MVA).

Kattugle *Strix aluco*

Uvanlige lokaliteter: 1 sy. Gjetjønn, Røros 29.3 (KAS, BES). 1 sy. Titran 7.9 (THA).

Hornugle *Asio otus*

Alle funn: 1 par sy. Gjetjønn, Røros 29.3 (KAS, BES, GAS). 1 ad. og 2 juv. Lundamo, M. 13.6 (MVE, ONO).

Jordugle *Asio flammeus*

Alle funn: 1 sy. Brennav, Klæbu nov. 2001-14.3.2002 (MVA). 1 ind. Gaulosen, T. 2.4 (DOB, ESP). 1 ind. Gaulosen, M. 22.9 (MMA). 1 ind. Storøra, Gaulosen, T. 3.10 (DOB, TBO). 1 ind. Torshus, O. 5.11 (SON, ONO, DBS). 3 ind. Gjæsing, 17.11 (TBO). 1 sy. Nesjødammen, Tydal 21.5 (TRE). 1 ind. Essandjønn, Tydal 3.6 (TRE). 1 ind. varslet Gardkleppsjøen, Tydal 12.6 (TRE). 1 par m/ 1 pull Sankkjølen, Tydal 18.7 (TRE). 2 ind. Gjæsing, 16.11 (TBO).

Perleugle *Aegolius funereus*

Uvanlig lokalitet: 1 ind. rm. Titran 12.10 (KAS m.fl.).

Tårnseiler *Apus apus*

Sene høstfunn: 1 ind. Brekstad 7.11 (MVE).

Blåråke *Coracias garrulus* NSKF

Funn fra tidligere år: 1 1K Tungenesvågen, F. høsten 1978* (Mjøl-snes m.fl. 2006). Dette funnet har vært kjent lenge, men er nå blitt behandlet av NSKF.

Hærfugl *Upupa epops*

Alle funn: 1 ind. Gjevillvasshytta, Oppdal 15.9 (Roar Dørum).

Vendehals *Jynx torquilla*

Alle funn: 1 sy. Odda, Litvatnet, T. 29.5 (GBA). **Funn fra tidligere år:** 1 par hekket By, Skaun sommeren 2001 (Anders By).

Gråspett *Picus canus*

Alle funn: 1 ind. Sivertsvika, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 2 ind. Vulusjøen, Malvik 23.3 (SFB). 1 sy. Stordalen, A. 25.3 (TMO). 1 par Granadalen, Rennebu 30.3 (ONO). 2 FF Sengsdalen, Hemne 6.4 (AKA, EHE m.fl.). 1 sy. M Jøsåsen, Malvik 7.4 (PIV). 1 sy. Krokstadøra 14.4 (MMY, THA, IHA). 1 sy. Svartbekken, Meldal 14.4 (ONO). 1 sy. Melvasslia, Snillfjord 18.-21.4 (MMY, KAS, ETH). 1 ind. Fossdalen, Snillfjord 20.4 (MMY, ETH). 1 sy. Hyllfjellet nord, Snillfjord 20.4 (MMY, ETH). 1 sy. Hyllfjellet sør, Snillfjord 20.4 (MMY, ETH). 2 ind. Kalvvikåsen, Snillfjord 20.4 (KAS, BES). 1 sy. Storevassknubben, Snillfjord 20.4 (MMY, ETH). 1 M Fossdalsætra, Snillfjord 21.4 (KAS, BES). 1 par Kleppskardklumpen, Snillfjord 21.4 (MMY, ETH). 1 sy. F Raudhammaren, Snillfjord 21.4 (MMY, ETH). 1 M Sæterdalen, Åfjord 22.5 (IHA). 1 F v/Lomtjønn, Aundalen, O. 2.6 (MMA, Morten Husdal). 1 ind. Titran 8.10 (TOS). 1 FF Titran 11.10 (TOS). 1 ind. Titran 13.10 (TOS). 1 ind. Jøsåsen, Malvik 27.10 (PIV). 1 ind. Trondheim Katedralskole, T. 21.12 (ESÆ).

Grønnspett *Picus viridis*

Alle funn: 1 ind. Odda, Litvatnet, T. 17.2 (GBA). 1 ind. Odda, Litvatnet, T. 30.3 (GBA). 1 ind. Lønsetia, Oppdal 6.4 (PWB). 1 ind. Odda, Litvatnet, T. 8.4 (GBA). 1 par Rønningen, Oppdal 8.4 (PWB). 1 F Løfshuslia, Meldal 10.4 (ONO). 1 sy. Krokstadøra 14.4 (MMY, THA, IHA). 1 par Kalvvikåsen, Snillfjord 20.4 (KAS, BES).

1 par hekket Krokstadøra 20.4 (ETH, KAS, BES). 1 sy. Storevassknubben, Snillfjord 20.4 (MMY, ETH). 1 M Kammen, Imsterfjorden, Snillfjord 21.4 (KAS, BES). 1 sy. Kleppskardklumpen, Snillfjord 21.4 (MMY, ETH). 1 sy. Kaldurdalen, A. 5.5 (TMO). 1 ind. Nes 26.5 (HER). 1 par hekket Løfshuslia, Meldal 28.6 (ONO, SON, DBS). 1 M og 3 juv. (kull) Flesvik, Snillfjord 21.7 (OAF). 1 ind. Lysløypa, Oppdal 7.8 (PWB). 1 ind. Skjørstad, Oppdal 25.8 (PWB).

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos*

Alle funn: 1 F Odda, Litvatnet, T. 14.2 (GBA). 1 M og 2 F Eldalen, Resdalen, Meldal 6.3-4.6 (ONO). 1 F Rønningen, O. 14.3 (ONO). 1 par Kaldurdalen, A. 24.3 (TMO). 1 F Flå Slipran NR, Rennebu 30.3 (ONO, SON). 1 F Svartvatnet, Sæterdalen, Meldal 10.4 (ONO, SON). 1 M Melvatnet, Snillfjord 18.4 (MMY, KAS). 1 F Hafsmosætra, Snillfjord 20.4 (KAS, BES). 1 M v/ reirhull Kalvvikåsen, Snillfjord 20.4 (KAS, BES). 1 F Kammen, Imsterfjorden, Snillfjord 21.4 (BES, KAS). 2 ind. Kleppskardklumpen, Snillfjord 21.4 (MMY, ETH). 1 par hekket Roberglia, Hemne 11.5 (TMO). 1 par m/ pull Lian, Bustlisundet, Snillfjord 29.5 (MMA).

Dvergspett *Dendrocopos minor*

Alle funn: 1 ad. M Hasselbakken, T. 4.2 (MVE). 1 ind. Minill-dalsmyren, Oppdal 31.3 (ONO). 1 M Soknedal, Midtre Gauldal 1.4 (TON). 1 par Stavsengan 6.4-17.8 (KAS, BES, ETH, SPR, ESP, THA). 1 par Sengsdalen, Hemne 6.4 (AKA, EHE m.fl.). 1 M Rønningen, Oppdal 8.4 (PWB). 1 ad. F Kleppeshølen, Ler, M. 16.4 (MVE). 1 par Resdalen, Meldal 16.4 (ONO). 1 M v/ reirhull Roberglia, Hemne 11.5 (TMO). 1 ad. Nedre Leirfoss 5.11 (MVE). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Melhushallen, M. 1.5.2001 (ESP).

Sanglerke *Alauda arvensis*

Sent høstfunn: 3 ind. Titran 2.-3.11 (MVA, KHE, THA, MMY, TGI, ESÆ).

Fjellerke *Eremophila alpestris*

Alle funn: 1 ind. Veslnøsa, Oppdal 13.5 (OAF). 1 M Gjølmesøren 15.5 (MMA). 4 ind. Ålmflåin, Oppdal 5.6 (THA). 2 M og 1 F Slåbergstjønn, Oppdal 14.6 (MVE).

Taksvale *Delichon urbicum*

Første vårfunn: 2 ind. Nidarosdomen, T. 6.5 (BGS m.fl.).

Tartarpiplerke *Anthus richardi* <0,22>

Arten er registrert årlig på Titran siden de systematiske høstregistreringene startet i 1998. **Alle funn:** 1 ind. Titran 9.-10.10 (KAS m.fl.).

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii* NSKF

Ny art for fylket. **Alle funn:** 1 1K rm. Titran 8.-27.10* (ESÆ, MMY, KAS, ETH m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Sør-Trøndelags første mongolpiplerke var en ungfugl som gjestet Titran i perioden 8.-27. oktober 2002.

Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Trepiplerke *Anthus trivialis*

Tidlig vårtrekk: 1 sy. Byneset, T. 6.5 (GBA).

Heipiplerke *Anthus pratensis*

Vinterfunn: 4 ind. Strømsvik, Dolmøya, Hitra 19.1 (Rune Haugen).

Tidlig vårtrekk: 1 ind. Minilldalen, Rennebu 31.3 (ONO).

Vintererle *Motacilla cinerea*

Alle funn nevnes. Funn fra hekkeområdene: 1 ind. Fjæremsfossen, Klæbu 2.4 (KWO). 1 M og 1 ind. Nedre Leirfoss 3.4 (KAS, BES). 1 par Øvre Leirfoss, T. 5.-8.4 (KWO, MVE). 1 ind. Svean, Klæbu 5.4 (K.H.Brox). 1 ind. Løkaunet, Klæbu 6.4 (KWO). 1 ind. Vigda ved Valset, Skaun 6.4 (KAS, BES, ETH). 1 ind. Høybydalen, Malvik 7.4 (THA). 2 F Nedre Leirfoss 7.4 (MVA). 1 par Svean, Klæbu 22.4 (MVE). 1 par m/ 6 store pull Øvre Leirfoss, T. 15.5 (ONO, Jon Aasen), minst 4 juv. ble senere flygedyktige (MVE). 1 M og 1 ind. Hegstaddalen, T. 18.5 (TON). 1 ind. nedre Gaua, M. 14.6 (Jon Grytdal). 1 ind. Høybydalen, Malvik 22.6 (TRØ). 1 kull Fjæremsfossen, Klæbu 25.6 (KWO, KAH). Min. 2 juv. Simfossen, Børselva, Skaun 25.6 (KWO, KAH). Min. 2 juv. Skjenaldfossen, O. 25.6 (KWO, KAH). Min. 2 juv. Lena, A. 25.6 (KWO, KAH). Min. 2 juv. Størdal, A. 25.6 (KWO, KAH). 1 par mater unger Gaulfossen, M. 28.6 (KWO, KAH). 1 ind. m/ hekkeatferd Haga bru, Midtre Gauldal 28.6 (KWO, KAH). Unger registrert Sokna v/ Snøen, Midtre Gauldal 28.6 (KWO, KAH). 1 par m/ hekkeatferd Sokna v/ Børseth, Midtre Gauldal 28.6 (KWO, KAH). 1 ind. Grana, Meldal 28.6 (KWO, KAH). 1 par mater unger Eidet bru, Holtålen 29.6 (GBA, Liv Åse Bangjord). 1 ind. Sokna, Midtre Gauldal 6.7 (Geir Lasse Aune). 1 ind. Soplingrenda, Vigdabru, M. 12.7 (Erlend S. Spets). 1 M Soplingrenda, Vigdabru, M. 14.7 (ESP). 2 juv. rm. Stavsengan 3.8 (BAA, KAS, ETH). 2 ind. Gråelva, Selsbakk, Trondheim 5.9.2002 (Stein Nilsen). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Gravvær, M. 22.8.2001 (ESP).

Linerle *Motacilla alba*

Tidlige vårfunn: 1 ind. Løkken, Meldal 30.3 (KIJ). 2 ind. Vålaskardet, Meldal 30.3 (Odd Vognill). **Sene høstfunn:** 1 ind. Buvika 20.10 (AKA, LLA). 1 ind. Ås, Tydal 24.10 (TRE, Hilde Kirkvold). 1 ind. Heia, Titran 25.10 (KAS).

Sidensvans *Bombicilla garrulus*

Sommerfunn: 1 ad. Elveng, B. 23.7 (GDY). 30 ind. Moholt, T. 28.8 (BGS).

Nattergal *Luscinia luscinia* <1,10>

Alle funn: 1 sy. Reitgjerdet, T. 27.5-15.6 (TON, ØÅL, ESP m.fl.). 1 sy. Gurvikdalen, F. 7.6 (KAS, MMY).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Sene høstfunn: 1 F rm. Titran 5.-10.10 (BES, KAS m.fl.). 1 ind. Garbergøyen, Selbu 25.10 (GBA).

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Første vårfunn: 1 M Sauøya, F. 11.5 (ESÆ). **Sent høstfunn:** 1 1K rm. Titran 30.9-5.10 (BES, KAS m.fl.).

Ringtrost *Turdus torquatus*

Første vårfunn: 1 sy. Krokstadøra 14.4 (MMY, THA, IHA). 2 ind. Innalsvatnet, F. 19.4 (MMY). 1 M Kalvvikåsen, Snillfjord 20.4 (KAS, BES).

Gråtrost *Turdus pilaris*

Store antall: 75 ind. Garten 20.1 (MVA, ESÆ). 300 ind. Grande 20.1 (MVA, ESÆ). 10 000 ind. Buvika 20.10 (AKA, LLA). 1600 ind. Naustanberga, Malvik 3.11 (SFB). 80 ind. Tårnes, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA). 300 ind. Buås-Fossli, Malvik 11.12 (PIV). 1000 ind. Naustanberga, Malvik 21.12 (SFB).

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Vinterfunn: 1 ind. Skovgård, T. 17.1 (BGS). 1 ind. Grande 20.1 (MVA, ESÆ). 1 ind. Rosenborg, T. 1.2 (TKR). 1 ind. Odda, Litvatnet, T. 4.12 (GBA). 15 ind. Gløshaugen, T. 10.12 (BGS).

Duetrost *Turdus viscivorus*

Alle funn: 2 ind. Svartvatnet, Sæterdalen, Meldal 7.-23.4 (ONO, SON m.fl.). 1 sy. Garbergøyen, Selbu 7.4 (GBA). 1 ind. Haldalen,

Holtålen 7.4 (DOB). 1 ind. Sæterdalen, Meldal 7.4 (SON). 1 sy. Hvittingåsen, Meldal 8.4 (ONO, SON). 1 sy. Hilstad, Meldal 10.4 (ONO, SON). 1 sy. Svartvatnet, Meldal 10.4 (ONO, SON). 1 sy. Blomlia, Sæterdalen, Meldal 11.4 (ONO m.fl.). 2 ind. Fjellheim, Sæterdalen, Meldal 14.4 (ONO, SON). 4 sy. Haldalen, Holtålen 14.4 (DOB). 2 ind. Svartbekken, Meldal 14.4 (ONO m.fl.). 1 sy. Jovatnet, T. 15.4 (SPR). 1 ind. Prestsæteråsen, Meldal 18.4 (ONO). 1 sy. Hafsmosætra, Snillfjord 20.4 (BES, KAS). 1 sy. Middagshaugen, Sæterdalen, Meldal 20.4 (ONO). 5 ind. Haldalen, Holtålen 21.4 (DOB). 1 sy. Slettestjønnen 22.4 (ONO). 1 ind. Laugen, Skaun 23.4 (MVE). 3 ind. Laksøybygda, Meldal 26.4 (ONO). 1 sy. Svartsætra, Sæterdalen, Meldal 28.4 (ONO, SON). 1 ind. varslet Kjølén, Holtålen 17.5 (DOB). 1 sy. Fossætra, Meldal 23.6 (ONO, SON). 1 ind. Lysingmoen, O. 25.6 (ONO).

Elvesanger *Locustella fluviatilis* NSKF

Alle funn: 1 sy. Forvelia, Fannrem, O. 13.-14.6 (ONO, HMH, ETH, MKL m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Alle funn utenfor Bjugn og Ørland kommuner nevnes: 1 sy. Litjvatnet, A. 20.5 (MMY). 1 sy. Leangenbukta 26.5-2.6 (BGS, TKR, EKK, FSC). 1 sy. Byakjela, By, O. 28.5-15.6 (HMH, ONO, ETH, KAS m.fl.). 2 sy. Litjvatnet, A. 31.5-1.6 (ETH). 1 ind. Litjvatnet, A. 3.6 (ESP, SPR). 1 sy. sumpen v/ Høgset, Kvisten, F. 5.-7.6 (MMY, KAS). 2 sy. Smågevatnet, Hitra 5.6 (MMY, KAS). 2 sy. Stølan, Nord-Frøya, F. 7.6 (MMY, KAS). 1 sy. Haugen, F. 7.6 (MMY, KAS). 1 sy. Nabeita, F. 8.6 (MMY, ESÆ, ETH). 1 sy. Fillingsnes, F. 9.6 (MMY, ESÆ, ETH). 1 sy. Rotvollbukta, T. 10.-20.6 (SFB). 2 sy. Hundnes, Rovatnet, Hemne 15.6 (KAS). 2 sy. Lenes, Rovatnet, Hemne 15.6 (KAS). 2 sy. Nesvatnet, Hemne 15.6 (KAS). 2 sy. Laugen, Skaun 19.6-9.7 (ESP). 1 sy. Svampan, M. 20.6-5.7 (ESP). 1 sy. Vikstraum, Hitra 20.6 (MMY, KAS). 1 sy. Selnes, Åfjord 24.7 (Oddmund Kleven). 1 ad. rm. Stavsengan 26.7 (KAS, ETH, BES, BAA). 2 ind. rm. Stavsengan 21.8 (ESÆ, ETH, SPR).

Myrsanger *Acrocephalus palustris* <0,12>

Alle funn: 1 sy. Reitgjerdet, T. 17.-27.6 (ØÅL, THA, MVA). 1 sy. Melby, Skaun 19.6 (ESP, KAS, ETH, BAA).

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* NSKF

To funn av både myrsanger og busksanger i fylket i 2002 er bra så langt nord, og reflekterer det gode nattsangeråret vi hadde på våre breddegrader dette året. **Alle funn:** 1 sy. Trettøya, O. 18.-24.6* (ONO, MKL, HMH m.fl.). 1 sy. Krokstad, Skaun 19.-25.6 (KAS, HMH, ONO, ØRE) (Bunes & Solbakken 2004).

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* NSKF

Ny art for fylket. **Alle funn:** 1 ind. rm. Nes 9.9* (HER m.fl.) (Mjølness m.fl. 2005). Denne ungfuglen er den andre sikre ungfuglen av

Sør-Trøndelags første trostesanger (øverst) ble ringmerket på Nes 9. september 2002, samtidig som en av høstens 19 hauksangere (nederst) på samme lokalitet. Foto: Morten Venås.

Hauksanger Titran september 2002.
Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Hauksanger Titran 22. september 2002.
Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

arten i Norge. Funnet utgjør også det nordligste og seneste av trostesanger i Norge noensinne. Det er nå godkjent ti individer i Norge av arten fra rekordåret 2002, og totalt er 64 individer påtruffet i landet (Mjølssnes m. fl. 2006).

Gulsanger *Hippolais icterina*

Tidlig vårfunn: 1 sy. Lauglolia, T. 5.5 (HHV, ONO, Jon Aasen).

Munk *Sylvia atricapilla*

Vinterfunn: 1 F Naustanberga, Malvik 1.1 (SFB). 1 F Hellandsjøen, Hemne 19.1 (AKA).

Hauksanger *Sylvia nisoria* <0,43>

Med hele 31 individer er årets forekomst uten sidestykke i fylket. Forekomsten av hauksanger i Norge i rekordåret 2002 er oppsummert av Solbakken (2003). **Alle funn:** 1 1K rm. Nes 15.8 (HER m.fl.). 1 1K rm. Nes 16.8 (HER, KKO). 1 1K rm. Nes 18.8 (HER). 1 1K rm. Nes 19.8 (HER). 2 1K rm. Nes 21.8 (HER). 1 1K rm. Nes 22.8 (HER). 1 1K rm. Nes 24.8 (HER). 1 1K rm. Nes 25.8* (HER, KAS, BES, ETH, MMY, MVA, BAA). 1 1K rm. Nes 26.8 (HER). 2 1K rm. Nes 4.9 (HER). 4 1K rm. Nes 5.9 (HER). 2 1K rm. Titran 6.-7.9 (bare ett ind. 7.9) (MMY, KAS, ESÆ). 3 1K rm. Nes 9.9* (HER). 1 1K Valøya, Gjøsing, 12.-15.9 (DOB). 1 1K rm. Titran 14.-22.9* (MMY, ETH). 1 1K rm. Titran 20.-21.9* (KAS, BES, MMY, ESÆ). 1 1K rm. Titran 20.-22.9* (MMY, ESÆ). 1 1K rm. Titran 21.9-7.10* (MMY, ETH m.fl.). 1 1K rm. Titran 21.9* (KAS). 1 1K rm. Kjervågsund 22.9* (ESÆ, MMY, KAS, BES). 1 1K rm. Kjervågsund 25.-29.9* (MMY, KAS). 1 1K rm. Titran 25.9-7.10* (KAS, MMY). 1 1K rm. Titran 7.10-3.11* (KAS, MMY, ESÆ m.fl.).

Sør-Trøndelags første brunsanger Titran 27. oktober.
Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Møller *Sylvia curruca*

Alle funn: 1 sy. Haltdalen, Holtålen 11.5 (DOB). 1 ind. Sauøya, F. 12.5 (ESÆ). 1 sy. Titran 18.5 (MVE, MMY). 1 sy. Ø. Hundsåvatn, Søvasskjølen, O. 26.5 (HMH). 1 sy. Skovgård, T. 26.5 (BGS). 1 sy. Ås, Tydal 29.5 (TRE). 1 sy. Brennav, Klæbu 3.6 (MVA). 1 sy. Naustanberga, Malvik 3.6 (SFB). 1 sy. v/Femunden, Røros 3.6 (BGS, GRU). 1 sy. Lakskløholmen, Grande, Ø. 5.-9.6 (HER). 1 sy. Jæresætra, Åmotsdalen, Oppdal 11.6 (MMY). 2 sy. Olsbu-Stølen, Åmotsdalen, Oppdal 14.6 (MMY). 1 sy. Skogly pensjonat, Nesset, F. 21.6 (MMY, KAS). 1 ad. m/ 3 juv. Tarva 2.-10.8 (MVE). 1 ind. Gimse, M. 15.8 (ESP). 2 ind. rm. Titran 4.-10.10 (KAS, BES, ETH, TSØ, ASØ m.fl.). **Funn fra tidligere år:** 1 sy. Hangerslettmyra, T. 30.5.2001 (KAS).

Tornsanger *Sylvia communis*

Tidlig vårtrekk: 1 ind. Naustanberga, Malvik 11.5 (SFB). 1 ind. Sauøya, F. 11.5 (ESÆ).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* <0,16>

Alle funn: 1 ind. rm. Nes 20.-21.9* (MVE, HER). 1 ind. rm. Nes 21.9 (MVE, HER). 1 ind. rm. Kattkaukarhagen, Titran 5.-9.10* (TAO, HHV, KAS, BES, ETH, TSØ, ASØ). 1 ind. Lundskogen, Titran 5.10 (KAS, TAO, BES m.fl.).

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* NSKF

Ny art for fylket. **Alle funn:** 1 ind. rm. Titran 27.10-2.11* (TBE, KAS, ETH, BES, MMY m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Gulbrynsanger Titran 5. oktober 2002.
Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Gullbrynsanger fanget på Nes 20. september 2002.
Foto: Morten Venås.

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

Sønnvind i mai ga ikke bare det beste nattsangeråret i manns minne, det ga også et år godt over gjennomsnittet for bøksanger. **Alle funn:** 1 sy. Granøien, Midtre Gauldal 20.5 (GBA, KWO). 3 M og 2 F hekket Dulu, Meldal 22.-27.5 (ONO). 1 sy. Devlebukta, T. 22.5-8.6 (TBE, BGS, THA, TSØ m.fl.). 1 sy. Rotvoll, T. 6.-13.6 (SFB). 1 sy. Leinslia, Rissa 10.6 (GBA). 1 sy. Slette-Tjellan, Åmotsdalen, Oppdal 12.6 (MMY). 1 sy. «Furumoen», Åmotsdalen, Oppdal 14.6 (MMY, GRU). 1 sy. Ausa, Selbu 16.6 (TMØ). 1 ind. Orkanger, O. 18.8 (AIO). 1 ind. Gjæsingen 12.-15.9 (DOB, TBO). 2 ind. rm. Titran 14.-15.9 (ETH, MMY). 1 juv. rm. Titran 21.9 (ESÆ, KAS, MMY, BES, ETH, BAA). 1 ind. rm. Titran 25.-30.9 (KAS, MMY, ETH, TRØ, BES).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Første vårfunn: 1 sy. Nedre Leirfoss 7.4 (MVA). **Siste høstfunn:** 1 ind. Festningen, T. 14.-23.11 (ESP, AWI). **Underarten tristis:** 1 ind. av underarten *tristis* rm. Titran 27.10 (KAS, TBE, BES, ETH, MMY). Funnet er godkjent av NSKF (Mjølshes m.fl. 2005).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Første vårfunn: 1 sy. Fikkjen, Selbu 5.5 (GBA). 3 sy. Malvik til Trondheim 6.5 (SFB).

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Første vårfunn: 1 ind. Sauøya, F. 12.5 (ESÆ). 1 ind. Stavsengan 14.5 (MMY).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Usedvanlig få funn er innrapportert fra 2002. **Innkomne funn:** 1 sy. Rønningen naturreservat, O. 6.4 (KAS, BES, ETH). 2 ind. Nedre Leirfoss 7.4 (MVA). 1 ind. Valdøyen, M. 8.5 (GBA). 1 ind. Slette-Tjellan, Åmotsdalen, Oppdal 12.6 (MMY). 8 ind. Odda, Litlvatnet, T. 5.10 (GBA).

Lappmeis *Parus cinctus*

Arten har gått sterkt tilbake i hekkeområdene i fylket. **Alle funn:** 2 ind. rm. vest for Sæter, Hådal, Røros 24.3 (KAS, BES). 4 ind. Langtjønn, Røros 24.3 (KAS, BES). 1 ind. vest for Sæter, Hådal, Røros 27.3 (KAS, BES, ETH). 1 sy. Storkvika, Feragen, Røros 28.3 (KAS, BES).

Spettmeis *Sitta europaea*

Arten er vanlig i kystkommunene Hemne og Snillfjord, samt på Byneset i Trondheim. **Nevneverdige funn:** 1 ind. Naustanberga, Malvik 11.1 (SFB). 1 sy. Sæter, Hådal, Røros 24. og 26.3 (KAS, BES, ETH). 1 ind. Naustanberga, Malvik 24.3 (SFB). 1 sy. Smidalen, A. 26.3 (TMO). 1 par Nordåsen, A. 20.4 (TMO). 1 ad. og 2 juv. Gimse, M. 18.7 (ESP). 1 ind. Ringve, T. 4.9 (SFB). 2 ind. Rotvoll, T. 25.9 (SFB). 1 ind. Charlottenlund, T. 3.10 (SFB). 1 ind. Rotvollbukta, T. 4.10 (SFB). 1 ind. Naustanberga, Malvik 3.11 (SFB). 1 ind. Festningen, T. 21.11 (ESP).

To bøksangere fanget samtidig på Titran 15. september 2002. Foto: Edvin Thesen.

Tornske *Lanius collurio*

Alle funn: 1 ad. M Hoøya 9.6 (MVE, BFU, GDY, HER). 1 juv. Heia, Titran 11.8* (KAS, ESÆ).

Varsler *Lanius excubitor*

Alle funn: 1 ind. Lundamo, M. 3.1 (GBA). 1 ind. Eidstu, Klæbu 14.1 (OAF). 1 ind. Kottengen, B. 18.1 (GDY). 1 ind. Nidelva v/Tilfredshet, T. 27.1 (MVE). 1 ind. Kvithyll, Rissa 3.2 (MVE). 1 ind. Fevåg, Rissa 27.2 (medd. OFR). 1 ind. Røstadhaugen, Ø. 28.2 (HÅS). 1 ind. Rønningen, T. 15.3 (THA). 1 ind. Brekkvatnet, B. 5.4 (GDY). 1 ind. Modal, Rissa 16.4 (Roger Dahl). 1 ad. Vardeheia, Hitra 8.7 (KAS). 1 ind. Burusjøen, Midtre Gauldal 6.9 (OAF). 1 ind. Tillermarka, T. 11.-14.9 (TKR, EKK, FSC). 1 ind. Anfinnfellet, Midtre Gauldal 21.9 (OAF). 1 ind. Litlsjøen, Nekkjadalen, Midtre Gauldal 1.10 (OAF). 1 ind. Gjæsingen 6.10 (TBO). 1 ind. Engdal, F. 12.10 (AWI). 1 ind. Gaulosen, T. 14.10 (ESÆ). 1 ind. Dalsvik, F. 20.10 (MMY, ESÆ). 1 ind. Brekkvatnet, B. 25.10 (GDY, HER). 1 ind. Eidsvatnet 25.10 (GDY, HER). 1 ind. Tillermarka, T. 2.11 (TKR, EKK, FSC). 1 ad. Litjvatnet, A. 7.11 (MVE). 1 ind. v/Skovgård, T. 10.12 (BGS). 1 ad. Sjetnemarka, T. 12.12 (SPR). 1 ind. Stavsengan 15.12 (KAS, ETH). 1 ind. Naustanberga, Malvik 21.12 (SFB). 1 ind. Kuøra, M. 22.12 (DOB). 1 ind. Grande 29.12 (ESÆ, FFA, THA, TGI). **Funn fra tidligere år:** 2 reir Hollelva, Hemne sommeren 2001 (Jan Ove Bratset og Arild Haugen).

Rødhodevarsler *Lanius senator* NSKF

Ny art for fylket. **Alle funn:** 1 1K rm. Titran 9.-15.10* (ESÆ, MMY, KAS, ETH m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Sør-Trøndelags første rødhodevarsler var en ungfugl som ble fanget på Titran 9. oktober 2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Lavskrike *Perisoreus infaustus*

Uvanlig lokalitet: 2 ind. Mjønes, Snillfjord medio september 2002 (medd. OFR). Arten er svært sjelden i kystnære strøk i Norge, jf. Gjershaug m. fl. (1994).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

Alle funn antas å dreie seg om den sibirske underarten *macrorhynchos*. Fuglene har etablert en livskraftig bestand i Trondheim og nabokommunene. Forekomsten av sibirnøttekråke i Trondheim er såpass unik i Norge at vi lister opp alle innrapporterte funn. **Funn fra Trondheim:** 1 ind. Estenstadmarka, T. 2.5 (IHA). 1 ad. og 1 juv. Tilfredshet, T. 8.7 (MVE). 1 ind. Åsveien skole, T. 10.7 (ESÆ). 1 ind. Nidarø 15.7 (BES). 1 ind. Gløshaugen, T. 19.7 (BGS). 2 ind. Nidarø 19.7 (KAS, BES). 1 ind. Baklidammen, T. 23.7 (EHU). 1 ind. Nidarø 26.7 (KAS). 1 ind. Sverresborg, T. 27.7 (KAS). 1 ind. Trondheim sentrum, T. 1.8 (KAS). 1 ind. Singsaker, T. 2.8 (MMY). 5 ind. Sverresborg, T. 4.8 (KAS, GAS). 6 ind. Sverresborg, T. 5.8 (KAS, BES). 32 ind. Sverresborg, T. 6.8 (KAS, ETH, BES, BAA). 1 ind. Dalheimslyngen, Jakobsli, T. 7.-14.8 (MMY, IMY). 1 ind. Nidarø 8.8 (KAS). 1 ind. Stavsengan 12.8 (JEL). 5 ind. Sverresborg, T. 12.8 (KAS, BES). 1 ind. Tunga, T. 12.8 (ØÅL). 8 ind. Sverresborg, T. 13.8 (KAS, BES). 1 ind. Sæterbakken, T. 15.8 (Hallvard Holtung). 1 ind. Jakobsli, T. 16.8 (Hallvard Holtung). 3 ind. Festningsparken, T. 18.8 (KAS, BES, ETH, BAA). 1 ind. Moholt kirkegård, T. 18.8 (KAS, BES, ETH, BAA). 3 ind. Sverresborg, T. 18.8 (SFB). 1 ind. Tilfredshet, T. 18.8 (KAS, BES, ETH, BAA). 11 ind. Baklidammen, T. 19.8 (SPR, HHV). 1 ind. Heimdal, T. 19.8 (ESÆ). 1 ind. Gløshaugen, T. 20.8 (BGS). 1 ind. Rotvoll, T. 20.8 (BGS). 2 ind. Singsaker, T. 21.8 (KAS). 1 ind. Tiller, T. 21.8 (KAS). 2 ind. Stavsengan 23.8 (ESÆ). 1 ind. Heimdal, T. 25.8 (KAS). 1 ind. Voll gård, T. 28.8 (BGS). 4 ind. Leangen, T. 31.8 (TKR, EKK). 1 ind. Sæterbakken, T. 1.-3.9 (Hallvard Holtung). 2 ind. Gaulosen, T. 7.9 (MVA). 1 ind. Øysand 13.9 (ESP). 2 ind. Gaulosen, T. 17.9 (ESÆ). 1 ind. Kolstad, T. 24.10 (KAS). 1 ind. Tomset, T. 24.10 (PWB). 2 ind. Tillermarka, T. 2.11 (TKR, EKK). 1 ind. Lerkendal, T. 4.11 (KAS, BES). 2 ind. Tilfredshet, T. 4.11 (MVE). **Funn fra andre kommuner:** 1 ind. Orkanger, O. 18.4 (IHA, THA). 3 ind. Ilhaugen, Skaun 8.7 (TGI). 1 ind. Follo camping, O. 11.7 (MVA). 2 ind. Orkdal vg. skole, O. 11.7 (ØAA, RAA). 1 ind. Follo camping, O. 14.7 (MVA). 5 ind. Rømmesbakkan, Orkanger, O. 20.7 (MMA). 4 ind. derav 1 juv. ble matet Orkdal Mølne, O. 26.7 (HMH). 1 ind. Gjølneslien, Fannrem, O. 28.7 (HMH). 4 ind. Mølne, Fannrem, O. 28.7 (HMH). 1 ind. Hovsbakkan, O. 28.7 (HMH). 2 ind. Bårdshaug, O. 31.7 (MMA). 1 ind. Gjølnesøren 3.8 (KAS, ETH, MVA, TVA). 1 ind. Naustanberga, Malvik 31.8 (SFB). 1 ind. Malvik kirke, Malvik 8.9 (SFB). 1 ind. Elveng, B. 14.10 (SPR, HHV).

Kaie *Corvus monedula*

Nevneverdige funn: 13 ind. Vessøra, Hemne 22.-23.2 (ELE). 28 ind. Røros sentrum, Røros 29.3 (KAS, BES). 36 ind. Ler, M. 31.3 (KAS, BES). 450 ind. Naustanberga, Malvik 4.4 (SFB). 7 ind. Øverbygda, Selbu 27.10 (TRE). 450 ind. Naustanberga, Malvik 11.11 (SFB). 177 ind. Buvika 16.11 (DOB).

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Funn utenfor Trondheim: 1 ind. Viggja, Skaun 2.2 (HMH). 1 ind. Gjølnesøren 6.4 (HMH). 1 ind. Slindan, Selbu 5.5 (GBA). 1 juv. Øysand 2.9 (ESP). 15 ind. Gjølnes, O. 10.10 (MMA). 2 ind. Vigorbrua, Gjølnes, O. 15.10 (HMH). 1 ind. Innstrandfjæra, Ø. 18.12 (HER). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Øysand 19.4.2001 (ESP). 1 juv. Klubben, F. nov.-des. 2001 (Roger Lyngvær).

Stær *Sturnus vulgaris*

Vinterfunn: 200 ind. Grande 20.1 (MVA, ESÆ). 7 ind. Fevåg, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 20 ind. Hasselvika, Rissa 27.1 (TKR, GRU, EKK, FSC). 10 ind. Fjellværøya, Hitra 9.2 (TKR, EKK). 2 ind. Fevågbukta, Rissa 27.2 (GBA). **Vårfunn innland:** 5 ind. Røros sentrum, Røros 29.3 (KAS, BES). **Store antall høsttrekk:** 3000 ind. Gjølnesøren 5.8 (HMH). 7000 ind. Litvatnet, A. 4.10 (GBA). 2500 ind. Gaulosen, T. 7.9 (MVA).

Rosenstær *Sturnus roseus* NSKF

Alle funn: 1 ad. Titran ca. 30.8-1.9* (Eva Nordskog). 1 juv. Titran 5.-7.9* (KAS m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Ung rosenstær Titran 5. september 2002.

Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Pilfink *Passer montanus*

Alle funn: 2 ind. Ranheimsfjæra 24.3 (BGS). 3 ind. Ålen, Holtålen 30.3 (TKR, EKK). 4 ind. Grilstadfjæra 21.4 (BGS). 3 ad. Midtsanden, Malvik 26.4 (MVE). 1 par hekket Naustanberga, Malvik sommeren 2002 (SFB). 2 ind. Reitgjerdet, T. 10.6 (ESP). 1 ind. Bårdshaug, O. 31.7 (MMA). 4 ind. Grilstadfjæra 15.9 (BGS). Opptil 4 ind. på føring Nergjerdet 19, Gjølnes, O. 1.10-31.12 (MMA). 12 ind. Øysand 30.10 (ESP). 2 ind. Naustanberga, Malvik 3.11 (SFB). 1 ind. på føring Øya, T. 6.11 (TKO). 14 ind. Gaulosen, T. 7.11 (ESÆ). 5 ind. Gaulosen, T. 14.11 (ESÆ). 3 ind. Naustanberga, Malvik 8.-15.12 (SFB). 1 ind. Naustanberga, Malvik 21.12 (SFB). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Sistranda, F. vinteren 2001/2002 (Björg Støen).

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x pilfink *P. montanus* NSKF

1 M Nidarø 6.4 (TRE) (Mjølnes m.fl. 2006) og 1.5 (ØÅL) (Bunes & Solbakken 2004). De to observasjonene dreier seg om samme fugl.

Bokfink *Fringilla coelebs*

Sene høst- og vinterfunn: 2 ind. på føring Tiller, T. 20.1 (TKR, EKK, FSC). 1 ind. Odda, Litvatnet, T. 4.2 (GBA). 1 M Naustanberga, Malvik 26.11 (SFB). 3 M Naustanberga, Malvik 21.-22.12 (SFB). 1 M på føring Rømmesbakkan, Orkanger, O. 22.-24.12 (MMA). 6 M og 1 F Naustanberga, Malvik 25.12 (SFB). 2-4 ind. Naustanberga, Malvik 28.-31.12 (SFB). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Gimse, M. 4.2.2001 (ESP). 1 F Gimse, M. 12.2.2001 (ESP).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Store antall: 3000 ind. Klett, T. 13.9 (ESP). 3000 ind. Klett, T. 25.9 (ESP). **Vinterfunn:** 1 M Naustanberga, Malvik 21.12 (SFB). 1 F Naustanberga, Malvik 25.12 (SFB). 1 F på føring Nergjerdet 19, Gjølnes, O. 30.12 (MMA).

Grønnfink *Carduelis chloris*

Tidlig hekking: 1 kull Odda, Litvatnet, T. 21.4 (GBA).

Stillits *Carduelis carduelis*

Alle funn: 5 ind. Bråleiret, T. 13.1 (DOB). 1 ind. Bruholmen, Ø. 17.1 (MVE). 3 ind. Flatåsen, T. 18.6 (ETH, BAA). 2 ind. Brennav, Klæbu 9.8 (MVA, TVA). 6 ind. Tillermarka, T. 23.8 (TKR, EKK, FSC). 1 ind. Titran 13.-15.10 (KAS, ETH). 1 ind. Titran 3.11 (MMY, ESÆ m.fl.).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Arten hekker trolig fåtallig flere steder i fylket. Alle funn er av interesse. **Alle funn:** 3 ind. Grandefjæra 6.4 (AWI). 1 ind. Gaulosen, M. 25.4 (THA). 1 M Øysand 18.5 (HHV). 1 ind. Grilstad 19.5 (TON). 1 par Markanes, Åfjord 22.5 (IHA). 1 par Tillermarka v/ Rikets Sal, T. 28.5-15.8 (TKR, EKK). 1 ind. Hoøya 3.6 (ESP, SPR). 1 M Hoøya 9.6 (MVE, BFU, GDY, HER). 1 M Ulvøya, Hitra 29.6 (TKR, EKK). 10 ind. Grandefjæra nord 15.8 (ESÆ, THA).

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Vårtrekk: 2 ind. Haltdalen, Holtålen 19.4 (DOB). 25 ind. Grilstad-fjæra 21.4 (BGS).

Brunsisik *Carduelis cabaret*

Det er vanskelig å skille artene gråsisik *Carduelis flammea* og brunsisik sikkert i felt. Vi nevner hovedsakelig funn av ringmerkede individer.

Ringmerkede individer: 13 ind. rm. Stavsengan 20.7-27.8 (KAS, ETH, BAA, BES m.fl.). 67 ind. rm. Nes 15.8-16.11 (HER). 14 ind. rm. Titran 23.9-3.11 (TOS). **Funn fra tidligere år:** 37 ind. rm. Nes 10.7-13.10.2001 (HER).

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Alle funn: 2 ind. på føring Brennav, Klæbu 1.1 (MVA, AIA). 1 ind. på føring Nordbakken, Huseby, T. 2.1 (ETH). 1 ind. på føring Brennav, Ø. 20.1 (MVA). 1 ind. Tiller, T. 26.1 (TKR, EKK, FSC). 1 ind. på føring Haltdalen, Holtålen 30.3-7.4 (DOB). 9 ind. rm. Nes 10.10-7.11 (HER). 1 ind. rm. Titran 2.11 (ESÆ m.fl.). 1 ind. rm. Titran 3.11 (ESÆ m.fl.). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Gimse, M. 24.2.2001 (ESP). 1 ind. Gimse, M. 5.3.2001 (ESP). 44 ind. rm. Nes 29.8-21.10.2001 (HER). 1 ind. Øysand 28.9.2001 (ESP). 1 ind. Øysand 3.10.2001 (ESP).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Alle funn: 2 M og 2 F Haltdalen, Holtålen 28.7 (DOB). 3 M 2 F Tarva 9.-11.8 (MVE, GDY, HER, KKO). 2 FF Sula 10.8 (KHE). 5 ind. Sverresborg, T. 13.8 (KAS, BES). 10 ind. Odda, Litlvatnet, T. 14.8 (GBA). 2 M og 3 ind. Ånegga, Rennebu 18.8 (ESÆ). 1 M Baklidammen, T. 19.8 (SPR, HHV). 3 F Kleppeshølen, Ler, M. 27.8 (MVE). 3 ind. Stavsengan 27.8 (ETH, BES). 3 ind. Ausa, Selbu 28.8 (GBA). 3 ind. Midteggan, T. 2.9 (ETH). 1 M Byåsen, T. 7.9 (FFA). 1 FF Strindheim, T. 11.9 (TGI). 9 ind. Saupstadbrinken, Kolstad, T. 26.9 (ETH). 1 ind. Gløshaugen, T. 10.10 (CKA). 2 ind. Berg skole, Tyholt, T. 11.10 (AWI). 2 ind. Nordmyra, Heimdal, T. 19.10 (THA). 1 M og 4 F Haltdalen, Holtålen 2.11 (DOB). 5 ind. Singsaker, T. 2.11 (ØAL). 1 ind. Langvatnet, Sæterdalen, Meldal 3.11 (ONO, SON). 2 ind. Singsaker, T. 3.11 (CKA). 2 M og 1 F Gløshaugen, T. 4.11 (BGS). 2 ind. Titran 4.11 (MMY). 1 M og 1 F Festningen, T. 7.-8.11 (SPR, CKA). 1 ind. Gløshaugen, T. 7.11 (BGS). 1 M og 2 F Festningen, T. 11.11 (ESP, BGS). 1 ind. Langvatnet/Fossætra, Meldal 16.11 (SON). 7 ind. Singsaker, T. 16.11 (THA). 1 ind. Festningen, T. 17.11 (EKK, TKR). 1 M Gimse, M. 17.11 (ESP). 1 ind. Ås, Tydal 20.11 (TRE). 1 FF Brennåsfossen, Ås, Tydal 23.11 (TRE). 1 M og 1 FF Ås, Tydal 24.11 (TRE). 1 M Festningen, T. 28.11 (ESP). 1 ind. Smistad, T. 6.12 (THA). 1 ind. Aune, Tydal 11.12 (TRE). 2 ind. Brøttemsåsen, Klæbu 14.12 (MVA, ETH). 2 FF Knutshaug, Dolmøya, F. 18.12 (Rune Haugen).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Alle funn: 1 ad. M Tilfredshet, T. 6.6* (MVE). 1 FF Gjæsingan 12.9 (DOB). 1 juv. rm. Titran 20.-25.9* (KAS, BES, MMY, ESÆ).

Ung rosenfink Titran 20. september 2002.

Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Konglebit *Pinicola enucleator*

Alle funn: 1 FF Haltdalen, Holtålen 19.-20.10 (DOB). 6 ind. Saksvikvollen, T. 27.10 (Bjørn Rangbru). 1 ind. Langvasskjølen/Fossætra, Meldal 30.10 (ONO). 2 ind. Haltdalen, Holtålen 2.11 (DOB). 2 FF Haltdalen, Holtålen 3.11 (DOB). 2 FF Resdalen, Meldal 4.11 (ONO). 4 ind. Græslø, Tydal 15.11 (TRE). 3 ind. Brennåsfossen, Ås, Tydal 23.11 (TRE). 15 ind. Estenstadmarka, T. 24.11 (IMY). 4 ind. Jøsåsen, Malvik 6.12 (TON). 10 ind. Tårnes, Åfjord 10.12 (ESÆ, THA). 2 M og 4 FF Estenstadmarka, T. 22.12 (IMY). 9 ind. Estenstadmarka, T. 24.12 (RJA). **Funn fra tidligere år:** 1 M og 1 F Gjelet, Hemne 1.1.2001 (Johan Arnt Lian).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*

Alle funn: Opptil 11 ind. Odda, Litlvatnet, T. 1.1-5.2 (GBA). 18 ind. Meldal, Meldal 1.1 (ONO). 1 ind. Ålen, Holtålen 20.12.2001-2.1.2002 (Jon Østeng Hov). 1 ind. Skaun, Skaun 3.1 (Leif Grevstad medd. GBA). Opptil 25 ind. Løkken, Meldal 20.-26.1 (Odd Joar Åsløkk). Opptil 9 ind. Berkåk, Rennebu 21.1-ca. 1.3 (medd. OFR). 1 ind. Midtskogen, Løkken, Meldal 25.1 (Morten Ree). 2 ind. By, Skaun 31.1-6.2 (Anders By). 10 ind. på føring Kystad, T. 11.2 (medd. OFR). Opptil 2 ind. Odda, Litlvatnet, T. 23.2-9.3 (GBA). 5 ind. Resdalen, Meldal 6.3 (ONO, Jørgen Grefstad). 4 ind. Nedre Leirfoss 3.4 (TKR, EKK, FSC). 4 ind. Bellingmo, M. 5.-27.4 (Helge Søberg). 1 ind. Løfshuslia, Meldal 10.4 (ONO). 1 M Odda, Litlvatnet, T. 14.4 og 6.5 (GBA). 2 ind. Gimse, M. 17.4 og 1.5 (ESP). 1 par Øvre Leirfoss, T. 30.4 (ESÆ). 1 ind. Follo, O. 10.5 (Dagrun Lund). 2 ad. Tilfredshet, T. 15.5 (MVE). 1 ind. Apoteket naturreservat, T. 23.5 (KAS, BES). 1 ind. Kattem, T. 26.5 (TON). 1 ind. Tempe, T. 27.5 (TON). 1 ind. Vevik, Byneset, T. 31.5 (ELD). 1 ind. Ilhaugen, Buvika, Skaun 31.5 (TGI). 1 ind. Øvre Leirfoss, T. 12.7 (KAS). 1 ind. Gaulosen, M. 24.8 (THA). Opptil 2 ind. Odda, Litlvatnet, T. 4.11-30.12 (GBA). **Funn fra tidligere år:** 5 ind. Gimse, M. 23.3.2001 (ESP). 1 ind. Gimse skole, M. 18.-19.4.2001 (ESP). 1 ind. Rimol, M. 18.6.2001 (ESP). 2 ind. Gravråk, M. 22.8.2001 (ESP). 1 ind. Krokstadøra 20.12.2001 (Arild Monsen).

Hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis* NSKF

Ny art for fylket og landet. 1 sy. Follo camping, O. 25.6-19.7* (Jens Peder Hounisen m.fl.) (Bunes & Solbakken 2004).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

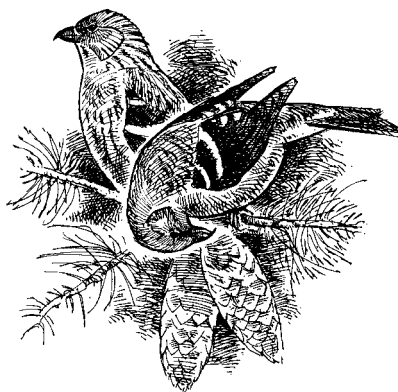
Vårtrekk: 5 ind. Gaulosen, M. 3.3 (TKR). 8 ind. Gaulosen, M. 11.3 (HHV). 200 ind. Grande 24.3 (ESÆ). 1 ind. Resdalen, Meldal 30.3 (HMH, Kari Wormdal). 32 ind. Grande 1.4 (KAS, BES, ETH, BAA). 41 ind. Haltdalen, Holtålen 13.4 (DOB). **Vinterfunn:** 100 ind. Grande 29.12 (ESÆ, THA, TGI, FFA).

Svarthodespurv/brunhodespurv *Emberiza melanocephala/bruniceps* NSKF

Funn fra tidligere år: 1 FF Sula 21.9.1997* (GRU) (Mjølssnes m.fl. 2006).

Sivspurv *Emberiza schoeniclus*

Tidlige vårfunn: 1 sy. Laugen, Skaun 12.4 (KAS). 1 sy. Låen 19.4 (GBA). 1 sy. Grilstadfjæra 21.4 (BGS). 3 M Gaulosen, T. 25.4 (ESÆ). **Sent høstfunn:** 2 ind. Nordmyra, Heimdal, T. 20.10 (THA).

Observatører

AFO	Arne Follestad	GDY	Gunnar Dybvik	OFR	Otto Frengen
AIA	Aslaug I. Aftret	GME	Geir Melum	ONO	Ola Nordsteien
AIO	Atle Ivar Olsen	GRU	Geir Rudolfsen	PIV	Per Inge Værnesbranden
AKA	Atle Karlstrøm	HER	Hans Einar Ring	PWB	Per Willy Bøe
ASØ	Anders Sørhuus	HHV	Håvar Hveding	REI	Roy Eide
ATE	Aage Tørris Ekker	HJE	Henrik Jensen	RJA	Runar Jacobsson
AWI	Andreas Winnem	HMH	Hans M. Høiby	RWI	Roger Wingan
BES	Beata E. Solbakken	HÅS	Håkon Sørheim	RAA	Roald Aas
BFU	Bjørn Fuldseth	IHA	Inge Hafstad	SFB	Stephen F. Barstow
BGS	Bård Gunnar Stokke	IJØ	Ingar Jostein Øien	SON	Sven Olav Nordsteien
BNY	Bård Nyberg	IMY	Ivar Myklebust	SPR	Ståle Prestøy
BAA	Beate Aas	JEL	Jan Egil Larsen	TAO	Tor Audun Olsen
CKA	Christer Kamsvåg	JSA	Jostein Sandvik	TBE	Torborg Berge
DBS	Dagrun Beate Skardsvåg	KAH	Knut Andre B. Hellum	TBO	Tor Bollingmo
DOB	Dag O. Bollingmo	KAS	Kjetil Aadne Solbakken	TGI	Terje Gimnes
EHE	Eivind Hellandsjø	KHE	Knut Hellandsjø	THA	Trond Haugskott
EHU	Einar Hugnes	KIJ	Karl Inge Jensen	TKO	Terje Kolaas
EKK	Emil K. Krokan	KKO	Kjell Koteng	TKR	Torgeir Krokan
ELD	Espen Lie Dahl	KMO	Karen M. Okstad	TMO	Torstein Mostad
ELE	Einar Lernes	KWO	Kjell Woldvik	TMØ	Torgeir Møst
EMO	Erlend Moen	KÅS	Knut Åge Storstad	TON	Terje O. Nordvik
ESP	Eirik Spets	LLA	Leif Langmo	TOS	Titran Ornitologiske Stasjon
ESÆ	Einar Sæter	LNO	Lorenz Noteng	TRE	Tore Reinsborg
ETH	Edvin Thesen	MKL	Magnar Klingan	TRØ	Tom Roger Østerås
ETO	Erik Torp	MMA	Morten Martinsen	TSØ	Trond Sørhuus
FFA	Frode Falkenberg	MMY	Magne Myklebust	TTH	Thorleif Thorsen
FSC	Fredrik Schevig	MVA	Morten Vang	TVA	Tore Vang
GAS	Gunnar Aa. Solbakken	MVE	Morten Venås	ØRE	Øystein Ree
GBA	Georg Bangjord	OAF	Ole Andreas Forseth	ØÅL	Øystein Ålbu
				ØAA	Øyvind Aas

Litteratur

- Bunes, V. & Solbakken, K.Aa. 2004. Sjeldne fugler i Norge i 2002. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 27: 4-47.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 551 s.
- Mjølunes, K.R., Bunes, V. & Solbakken, K.Aa. 2005. Sjeldne fugler i Norge i 2003. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 28: 4-50.
- Mjølunes, K.R., Bunes, V. Olsen, T.A. & Solbakken, K.Aa. 2006. Sjeldne fugler i Norge i 2004. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 28: 68-109.
- Solbakken, K.Aa. 2003. Hauksangere i hopetall i Norge høsten 2002. *Vår Fuglefauna* 26: 61-63.
- Solbakken, K.Aa., Gullberg, A. & Mjøs, A.T. 2003. Sjeldne fugler i Norge i 2001. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 26: 4-47.
- Solbakken, K.Aa., Myklebust, M., Sæter, E. & Venås, M. 2005. Fugler i Sør-Trøndelag 2001. Meddelelse nr. 26 fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomité for fugl (LRSK) i Sør-Trøndelag. *Trøndersk Natur* 33 (2): 15-33.

Henvendelser til LRSK/ST:

LRSK/Sør-Trøndelag, c/o Kjetil. Aa. Solbakken, Saupstadringen 67A, 7078 Saupstad.

E-post: kjetaso@online.no

Hilsen fra utflytta "reservetrønder" II

Jakten på edle bloddråper i de kanadiske skoger

Tekst og foto: Frode Jacobsen

Sommeren 2005 hadde jeg gleden av å stifte nært bekjentskap med mange av de mest ettertraktede "yankee-ene" vi hver høst drømmer om å se langs norskekysten. Siden 2003 har jeg vært delaktig i et forskningsprosjekt på låvesvale i Ontario, Canada. Prosjektet inngikk i doktorgradsstudiene til en vaskeekte trønder, Stjørdølingen Oddmund Kleven, tidligere stipendiat hos min hovedfagsveileder professor Jan T. Lifeld. Professor Lifelds forskningsgruppe ved Naturhistorisk Museum i Oslo satser tungt på genetisk fugleforskning. I forbindelse med planleggingen av en tredje låvesvalesesong sommeren 2005 bestemte Lifeld seg for dette året også å samle inn DNA-prøver fra Nord-amerikanske fugler for bruk i deres genetiske analyser.

Jeg ble satt ansvarlig for dette prosjektet, på bakgrunn av min mangeårige erfaring med ringmerking og nyervervede kunnskap om nord-amerikansk fuglefauna. Det faktum at jeg planla å flytte til Kingston, Ontario på nyåret 2005, for å bo sammen med min forlovede, i ferd med å fullføre hennes doktorgrad ved Queen's University, var heller ingen ulempe. Utover våren ble alle de nødvendige vitenskapelige tillatelser innhentet fra kanadiske myndigheter, i samarbeid med vår

kollega ved Queen's University, professor Raleigh J. Robertson.

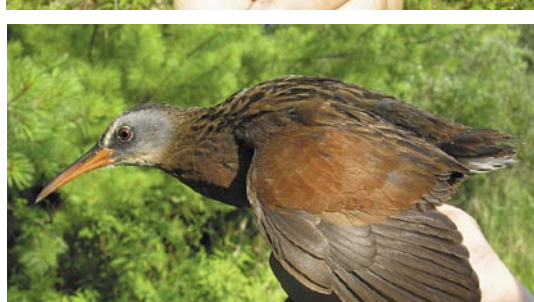
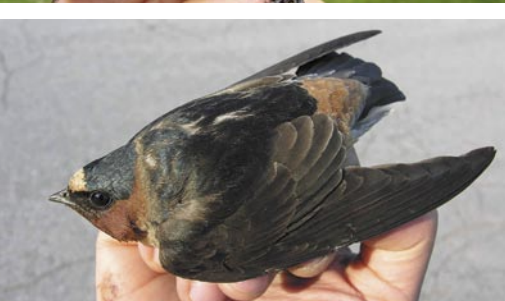
I motsetning til den ferdselsfriheten vi nyter (og til dels tar for gitt) hjemme i Norge, er offentlig ferdsel meget strengt regulert og begrenset her i Nord-amerika. Takket være rause donasjoner har Queen's University vært i stand til å kjøpe opp enorme og tildels urørte skog- og våtmarksområder nord for Kingston, for bruk til allsidig naturforskning. På denne eiendommen har de også etablert en moderne forskningsstasjon QUBS (Queen's University Biological Station), der et femtitalls forskere og studenter fra fjernt og nært bedriver feltarbeid hver sommer.

Neste side, øverst fra venstre:

*Amerikastillits, kalottparula, gulparula, asurparula, hemlokkparula, furuparula, rødstjertparula, grønnpa-
rula, rustspettmeis, ovnsparula, magnoliaparula, "lawrenceparula" indigospurv, bjørkeparula, hvitkronespurv, mursvale, østblåfugl, sumpspurv, bobolink, grynterikse(!), rødvingetrupial.*

"Lawrenceparula" er en hybrid mellom gull- og blåvingeparula, se TN1-2006 for en annen variant.

Øverst: Kanadasevjespett.

Hvitbrynsvarvspett.

Disse landområdene er et sant eldorado for fugleforskere og unikt i nord-amerikansk sammenheng. Etter et snarvisitt til Oslo og den amerikanske ambassaden for å ordne med immigrasjonsvisum til USA i slutten av april bar det til QUBS og en meget spennende feltsesong.

I drøye tre måneder vekslet jeg mellom låvesvaleforskning og ringmerking og blodprøvetaking av fugl. Svalessesongen var på sitt mest intense fra siste halvdel av mai til slutten av juni, og tok opp mesteparten av tiden min gjennom denne perioden. Nettfangsten ble derfor konsentrert til første del av vårtrekket i begynnelsen av mai, og slutten av hekkesesongen i juli/august. Vårt mål på 20 blod-/DNA-prøver fra hver art ble nådd for et dusin arter, og totalt ble 681 fugl ringmerket og 511 blodprøver tatt av 71 ulike arter. Høydepunktene i nettlommene var selvsagt de 18 parula-artene, belteisfugl, hvitbrynsvarvspett, rubinstrupekolibri, skogtroster, lundtrupialer, rødtanager og de råtøffe rosenbrysttykknebbene. Fingrene var nokså møre etter å ha håndtert et titalls tykknebb på én morgen! Jeg greide heller ikke motstå fristelsen da et kull villkalkuner løp over veien en tidlig morgen. Jeg hoppet ut av bilen og grep tak i en av kyllingene, men måtte umiddelbart søke tilflukt i bilen da hønemor kom baksende for å ta meg. De er noen faretruende store fugler! Den desidert tallrikaste spurvefuglen i de sør-kanadiske skoger er rødøyevireo, og jeg ringmerket hele 149 av dem. De viste seg imidlertid å være noen meget lite samarbeidsvillige og bråkete fugler å håndtere, at den populariteten de nyter i Europa virket til tider svært så ufortjent! På grunn av faren for å fange kolibrier i netta, måtte jeg gå kontinuerlige nettrunder. De har en ekstremt høy metabolisme, og holder ikke ut mange minuttene uten mat. Den nettrunden det hang en kolibri og en hvitbrynsvarvspett side om side i nettet ba på en spesielt stor utfordring, ettersom baksingen til hakkespetten umuliggjorde håndtering av den delikate kolibrien og nett-

Rødtanager.

posene mine var for små for spetten. Kolibrien ble derfor forsiktig frigjort fra nettmaskene med svartspetten under armen og løslatt umiddelbart.

Alle blodprøvene jeg samlet inn ble sendt hjem til Oslo, og er nå del av den stadig økende vevs-samlingen ved Naturhistorisk Museum i Oslo. Faktisk er Oddmund Kleven, for tiden postdoc hos professor Lifeld, en ny stipendiat og flere assistenter igjen på plass på QUBS for videre fuglestudier og prøveinnsamling denne sommeren. Ryktene har seg at de har sikret seg prøver fra minst 50 spurvefuglarter. "Der sku ein ha vørri..."

Rubinstrupekolibri.

Rosenbrysttykknebb og rødøyevireo (under).

Spesielle observasjoner

SISTE HALVÅR 2006

Emil Kristoffer Krokan

Denne gangen dekker vi perioden 1. juli t.o.m. 31. Desember 2006.

Observasjonene er hovedsakelig hentet fra hjemmesiden til NOF Nord-Trøndelag (www.nofnt.no), Fosen Lokallag (<http://home.c2i.net/hering/fosen/index.htm>) og Fugler.net (www.fugler.net).

Det understrekes at ingen av observasjonene er behandlet av NSKF eller LRSK.

Bildet øverst viser den beryktede "Nidarø-måken" foran og grønlandsmåke bak. Foto: Terje O. Nordvik.

Lommer - andefugler

En **dvergdykker** ble sett på Halsøen, Stjørdal 22.8. og i Ranheimsfjæra, Trondheim 29.10. Flere **toppdykkere** er sett i perioden; ett ind. utenfor Ranheimsfjæra, 29.10., 2 ind. utenfor Gaulosen, Melhus 25.11., hele 12 ind. Tautra, Frosta 9.12. og ett ind. Skatval 10.12. 14 **gråstrupedykkere**

ble sett på Tautra, Frosta 9.12. To **havlirer** ble observert på Titran, Frøya 14.7., 4 ind. ble sett trekkende forbi Ulvøya, Hitra 19.7. Det ble også sett to havlirer fra båten ut til Halten, Frøya 13.8. Tre **grålirer** ble observert fra Gjæsingen, Frøya 17.8., min. 4 ind. samme sted 8.9. og 9 ind. dagen etter. 2 ind. ble også sett utenfor fyret på Sula, Frøya 23.9. To **havsvaier** ble fanget og ringmerket på Halten, Frøya 12.8., dagen etter ble ett ind. ringmerket. En **storskarv** ble sett ved Svean, Klæbu 26.11.

Verdal kommunes første konstaterte **sangsvane-hekking** ble dokumentert 2.8. En enslig sangsvane ble sett så langt ut som på Halten, Frøya 12.8. En voksen **tundragås** på Gaulosen, 19.9. En **sædgås** ble sett ved Klingsundet, Steinkjer 26.8. En **polargås** *Branta hutchinsii taverneri* eller **lita kanadagås** *B. canadensis parvipes* ble observert sammen kanadagjess og sangsvaner mellom Botngård og Brekstad, Ørland 29.12. Tre **hvitkinngjess** ble sett ved Klingsundet 26.8. og ett ind. Gaulosen 28.8. Rundt 2000

Storskarv, Svean 26.11. Foto: Torgeir Krokan.

hvitkinngjess passerte Sula fra 23. – 24.9. To **ringgjess** ble sett på Halsøen, Stjørdal 22.10. 10 **stripegås** ble sett på Gaulosen, 26.8.

To **snadderender** ble sett på Tautra 9.12. Fire **stjertender** ble observert på Gaulosen 26. – 28.8. En stjertand hunn ble sett på Skatval, Stjørdal 10.12. En **skjeand** hann i eklipsedrakt ble sett i Buvika, Skaun 18.10. En hunnfarget **praktærfugl** ble sett på Hoøya, Ørland 9.7., også sett 16.9., en hann ble sett utenfor Garten, Ørland 22.9. En **brilleand** hann lå utenfor Hoøya 9.7. En hunnfarget **lappfiskand** ble sett på Nesvatnet, Levanger 4.11. Senere ble det sett to hunnfargete der. En hann ble sett på Hammervannet, Levanger 10.12. En mulig **stivhaleand** / **hvit-hodeand** ble sett i Selbusjøen, Klæbu 26.10.

Rovfugler - trane

En **fiskeørn** ble sett i Ulvilla, Verdal 25.8. En fiskeørn ble også observert på Leksdalsvannet 2.9. En **myrhauk** hunn ble sett ved Heistad, Mære, Steinkjer 21.9. Også sett samme plass 11.10. En **vandrefalk** ble tatt til forpleining på Levanger 20.8. og en ble sett på Klingsundet 8.9. En ung **lerkefalk** ble sett jaktende over takrørskogen på Hammervannet 3.9.

En **vaktel** ble hørt ved Søråsen, Klæbu 4.-17.8. En **åkerrikse** ble hørt i 3 ukers tid Kolvik, Selbu i slutten av juli. En **vannrikse** ble hørt på Stavsengan, Trondheim 12.10., 3 vannrikser responderte på lyd på Hammervannet, Levanger 4.11. **Myrriksa** på Trøite, Stjørdal ble sist hørt den 11.7. En myrrikse ropte ved Figga, Steinkjer 12.7., en hunn (med egg!) ble tilfeldig fanget i et av nettene på Stavsengan 16.7. På Trones, Verdal ble ei myrrikse hørt i perioden 24.7–3.8. Også Stiklestad hagesenter hadde en syngende myrrikse 27.7.

Lappspove, Buvika 17.9. Foto: Torgeir Krokan.

Vadefugler - alkefugler

Minimum 5 **dverglo** hadde tilhold ved Søberg, Melhus i starten av juli, ett ind. ble sett ved Verdalselva 2.7., min. 4 ind. ble sett ved Kvål, Melhus 4.7., en varslende dverglo ved Verdalselva, Ness 30.7. og en ad. ble sett på Gaulosen 4.8. En høyst sannsynlig **sibirlo** ble sett i Grandefjæra, Ørland 12.11. En **sandløper** ble sett på Gaulosen 15.8. og en ble observert på Ørin, Verdal 5.9. Omtrent 50 **polarsniper** på Ørlandet 12.11. En av få **tundrasniper** som besøkte Trøndelag i høst ble sett ved Klingsundet 2.8., ett ind. ble sett samme sted 26.8. Den 20.7 kom trøndelags første **gulbeinsnipe** på en 14-dagers visitt til Eidsbotn, Levanger - til manges glede. En sen **gluttsnipe** ble sett på Botngård, Ørland 12.11. En svarthale-spove ble sett på Gaulosen 27. – 28.8. og en hadde tilhold på Fiborgtangen, Levanger 15.10. En flokk på 25 **lappspover** holdt seg på samme sted 7.9., ett ind. har holdt seg i Buvika helt til årets slutt. To **rugder** ble sett da de fløy opp fra Lerkendal Stadion under Tippeligaoppgjøret mot Viking(!), rugdene kom senere ned og styrtet i bakken noen ganger - tok en stund før de fant veien ut. En spesiell opplevelse for oss fuglekikkere som var på den kampen! En **kvartbekkasin** ble sett på Bråleiret, Gaulosen, Melhus 18.10. og ett ind. på Ørland 12.11. En **svømmesnipe** ble sett ved Gaulosen 31.7., 2 ind ble sett i Klingsundet 2.8. og en flokk på 8 svømmesniper ble sett mellom Inderøy og Ytterøy 13.8.

Fire **storjo** ble sett på Ulvøya, Frøya 18.7. En **polarjo** ble sett fra båten ut til Halten 9.9. Hele 13 **fjelljo** ble observert i en flokk ved Skarvan, Selbu 5.7. To voksne **dvergmåker** ble sett på Leksdalsvatnet 4.7. Tre juvenile dvergmåker ble observert da de trakk sørover forbi Klingsundet 14.8. En 1k **sabinemåke** fløy rundt utenfor Heia,

Trøndelags første gulbeinsnipe hadde tilhold på Eidsbotn ultimo juli - primo august.
Foto: Bjørn Fuldseth.

Titran 14.10. En voksen **polarmåke** ble sett på Tonstadkrysset, Tiller, Trondheim 14.11. En 1k **grønlandsmåke** har tilhold på Nidarø, Trondheim i år som i fjor. "**Nidarømåken**" dukket opp også denne vinteren.

Duer - spetter

Ei **skogdue** ble sett ved avkjørselen fra E6 mot Grong sentrum 26.9. En **turteldue** ble observert på Titran 23.9. Også en turteldue ble sett på Sula fra 23. – 26.9. En **haukugle** ble hørt ved Innsvatnet, Verdal 20.10. Også en haukugle ved Tromsdalen, Verdal 10.11. En **hærfugl** ble sett på

Leirvika, Namsos 16.9. og ett ind. Loan, Kongsmoen, Foldereid 6.10. En hærfugl ble oppdaget på Steinvik, Skatval, Stjørdal 9.10, og oppholdt seg der til 13.10. Den 23.10 ble en hærfugl meldt også fra Ranheim, den hadde holdt seg der i flere dager. Den ble sist sett der 29.10. Få dager senere var den på Skatval, mulig dette kan være det samme individet? Senere var det en på Charlottenlund igjen - denne ble sett ut året. To **grønnspetter** ble sett ved Stod, Steinkjer 3.8. En grønnspekk ble sett på Sommersætra, Bymarka, Trondheim 15.11. En **gråspett** hunn ble sett på Langåsdammen, Levanger 12.11. En **dvergspett** på ei foring på Hommelvik, Malvik 19.12.

Grønlandsmåke, Nidarø.
Foto: Emil Kristoffer Krokan.

Turteldue, Sula.
Foto: Emil Kristoffer Krokan.

Grønlandsmåke, Nidarø. Foto: Terje O. Nordvik.

Spurvefugler

Årets eneste **tartarpiplerke** i Trøndelag ble ringmerket på Nes, Bjugn 24.10. En sannsynlig **lappiplerke** ble sett trekkende over Ørin 19.9. En veldig sen **vintererle** ble sett ved en liten bekk i Bjørndalen, ved Saupstad, Trondheim 25.12. Lett å bli forvirret med den milde vinteren vi har hatt!

To **svarttrødstjerter** ble sett på Ørin, Verdal 26.10. Den østlige underarten av **svartstrupe**, *Maura* ble sett på Titran i en periode utover september. Også en *Maura* ble sett på Linesøya, Åfjord 17.10. Ett **ringtrost** par med utflytne unger ble sett på Aunegrenda, Holtålen 1.7. **Duetrost** med flygedyktige unger i Skjelstadmark, Stjørdal 17.7. Hekking av duetrost ble også konstatert i Hvittingåsen, Seterdal, Meldal 3.8. En duetrost ble observert ved Ravlo, Verdal 28.7., 2 ind. ved Kjerdalen, Lierne 1.8. og ett ind. på Ørin, Verdal 28.10.

En **hauksanger** ble ringmerket på Nes 25.8., ett ind. ble sett i felt på Titran, Frøya 2.9., årets fjerde for Nes ble ringmerket 16.9., ett ind. Sula 22.9., ett ind. ringmerket Titran 25.9., enda en 1k ble ringmerket på Titran 12.10. Utrolig nok ble Norges andre **sultansanger** funnet på Halten, Frøya den 12.8, og oppholdt seg til 9.9. Den ble først meldt ut som mestersanger, men etter nøyere studier viser det seg at det mest sannsynlig dreier seg om en sultansanger. Det første funnet var på Sula, ikke så langt unna. En **myrsanger** ble ringmerket på Sula 30.9, muligens også sett den 23.9. En **rørsanger** ble fanget og ringmerket på Titran 13.10. En **bøksanger** ble hørt mens den sang ivrig ved Aunegrenda, Holtålen 1.7., ett ind. observert på Halten 12.8., ett ind. Sula 26.8., ett ind. ringmerket på Titran 26.9. og ett ind. ble ringmerket på Nes 22.10. En *tristis*-lignende gransanger ble ringmerket på Ørin 23.9. Høstens første **gulbrynsanger** ble ringmerket på Nes

Hærugler. Over: Fra Steinvik, Skatval oktober. Foto: Emil Kristoffer Krokan. Til høyre: Fra Ranheim. Foto: Terje O. Nordvik.

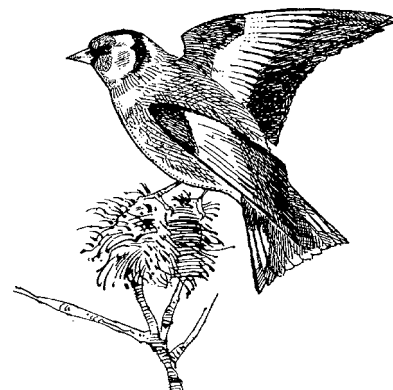

14.9., ett individ ble sett ved Uthaug 14.9., ett ind. ble ringmerket på Nes 16.9., ett ind. ble sett ved Hoøya 16.9., en ble ringmerket på Titran 29.9., 1-3 ind. ble sett ved flere anledninger Sula september/oktober. Endelig kom **fuglekongsangeren** som mange øysatsere hadde ventet på; den kom på Titran 7.10. og holdt seg til 11.10.

En 1k **dvergfluesnapper** ble sett på Titran 23.9. En annen ble sett på kirkegården på Sula samme dag. En **varsler** på Stiklestad 11.11. En ble også sett på Tilleråsen, Trondheim 26.11. En varsler ble ringmerket på Sandfærhus 3.12. Store mengder med **nøttekråker** er observert i Trøndelag i høst. En **svartkråke** ble sett på Brekstad 30.11.

2006 ble endelig året for en **konglebit-invasjon** i Norge, størst var den vel i Trøndelag (se bilder neste side). Både store og små flokker ble sett rundt omkring i høst. Den største flokken ble sett på Nes, der var hele 105 Individuer samlet. Fire **kjernebitere** ble sett ved Reinskleiva, Steinkjer 2.7., ett ind. ble ringmerket på Stavsengan 6.8., ett ind. i Åsen, Levanger 4.11. Tre **båndkorsnebb** ble sett på Stor Ferga, Verran 21.10., 6 ind. ble sett på Byåsen, Trondheim 23.10., 4 ind. på Kattem, Trondheim 26.10., 2 ind. på Sommersætra, Bymarka, Trondheim 8.11. og en

hann på Ørin i slutten av desember. To **torniriser** ble sett på Fillingsnes, Frøya 12.7., 2 ind. ble sett ved travbanen på Eidsbotn, Levanger 20.7. og 2 ind. ble sett observert på Vellamelen 2.9. Få **brunsisik** og **polarsisik** er meldt inn fra de enorme gråsisik-flokkene denne høsten. Opptil 17 **stillits** ble sett på Tautra, Frosta i slutten av november, ett ind. ble sett på Hasselbakkveien, Charlottenlund, Trondheim gjennom hele desember og ett ind. ble sett på en foringsplass Holås, Skogn, Levanger 16.12. En **rosenfink** ble hørt syngende ved Gudå, Meråker 1.7., en 1k ble ringmerket ved Stavsengan 2.8. og ett ind. ble sett på Ørin, Verdal 15.9. En **dvergspurv** ble sett på Sula, Frøya 23.9. og en annen ble ringmerket på Titran, Frøya 15.10.

HOLD DEG OPPDATERT PÅ SISTE NYTT OM FUGLEOBSERVASJONER I TRØNDELAG:

NOF Nord-Trøndelag: www.nofnt.no/news

Fosen lokallag: <http://home.c2i.net/hering/fosen/index.htm>

Fugler.net: www.fugler.net

Fra høstens store konglebit-
invasjon. Disse fuglene er
fotografert ved Heimdal
samfunnhus, Trondheim.
Foto: Terje O. Nordvik,
bortsett fra det lille bildet
til høyre: Emil Kristoffer
Krokan.

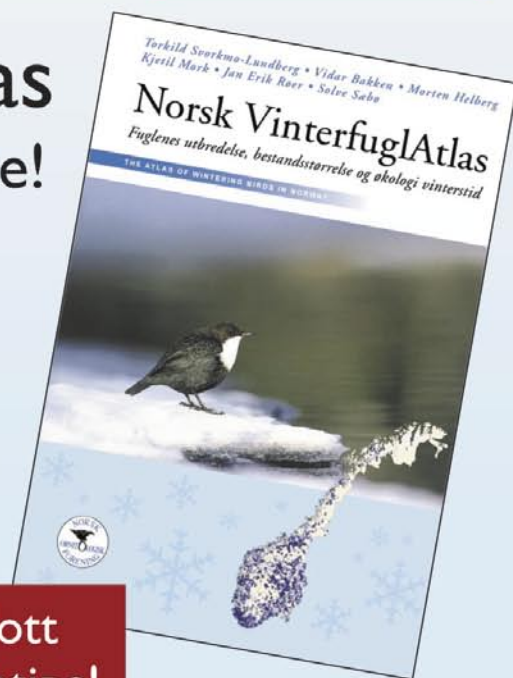

naturogfritid.no

**Ordretelefon
38 39 35 75**

Med Norsk VinterFuglatlas i bokhylla går du vinteren lyst i møte!

“Et must for bokhylla!” er anmelder Stein Byrkjælunds klare formaning til alle fuglevenner i anmeldelsen av Norsk VinterfuglAtlas. Han konkluderer videre at denne boka bør du ha i bokhyllen, sammen med Norsk Fugleatlas fra 1994 som dekker hekkeutbredelsen til Norges fugler. Følger du Byrkjælunds oppfordring bør du skynde deg å sikre deg atlasene du mangler før introduksjonsprisene går ut ved årsskiftet.

**Flott
gavetips!**

Boka har hatt sin egen bildekomité som presenterer bilder av våre vinterfugler tatt i norsk vintermiljø, der “NOF-venner” har stilt med bilder vederlagsfritt.

Boka på 480 sider følger malen og formatet til Norsk fugleatlas. Nesten 200 arter har hver to sider med tekstomtale, et flott fotografi av arten fra norsk vintermiljø, og stort vinterutbredelseskart med 10x10km ruter ved siden av kart med hekkeutbredelsen fra Norsk fugleatlas.

Bokverket setter punktum for Norsk Ornitologisk Forenings VinterAtlasprosjekt. I boka finner du mer enn kart! Dette har blitt et flott verk som forteller deg alt fra hvor kjøttmeisa er vanligst vinterstid til hvordan lavskrika kan overleve vinteren i områder som jevnlig har 30-40 kuldegrader.

Medlemspriser!

Norsk VinterfuglAtlas **Kr 398 (kr448)**
VinterfuglAtlas+Hekkefugleatlas **Kr 698 (kr896)**

Pga sen utsendelse av lokaltidsskrift i forhold til introtilbud, gir vi medlemspris til NOF medlemmer inntil 1.4.

Norsk fugleatlas Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge

Den første atlasboka fra 1994. Boka presenterer utbredelsen til de norske hekkefuglene slik det ble kartlagt i atlasprosjektet 1977-1989, og står fortsatt som hovedverk for det vi vet om Norges hekkefugler i dag. Restopplaget skrumpet, benytt sjansen nå om du mangler boka!

B

MEDLEMSBLAD

Returadresse:
Trøndersk Natur,
c/o NOF avd. Sør-Trøndelag
Postboks 139
7401 Trondheim

Siste frist for innsending av stoff til TN-1 2007 er 31. mai!

*Forside: Biologisk mangfold av Trond Haugskott
Bakside: Orrhaner av Trond Haugskott*